

Luqaasa

Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erisuwa

Luqaasa Wonggelee Yesuusa, koiro yaana gi wottidaagaa; Israa7eela ashshiyaagaa, hegaadankka asaa naata ubbaa ashshiyaagaa yaagidi odees. Luqaasi Yesuusa Xoossaa Ayyaanai xeesidoogee “Hiyyeesatuyyo Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa odanaassa” gidiyoogaanne ha Wonggelee asaassi de7iya dumma dumma metuwaa qaariyo wolqqaa oiqqidaagaa gidiyoogaa odees. Luqaasa Wonggeliyaa gidдон, Yesuusabaa odiya koiro miraafetuuninne qassi Yesuusi saluwaa pude kiyidoogaa odiya wursetta miraafetun darissidi, odidoi ufaissaabaa. Yesuusi saluwaa kiyidoogaappe guyyiyan Kiristinnaa ammanoi waani diccidaakkonne waani aakkidaakkonne odiya taarikiyaa ha maxaafaa xaafida bitanee Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwa maxaafan odiis.

Kiitanchchatu mazamuriyaabaa, Yesuusi yelettido wode henttanchchatu biidi be7idoogaa yootiya taarikee, Yesuusi naatettan de7iiddi Beeta Maqidasiyaa biidobai, qaretanchcha Saamiraawiyaanne bayidi beettida na7aa taarikee Luqaasa Wonggeliyaa gidдо xalaalan beettiyaageeta. Ha Wonggeliyaa gidдон ha gaxaappe hini gaxaa gakkanaashin waannatidi xeelettidabati woosaa, Geeshsha Ayyaanaa, Yesuusa oosuwa gidдон maccaasaassi de7iya sohuwaanne Xoossai nagaraa atto giyoogaa.

1 ¹⁻²Bonchcho Tewofiloosaa, koiro bantta aifiyan be7idaageetuppenne Xoossaa qaalaa odidaageetuppe ekkidoogaadan, nu matan polettida yohuwaassi daroti taarikiyaa maaran maaran xaafanau doommidosona.
³⁻⁴Hegaa gishshau, neeni tamarido yohuwaa geeshshada erana mala, taani qassi koi ruwaappe doommada, ubbaa

akeekan qorada, maaran maaran neessi xaafikko, lo77o yaagada qoppaas.

**Xammaqiya Yohaannisi Yelettanaagaa
Kiitanchchai Gabreeli Kasetidi Yootiis**

⁵Yihudaa biittaa Kawuwaa Heeroodisa wodiyan, Zakkaariyaasa yaagiyo issi qeesee de7ees. I Abiyya qeesetuppe issuwaa. A machchiyaanne qeesiyaa Aaroona zare; i sunttai Elssaabeexo. ⁶Eti naa77aikka Xoossaassi xillo gididi, Godaa higgiaanne azazuwaa ubbaa moorennan, naagidi polidosona. ⁷Elssaabeexa maine gidido gishshau, etassi na7i baawa; naa77aikka daro cimidosona.

⁸⁻⁹Bantta qeesetu kayan Zakkaariyaasi Xoossaa sinttan oottishin, qeesetu meeziyaadan, Godaa Beeta Maqidasiyaa gelidi, ixaanaa cuwayanau saamai a gakkiiis. ¹⁰Ixaanaa i cuwayiyo wode, asai ubbai karen eqqidi, Xoossaa woossees.

¹¹Xoossaa kiitanchchai ixaanaa i cuwayiyo sohuwaappe ushachcha baggaara eqqidi, ayyo beettiis. ¹²Zakkaariyaasi hegaa be7idi, dagammidi yayyin, ¹³kiitanchchai Zakkaariyaasa hagaadan yaagiis; “Yayyoppa; ne woosai siyettiis. Ne machchiyaa Elssaabeexa neessi attuma na7a yelana; neeni he na7aa Yohaannisa yaagada sunttana.

¹⁴I yelettin, neeni daro ufaittana; haratikka ufaittana.

¹⁵Xoossaa sinttan i gita gidana; mattoyiyaabaanne woine eessa uyenna. Biron ba aayee uluwan de7ishin, Geeshsha Ayyaanai aani kumana. ¹⁶Israa7eela asaappe daruwaa Godaakko, eta Xoossaakko, zaarana; ¹⁷Godaassi asaa giigissanau, aawatu wozanaa naatukko zaaranau, azazettennaageetakka xillotettaa eraassi zaaranau, Eelaasa ayyaanaaninne wolqqan Godaappe sinttaara bees” yaagiis.

¹⁸Zakkaariyaasi, “Taani cima; ta machchiyaanne ceeggaasu; hegaa ta aibin eranee?” yaagidi, kiitanchchaa oichchiis.

¹⁹Kiitanchchai zaarettidi yaagiis; “Taani Xoossaa sinttan eqqiya Gabreela; taani ne sinttan eqqada haasayanau, qassi ha mishiraachchuwaa neessi odanau, tana Xoossai neekko kiittiis. ²⁰Ha77i siya; ba wodiyan polettana ta qaalaa neeni ammanabeenna gishshau, ta neessi odido yohoi

polettanaashin, neeni duudana; ne doonai haasayanau danddayenna” yaagiis.

²¹“Beeta Maqidasiyaa gidдон i waanidi gam77idee?” yaagidi garamettiiddi, asai Zakkaariyaasa naagees. ²²Kare i kiyido wode, haasayanau danddayibeenna. Beeta Maqidasiyaa gidдон i aibakko ajjuutan be7idoogaa asai akeekiis; duudidaagee biradhdhiiddi haasayeys.

²³Ba oosuwaa wodiya wursidi, soo biis. ²⁴He wodiyaappe guyyiyan, a machchiya Elssaabeexa shahaarada, ichchashu aginau bana genttaasu.

²⁵Elssaabeexa, “Xoossai taakko xeelliis; asa sinttan tana yeellaappe ashshanau maaddiis” yaagaasu.

Yesuusi Yelettanaagaa Gabreeli Kasetidi Yootiis

²⁶Usuppuntta aginan Xoossai kiitanchchaa Gabreela Galiila biittan Naazireete giyo katamaa kiittiis.

²⁷Daawita zare gidiya Yooseefa giyo bitaniyaassi giigida issi geela7eekko Xoossai a kiittiis; he geela7ee sunttai Mairaamo. ²⁸Kiitanchchai ikko yiidi, “Daro doorettidaaree, saro; Godai nenaara de7ees; nena i daro anjjiis” yaagiis.

²⁹Mairaama hegaa siyada daro dagammaasu. Dagammada, “Hegee woigiyo sarotee?” yaagada qoppaasu.

³⁰Kiitanchchai hagaadan yaagiis; “Mairaamee yayyoppa; Xoossan sabettadasa; ³¹be7a; neeni shahaarada attuma na7a yelana; a sunttaa Yesuusa yaagada sunttana. ³²I gita gidana; qassi Ubbaappe Bolla Xoossaa Na7a geetettana; Godai ayyo a aawaa Daawita kawotettaa immana; ³³inne Yaaqoobantta zariyan merinau kawotana; a kawotettaassi wursetti baawa” yaagiis.

³⁴Mairaama kiitanchchaa, “Taani geela7o gidishin, hegee waanidi hananee?” yaagaasu.

³⁵Kiitanchchai zaaridi Mairaamo, “Geeshsha Ayyaanai ne bolli yaana; Ubbaappe Bolla Xoossaa wolqqai nenan shempana; hegaa gishshau, ne yelana geeshsha na7ai Xoossaa Na7aa geetettana. ³⁶Be7a; ne dabbiyaa Elssaabeexa ceeggikkonne attuma na7a shahaaraasu; asai beni o maine gees; shin a ha77i usuppun agina shahaara.

37Hegeenne Xoossaassi danddayettennabi baina gishshaassa” yaagiis.

38Mairaama, “Taani Godaa ailliyo; ne qaalaadan, taassi hano” yaagaasu. Kiitanchchainne i mataappe biis.

Mairaama Elssaabeexo Xomoosaasu

39Guutta gallassaappe guyyiyan, Mairaama denddada, deree dariyo Yihudaa giyo biittan de7iya issi katamaa eesuwan baasu. 40Qassi Zakkaariyaasa soo gelada, Elssaabeexo sarotaasu. 41-42Elssaabeexa Mairaami sarotaa siyido wode, i uluwan de7iya na7ai qaaxxiis. Elssaabeexin Geeshsha Ayyaanai kumin, qaala xqqissada, “Neeni maccaasa ubban anjettidaaro; ne uluwan de7iya na7ainne anjettidaagaa; 43neeni ta Godaa aayyiya taakko yaanau, hegaa mala bonchchoi taassi waanidi bessii? 44Neeni saro giyo qalan ta uluwan de7iya na7ai ufaissan qaaxxiis; 45Godai neeyyo odido qalai polettanaagaa ammanidaara neeni anjettidaaro” yaagada Mairaamissi odaasu.

Mairaama Galata Woosaa Woossaasu

46-49Mairaama hagaadan yaagaasu;

“Taani a ailliya toshettidoogaa i be7ido gishshau, ta shemppoi Godaa bonchchees;

ta ayyaanaikka ta Xoossaa, tana ashshiyaagan ufaittees.

Be7a; wolqqaama Xoossai taassi

daro gitabaa oottido gishshau,

hachchippe sinttan tana asai ubbai

anjettidaaree yaagana.

A sunttai geeshsha.

50 I baassi yayyiya ubbaassi yeletaappe yeletaa gakkanaashin,

maarotettaa immees.

51 Ba kushiyan wolqqaama oosuwa oottiis

Otoranchchata eta qofaara laaliis.

52 Kawota kawotettaappe duge wottidi,

ziqqan de7iyaageeta xqqu oottiis.

53 Namisettidaageeta lo77obaa kalissidinne

dureta mela kushe yedettiis.

54-55 Nu aawatussi odidoogaadan,
Abrahaamassinne a zariyaassi Xoossai
maarotettaa merinau immanau hassayidi,
ailliyaa Israa7eela maaddiis”

yaagaasu.

56Mairaama heezzu agina gidiyaagaa keenaa Elssaabeexi
matan uttidoogaappe guyye baggan, ba soo simmaasu.

Xammaqiya Yohaannisi Yelettiis

57Elssaabeexissi yeliyo wodee gakkinn, attuma na7aa
yelaasu. 58I shoorotinne i dabboti Godai maarotettan iyyo
oottido lo77obaa siyidi, iira ufaittidosona.

59Hospunnata gallassan, na7aa qaxxaranau yiidosona;
a aawaa sunttaadan, Zakkaariyaasa giidi, sunttanau
qoppidosona; 60shin a aayyiyaa zaarada, “CHii!
Yohaannisa giidi sunttana” yaagaasu.

61Eti zaarettidi, “Ne dabboppe he sunttan xeesettiyai
issoinne baawa” yaagidosona. 62Qassi, “Woigi sunttanee?”
yaagidi, a aawaa biradhdhidi oichchidosona.

63Aawai xaafiyoobaa oichchi ekkidi, “Na7aa sunttai
Yohaannisa” giidi xaafin, ubbai garamettiis. 64Sohuwaara a
doonai dooyettin, inxxarssai birshshettiis; Xoossaa anjjiiddi
haasayiis.

65Eta shooro ubbai yayyiis; ha ubba yohoi deree dariyo
Yihudaa biittaa ubban daro haasayettiis. 66Siyida asai
ubbai hegaa qoppiiddi, Xoossaa wolqqai a bolli de7iyooogaa
erido gishshau, “Ha na7ai wode waananeeshsha?” yaagiis.

Zakkaariyaasi Hananabaa Yootiis

67Yohaannisa aawaa Zakkaariyaasan, Geeshsha
Ayyaanai kumin, hagaadan hananabaa yootiis;

68 “Ba asaa maaddanau yiidi, eta wozido gishshau,
Godai Israa7eela Xoossai anjjetto.

69-70Kaseesappe de7iya hananabaa
yootiya geeshshatu doonan haasayidoogaadan,
ba ashkkaraa Daawita zariyaappe denttidi,
nuna ashshiya wolqqaamaa nuukko kiittiis.

- 71 Xoossai nu morkketuppenne
nuna ixxiyaageetu ubbaa kushiyaappe
nuna ashshees.
- 72-73 Hagaadan nu aawatussi
maaretettaa immiis.
Nu aawaa Abrahaamassi caaqqido caaquwaa
geeshsha maachchaa qoppiis.
- 74-75 Aani nu morkketu kushiyaappe nuuni attidi,
yayyennan nu de7uwaa wodiyaa ubban
Xoossaa sinttan geeshshatettaaninne
xillotettan ayyo oottanau, nuna danddayissiiis.
- 76 “Ta na7au, neeni Godaa ogiyaa
giigissanau appe sinttau biyo gishshau,
Ubbaappe Bolla Xoossaassi oottiya
hananabaa yootiyaagaa geetettana.
- 77 Xoossai eta nagaraa atto giyoogan
a asai attanau danddayiyoogaa eta erissanau baasa.
- 78 Hegeenne, nu Xoossaa maaretettainne
qaretai daro gidiyo gishshau,
saluwaa poo7uwaa i nu bollan poo7issana;
- 79 he poo7oi nuna sarotaa ogiyaa kaalettanau,
xumaaninne haiquwaa kuwan
de7iyaageetussi poo7ana”
- yaagiis.
- 80 Guutta na7ai diccidi, ayyaanan minniis; Israa7eelatussi
qoncciyaa beettana gakkanaassi bazzuwan de7iis.

Yesuusi Yelettiis
(Maatiyoosa 1:18-25)

- 2** ¹He wode, sa7an de7iya asa ubbaa sunttai xaafettana mala,
Roome biittaa kawoi, Augisxxoosi azaziis. ²Asaa sunttai koiro
xaafettiyo wode, Qereneyoosi Sooriyaa biittaa haariyaagaa. ³Asa
ubbai huuphiyan huuphiyan xaafettanau, ba yelettido biittaa biis.
- ⁴⁻⁵Yooseefi qassi Daawitanta keettanne zare gidido
gishshau, ayyo giigida Mairaamiira xaafettanau
Galiilan de7iya Naazireete katamaappe Yihudaa biittan
Beetaliheeme giyo Daawita katamaa issippe biis. ⁶He wode

Mairaama shahaara; eti yaani Beetaliheemen de7ishin, a yeliyo wodee gakkii; 7ba baira na7aa yelaasu; imattai aqiyo keettan sohoi banna gishshau, maayuan na7aa xaaxada, miizzai katta wottin miyo qoriyan zin77issaasu.

Henttanchchatanne Kiitanchchata

⁸He deren dorssaa wudiyaa qamma heemmiiddi, dembban aqiya asati de7oosona. ⁹Godaa kiitanchchai etakko yiis; Godaa bonchchoi eta yuuyi aadhdhidi poo7iis. Eti daro yayyin, ¹⁰⁻¹¹kiitanchchai eta, “Hachchi Godai Kiristtoosi, ashshiyaagee Daawita kataman yelettidoogaassi taani asa ubbaa ufaissiya mishiraachchuwaa intteyyo odiyo gishshau, yayyoppite; ¹²maayuan xaaxettida gacino na7ai miizzai katta wottin miyo qoriyan zin77idaagaa demmanaagee intteyyo malaata gido” yaagiis.

¹³Akeekennan he kiitanchchaara daro saluwaa kiitanchchati kiyidi beettidosona.

¹⁴Xoossaa galatiiddi,

“Salo ubbaappe bolla saluwan de7iya Xoossaassi bonchchoi gido.

Sa7an a ufaissiya asaassi sarotetta gido”

yaagidosona.

¹⁵Kiitanchchati etappe shaahettidi, saluwaa biichchidaashin, dorssaa heemmiyaageeti bantta gidдон, “Ane Beetaliheeme gakkanaashin biidi, Xoossai nuussi odido yohoi hanidaagaa be7oos” yaagidosona.

¹⁶Eesuan yiidi, Mairaamonne Yooseefa demmidi, miizzai katta wottin miyo qoriyan gacino na7ai zin77idaagaa be7idosona. ¹⁷Eti be7ido kiitanchchai ha guutta na7aabaa etassi odidoogaa erissidosona. ¹⁸Hegaa siyida ubbai dorssaa heemmiyaageeti odido yohuwan garamettiis. ¹⁹Mairaama qassi ha ubba yohuwaa ba wozanaa gidдон wottada, qoppaidda de7ausu. ²⁰Dorssaa heemmiyaageeti kase etassi kiitanchchai yootidoogaadan hanin, siyido ubbaa gishshaunne, be7ido ubbaa gishshau, Xoossaa galatiiddinne bonchchiiddi simmidosona.

Guutta Na7aa Yesuusa Beeta Maqidasiyaa Efiidosona

²¹Hospun gallasaappe guyyiyan, Yesuusi qaxxarettiyo wodee gakkii, Mairaama a yelanau shahaaranaappe

kase kiitanchchai a sunttidoogaadan, a sunttai Yesuusa geetettiis.

22-23 Muuse higgee azaziyoogaadan, Mairaamissinne Yooseefassi geeyiyo wodee gakkini, Godaa higgee, “Baira yelettida attuma ubbai Godaassi dummatidaagaa geetetto” giidoogaadan, Godaassi Yesuusa immanau Yerusalaame efiidosona. 24 Qassi Godaa higgee, “Naa77u buuba haraphpheta woikko naa77u mara haraphpheta” giidoogaadan, Godaassi yarshshuwaa yarshshanau efiidosona.

25-26 Yerusalaamen Simooni giyo bitanee de7ees; i Xoossau yayyiya xillo asa; qassi Israa7eelati attiyo wodiya naagiiddi de7ees. He wode, Geeshsha Ayyaanai a bolli de7iyaagee, “Godai tiyido Kiristtoosa be7ennan haiqqakka” yaagidi, a erissi wottiis. 27 Simooni ayyaanai kaalettin, Beeta Maqidasiyaa geliis. Aayyiyaanne aawai higgee azaziyoogaadan, guutta na7aa Yesuusa Beeta Maqidasiyaa ehin, 28 Simooni he na7aa idimmidi, Xoossaa galatiiddi yaagiis.

29-31 “Ubbaa Haariya Godau, neeni asa ubbaa sinttan giigissido ne ashettaa taani ta aifiyan be7ido gishshau, ha77i ne qaalaadan, taani ne aillee sarotan haiqqana.

32 He ashettai Israa7eela gidenna asau nebaa bessiya poo7o mala; qassi ne asaa Israa7eelassi bonchcho”

yaagiis.

33 Yooseefinne Mairaama Simooni Yesuusabaa odidoogan garamettidosona. 34-35 Simooni eta anjjiis; anjjidi a aayyiyo Mairaamo, “Israa7eelan de7iya darotu kunddettaassinne dendduwaassi a ixissiyaageetussi Xoossaappe malaata gidanau, qassi darota wozanan de7iya geemmida qofai qonccana mala, ha na7ai Xoossaappe doorettiis. Ne wozanaakka qara bisuwaadan, qaretai qanxxana” yaagiis.

36 Aseera zerettaappe yelettida Panu7eela na7iyaa Haanna hananabaa yootiyaaro. A ba geela7otetta azinaara

laappun laittaa de7aasu. ³⁷I azinai haiqqin, hosppun tammanne oiddu laittaa azina gelennan de7aasu. A daro cima; qassi xoomaiddanne woossaidda gallassinne qammi Xoossau goinnaasu; Beeta Maqidasiyaappe kiyennan de7aasu. ³⁸He saatiyankka shiiqada, Xoossaa galataasu. Qassi Xoossai Yerusalaame wozin be7ana yaagidi naagiya asaa ubbau na7aabaa odaasu.

Naazireete Simmidosona

³⁹Eti Godaa higgee azazidoogaadan, ubbabaa polidoogaappe guyye baggan, Galiila biittan de7iya Naazireete giyo bantta katamaa biidosona. ⁴⁰Na7ai diccidi minniis; aadhdhida eratettai aani kumiis; ayyaanan minniis; Xoossaa aaro kehatettai a bolli de7ees.

⁴¹Yesuusa aayyiyaanne aawai laittan laittan, Paasikaa gallassaa bonchchiyo wode, Yerusalaame boosona. ⁴²I yelettoosappe tammanne naa77u laitta gidin, haroodeegaadankka Yerusalaame biidosona. ⁴³Paasikaa gallassaa bonchchiyo wodee wurin, eti guyye bantta soo simuwaa doommidosona; shin Yesuusi so asai erennan Yerusalaamen attiis. ⁴⁴Eti ogiyaa asaara issippe de7ees giiddi, issi gallassa ogiyaa biidosona. Bantta dabbuwaa giddooninne eriyo asaa giddon a koyidosona.

⁴⁵⁻⁴⁶Xayin a koyiiddi, Yerusalaame simmidi, Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamarissiyaageetuppe siyiiddinne eta oichchiiddi eta giddon uttidaagaa heezzantto gallasaappe guyyiyan demmidosona. ⁴⁷A doonaappe kiyiyaabaa siyida ubbai i immiyo era zaaruwan garamettiis.

⁴⁸Aayyiyaanne aawai a be7idi garamettidosona. Mairaama, “Ta na7au, nuna aissi hagaadan oottadii? Ne aawainne taani nena koyiiddi, daro tuggatida” yaagaasu.

⁴⁹Yesuusi zaaridi, “Tana aissi koyidetii? Taani ta Aawaa keettan de7anau bessiyooogaa erekketii?” yaagiis. ⁵⁰SHin i giidobaa eti akeekibookkona.

⁵¹Etaara duge Naazireete biis. Yaani etassi azazettees. Mairaama ha ubba yohuwaa ba wozanan wottausu.

⁵²Yesuusi aadhdhida eratettaaranne geesaara dicciiddi, Xoossaaninne asan sabettiis.

Xammaqiya Yohaannisi Tamaarissido Timirttiyaa
(Maatiyoosa 3:1-12; Marqoosa 1:1-8; Yohaannisa 1:19-28)

3 ¹Xibaariyoosi, Roome biittaa kawoi kawotido tammanne ichchashantta laittan, PHenxxeniyaa PHilaaxoosi Yihudaa haariyo wode, Heeroodisi Galiila haarees; a ishai Piliphphoosi, Ixuriyaasanne Xiraakonidoosa biittaa haarees; Lisaaniyoosikka Abilaaniisa biittaa haarees.

²Haanninne Qayaafi qeese halaqa. He wode bazzon de7iya Zakkaariyaasa na7aa, Yohaannisakko Xoossaa qaalai yiis. ³Yohaannisi Yorddaanoosa SHaafaa heera biittaa ubban, “Intte nagaraa atto gaanaassi, nagaraappe simmidi xammaqettite” yaagidi yootiis. ⁴Hananabaa yootiya Isiyaasi ba maxaafan hagaadan xaafiis;

“Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi,

‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakka ayyo sitti oottite.

⁵ Gisa biitta ubbai kumana.

Dereenne kerai ubbai baasettidi giigana.

Geella ogee sitta gidana.

Moorettida ogee salallana.

⁶ Asai ubbai Xoossai ashshiyooгаа
 be7ana’ giis”

yaagiis.

⁷Hegaa gishshau, Yohaannisi banan xammaqettana giidi yiida asaa, “Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqqoi yaana haniyaagaappe baqatana mala, intteyyo oonee odidai?

⁸Intte nagaraappe simmidoogaa erissiyaabaa oottite.

Abrahaami nu aawaa giidi, intte gidдон haasayanau

doommoppite. Aissi giikko, ‘Xoossai ha shuchchata Abrahaamassi na7a kessanaukka danddayees’ yaagada,

taani inttessi odais. ⁹Beexee mittaa xaphuwan qanxxanau giigi uttiis. Simmi lo77o aifiyaa aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana” yaagiis.

¹⁰“Yaatin nu ai oottanee?” yaagidi, daro asai a oichchiis.

¹¹I asaassi zaaridi, “Naa77u qolee de7iyo urai issi qoliyaa aibinne banna urau immo; qumai de7iyo uraikka hegaadan ootto” yaagiis.

¹²Qaraxaa shiishshiyaageeti xammaqettanau yiidi,
 “Tamaarissiyaagoo, nuuni ai oottanee?” yaagidosona.

¹³“Higgee azaziyoogaappe aattidi, ekkoppite” yaagiis.

¹⁴Wotaaddarati, “Qassi nuuni ai oottanee?” yaagidi a oichchidosona.

Oichchin, “Wolqqan dafidi, woi wordduwan mootidi, ooppenne miishsha ekkoppite. Intte damoozai intteyyo gidana yaagidi, ufaittidi de7ite” yaagiis.

¹⁵Asai Godai tiyido Kiristtoosa naagiiddinne Yohaannisabaa bantta wozanaa gidдон qoppiiddi, “Hagee Kiristtoosa gidennan aggenaa” yaagidi, a mali wottidaashin, ¹⁶Yohaannisi eta ubbaassi zaaridi, “Taani inttena haattan xammaqais; shin taappe wolqqaamiyaagee yees. Taani a caammaa qashuwaa birshshanaukka bessikke. I inttena Geeshsha Ayyaanaaninne taman xammaqana. ¹⁷A kushiyan kattaa suraggiyo laidai de7ees. Kattaa qoxxidi, audiyaappe geeshshidi pittees; gisttiyaa gootaran qolees; shin dalaa to77enna taman xuuggana” yaagiis.

¹⁸Hegaa gishshau, Yohaannisi asaa daro dumma zoriyaa zoriiddi, wonggeliyaa mishiraachchuwaa asau yootes; ¹⁹shin deriyaa haariya Heeroodisi ba ishaa machchiyo Heeroodiyaado ekkido gishshaunne hara iitabaa oottido gishshau, Yohaannisi a hanqqettidi seeriis. ²⁰Hegaa ubbaa bolli hara iitabaa gujjidi, Heeroodisi Yohaannisa qasho keettaa gelissiis.

Yesuusi Xammaqettiis

(Maatiyoosa 3:13-17; Marqqaosa 1:9-11)

²¹Ubba asai xammaqettidoogaappe guyye baggan, Yesuusi qassi xammaqettiis. I woossishin, saloi dooyettiis.

²²Geeshsha Ayyaanai haraphphe milatiiddi, a bolli wodhdhiis. Qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai nena; tana nebai ufaissees” yaagiya qaalai yiis.

Yesuusa Yeletaa Turaa

(Maatiyoosa 1:1-17)

²³Yesuusi yelettoosappe hastamu laitta keena gidishin, tamaarissanau doommiis. ²⁴Asai a Yooseefa na7aa yaagidi

qoppiis. ²⁵Yooseefi Eela na7aa; Eeli Maaxaata na7aa; Maaxaati Leewa na7aa; Leewi Milkka na7aa; Milkki Yoona na7aa; Yooni Yooseefa na7aa; Yooseefi Maataatiyu na7aa; Maataatiyu Amoxa na7aa; Amoxi Naahooma na7aa; Naahoomi Esiliima na7aa; Esiliimi Naage na7aa; ²⁶Naagee Maa7ata na7aa; Maa7ati Maataatiyu na7aa; Maataatiyu Seemeya na7aa; Seemeyi Yooseefa na7aa; Yooseefi Yooda na7aa; ²⁷Yoodi Yoonaana na7aa; Yoonaani Reesa na7aa; Reesi Zarubaabeela na7aa; Zarubaabeeli Salaatiyaala na7aa; Salaatiyaali Neera na7aa; ²⁸Neeri Milkka na7aa; Milkki Hada na7aa; Hadi Yoosaasa na7aa; Yoosaasi Qosaama na7aa; Qosaami Elmodaama na7aa; Elmodaami Eera na7aa; ²⁹Eeri Yoosee7a na7aa; Yoosee7i El77eezara na7aa; El77eezari Yoraama na7aa; Yoraami Maaxaata na7aa; Maaxaati Leewa na7aa; ³⁰Leewi Simoona na7aa; Simooni Yihudaa na7aa; Yihudai Yooseefa na7aa; Yooseefi Yoonaana na7aa; Yoonaani Eliyaaqiima na7aa; ³¹Eliyaaqiimi Meliyaa na7aa; Melee Mainaana na7aa; Mainaani Maaxaata na7aa; Maaxaati Naataana na7aa; Naataani Daawita na7aa; ³²Daawiti Isseyi na7aa; Isseyi Yobeeda na7aa; Yobeedi Boo7eeza na7aa; Boo7eezi Salimoona na7aa; Salimooni Na7asooni na7aa; ³³Na7asooni Aminadaaba na7aa; Aminadaabi Raama na7aa; Raami Arnna na7aa; Arnni Hexiroona na7aa; Hexirooni Paareesa na7aa; Paareesi Yihudaa na7aa; ³⁴Yihudai Yaaqooba na7aa; Yaaqoobi Yisaaqa na7aa; Yisaaqi Abrahaama na7aa; Abrahaami Taara na7aa; Taari Naakoora na7aa; ³⁵Naakoori Saruuga na7aa; Saruugi Raa7u na7aa; Raa7u Peeleega na7aa; Peeleegi Ebeera na7aa; Ebeeri SHeela na7aa; ³⁶SHeeli Qainiima na7aa; Qainiimi Arifaakisaada na7aa; Arifaakisaadi Seema na7aa; Seemi Noha na7aa; Nohee Laameeka na7aa; ³⁷Laameeki Maatusaala na7aa; Maatusaali Heenooka na7aa; Heenooki Yaareeda na7aa; Yaareedi Malaali7eela na7aa; Malaali7eeli Qainaana na7aa; ³⁸Qainaani Heenoosa na7aa; Heenoosi Seeta na7aa; Seeti Addaame na7aa; Addaamee Xoossaa na7aa.

Yesuusi Paacettiis

(Maatiyoosa 4:1-11; Marqqoosa 1:12-13)

4 ¹Yesuusi Geeshsha Ayyaanan kumidi, Yorddaanoosappe simmiis. ²Ayyaanai kaalettin, bazzo biidi, oitamu

gallassaa xalahe halaqan paacettiis. He gallassatun ainne quma mibeenna gishshau, oitamu gallassaappe guyyiyan namisettiis.

³Xalahe halaqai a, “Neeni Xoossaa Na7aa gidikko ha shuchchaa, ‘Oitta gida’ gaada azaza” yaagiis.

⁴Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Asi Xoossaa qaalaa ubban de7anaappe attin, oitta xalaalan de7enna’ yaagees” yaagiis.

⁵Xalahe halaqai a gita deriyaa huuphiyaa kessidi, sa7aa kawotettaa ubbaa issi kuttan bessiiis. ⁶Xalahe halaqai, “Ha wolqqa ubbainne bonchchoi taassi imettido gishshau, taani dosiyo oossinne immana; neessikka immana. ⁷Hegaa gishshau, neeni taassi goinnikko, ha ubbai neessi gidana” yaagiis.

⁸Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Godau, ne Xoossau goinna; a xalaalau ootta’ yaagees” yaagiis.

⁹Xalahe halaqai Yesuusa Yerusalaame efiidi, Beeta Maqidasiyaa xeeraa kessidi, “Neeni Xoossaa Na7aa gidikko, ane duge guppa. ¹⁰⁻¹¹Aissi giikko, Xoossaa maxaafai,

‘Xoossai nena naagana mala,

ba kiitanchchata azazana’

qassi ‘Eti ne tohoi shuchchan xubettenna mala,

bantta kushiyan nena denttana’

yaagees” yaagiis.

¹²Yesuusi zaaridi a, “Qassikka Xoossaa maxaafai, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’ yaagees” yaagiis.

¹³Xalahe halaqai Yesuusa paacciyooqaa ubbaa wurssidoogaappe guyye baggan, ha77issau appe shaahettiis.

Yesuusi Galiilan Tamaarissuwaa Doommiiis

(Maatiyoosa 4:12-17; Marqqaosa 1:14-15)

¹⁴Yesuusi Ayyaanaa wolqqan Galiila simmiis. Abai hegaa heeran de7iya biitta ubban odettiis. ¹⁵I bantta Aihuda woosa keettatun tamarissiiddi, ubban galatettiis. Yesuusi ba diccido Naazireete katamaa yiis.

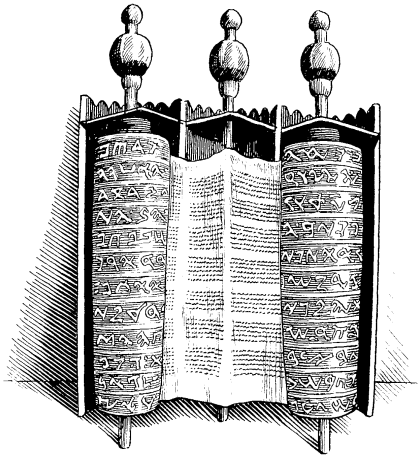
Naazireeten Yesuusa Ixxidosona

(Maatiyoosa 13:53-58; Marqqaosa 6:1-6)

¹⁶Haroodeegaadan Sambbata gallassan Aihuda woosa keettaa gelidi, nabbabanau dendiis. ¹⁷⁻¹⁹Hananabaa

yootiya Isiyaasan xaafettidi xaaxettida maxaafaa ayyo immidosona. He maxaafaa dooyidi,

“Taani hiyyeesaassi lo77o mishiraachchuwaa
yootanau tiyettido gishshau,
Godaa Ayyaanai ta bollan de7ees.
Qashettidaageetussi birshshettiyoogaa,
qooqetussi xeelliyooqaa yootana mala,
qassi qohettidaageeta qohuwaappe kessana mala,
dosettida Godaa laittaa yootana mala, tana kiittiis”
geetettidi, xaafettida sohuwaa demmiis.*

Xaaxettida maxaafaa (Luq 4:17)

²⁰Maxaafaa
xaaxidi, Aihuda
woosa keettan
naagiyaagaassi
immidi uttiis. Aihuda
woosa keettan de7iya
asai a akeekidi
xeellees. ²¹Yesuusi
etassi haasayanau
doommidi, “Hachchi
nabbabettin, intte
siyiyo wode, ha
Xoossaa maxaafai
giidoogee polettiis”
yaagiis.

²²Ubbai ayyo
markkattidosona. A
doonaappe kiyiya
aaro kehatettaa

qaalaa garamettidi, “Hagee Yooseefa na7aa gidennee?”
yaagidosona.

²³Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Intte taassi, ‘Xaliyaa
godau, ne huuphiyaa patta’ yaagiyo leemisuwaa
yootanaagaa taani geeshshada erais. Qassi, ‘Neeni
Qifirinaahooma kataman oottidoogaa nuuni siyida;
hegaadan hagan ne biittan ootta’ yaagidi, intte taassi
yootana” yaagiis. ²⁴Qassikka hagaadan yaagiis; “Tumaa
gais; hananabaa yootiyaagee ba biittan bonchchetti erenna.

25“SHin taani intteyyo tumaa gais; Eelaasa wodiyan heezzu laittanne usuppun agina gakkanaashin, saloi gorddettin, sa7an ubban wolqqaama koshai geliis. Gelido wode, Israa7eelan daro am77e maccaasati de7oosona. 26Eelaasi Sidoona biittan de7iya Siraafita giyo kataman issi am77e maccaaseekko kiitettoorippe attin, etappe ookkonne kiitettibeenna. 27Hananabaa yootiya Elssaa7a wodiyan Israa7eelan daro inchchirichchaa harggiya asai de7ees. Sooriyaa Naa7imaanappe attin, etappe harai issoinne paxibeenna” yaagiis.

28Aihuda woosa keettan de7iya ubbai hegaa siyidi, daro hanqgettidosona. 29Eti denddidi, katamaappe Yesuusa gaxaa efiidosona. Efiidi kakaara duge olanau katamai keexettido deriyaa huuphiyaa a kessidosona. 30SHin i eta gidduwaara kanttidi biis.

Tuna Ayyaanai Oiqqido Bitaniyaa

(Marqqoosa 1:21-28)

31Galiilan Qifirinaahooma giyo katamaa wodhdhidi, Yesuusi Sambbatan asaa tamarissee. 32A qaalai alaafetettai de7iyo asa qaala mala gidido gishshau, asai a timirttiyaa siyidi garamettiis.

33Aihuda woosa keettan iita ayyaanai de7iyo bitanee ba qaala xoqqu oottidi, 34“Hai aggarkkii; Naazireeta Yesuusaa, neeni nuuppe ai koyai? Nuna xaissanau yaadii? Neeni oonakko erais; neeni Xoossaa geeshshaa gidikkii!” yaagiis.

35Yesuusi he iita ayyaanaa, “Haizza; bitaniyaappe kiya” yaagidi azaziis. Iita ayyaanai a eta matan gufanti yeggidi, ainne qohennan bitaniyaappe kiyi aggiis.

36Ubbai garamettidi bantta gidдон, “Hagee aiba qaalee? Alaafetettaanne wolqqan iita ayyaanata azazees; qassi appe kiyidi boosona” yaagidi haasayidosona. 37Yesuusabai hegaa heeran de7iya biitta ubbaa gakki aggiis.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiiis

(Maatiyoosa 8:14-17; Marqqoosa 1:29-34)

38Yesuusi Aihuda woosa keettaappe denddidi, Simoona soo biis. Biyo wode, Simoona bollotiyaa

wolqqaama qoxuwaanne mishuwaa harggada zin77idaaribaa Yesuusayyo yootidosona. ³⁹I matan eqqidi, qoxuwaanne mishuwaa agga gin, mishoinne qoxoi o aggiis. Sohuwaara denddada etayyo ootta aggaasu.

⁴⁰Dumma dumma harggiyan ohettida asaa ubbaa awai wullin, akko ehiidosona. Ba kushiya eta ubbaa bolli huuphiyan huuphiyan wottidi, ubbaa pattiis. ⁴¹Pattin xalaheti qassi, “Neeni Xoossaa Na7aa Kiristtoosa gidikkii!” yaagidi waassiiddi, daro asaappe kiyidosona. I Kiristtoosa gididoogaa eti erido gishshau, haasayennaadan Yesuusi eta seeridi diggiis.

Yesuusi Qassikka Galiilan Tamaarissee

(Maatiyoosa 4:23-25; Marqqoosa 1:35-39)

⁴²Wonttin kiyidi, asi bainnasaa biis. Asai a koyiiddi, akko yiis. I eta mataappe beenna mala, digganau koyidosona. ⁴³SHin i, “Taani hara kataman de7iya asaukka Xoossaa kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootanau bessees. Aissi giikko, Xoossai tana kiittidoogee hegaassa” yaagiis.

⁴⁴Yaagidi, Galiilan de7iya Aihuda woosa keettatun yootees.

Yesuusi Koiro Erissiyo Ashkkarata Xeesiis

(Maatiyoosa 4:18-22; Marqqoosa 1:16-20)

5 ¹Asai Xoossaa qaalaa Yesuusappe siyiiddi a sugin, Yesuusi Genssereexa abbaa lanqqiyan eqqiis. ²Eqqidi abbaa lanqqiyan de7iya naa77u wolwoluwaa be7iis. Hegan moliyaa oiqqiyaageeti wolwoluwaappe kiyidi, bantta gitiyaa meecoosona. ³Yesuusi he wolwolotuppe issuwan, Simoonagan gelidi, “Ha wolwoluwaa abbaa lanqqiyaappe guuttiyo giddokko shiishsha” yaagidi Simoonaa woossiis. He wolwoluwaa giddon uttidi, deriyaa tamarissiis.

⁴Haasayaa wurssidoogaappe guyye baggan Simoonaa, “Ciimmatiya sohuwaa shiiqa; moliyaa oiqqanau intte gitiyaa haattan yeggite” yaagiis.

⁵Simooni zaaridi, “Godau, qamma ubbaa daafuridi, ainne oiqqibookko; shin ha77i ne qaalaadan gitiyaa yeggais” yaagiis.

⁶Yeggidoogaappe guyye baggan, keehi daro moliyaa oiqqin, gitee daahettana haniis. ⁷Etaara issippe oottiya hara wolwoluwan de7iyaageeti yiidi banttana maaddana mala, eta wuttin, yiidi naa77u wolwoluwaakka haattai mittana gakkanaashin, moliyaa kunttidosona.

⁸SHin Simooni PHeexiroosi hegaa be7ido wode, Yesuusa tohuwan kunddidi, “Godau, taani nagaranchcha gidido gishshau, taappe shaahetta” yaagiis. ⁹Simooninne aara de7iya hara asai ubbai bantta oiqqido daro moliyaa be7idi, garamettidosona. ¹⁰Hegaadankka Simoonara issippe oottiyaageeti, Zabddiyoosa naati, Yaaqoobinne Yohaannisi garamettidosona.

Garamettin Yesuusi Simoona, “Yayyoppa; hagaappe sinttan neeni asa oiqqiyaagaa gidana” yaagiis. ¹¹Eti wolwolota haattaappe gaxaa kessidoogaappe guyye baggan, ubbabaa aggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 8:1-4; Marqqoosa 1:40-45)

¹²Yesuusi katamatuppe issinnen de7ishin, issi inchchirichchai bolla ubban kumido bitanee Yesuusakko yiidi, a be7idi, a sinttan gulbbatidi, “Godau, neeni koyikko, tana pattanau danddayaasa” yaagidi woossiis.

¹³Yesuusi ba kushiyaa yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa!” yaagin, sohuwaarakka inchchirichchai bitaniyaa yeddi aggiis. ¹⁴Yesuusi a, “Hagaa oossinne yootoppa; shin qeesiyaakko baada ne bollaa a bessa; neeni geeshsha gididoogaa asaa erissanau Muusee azazidoogaadankka yarshshuwaa yarshsha” yaagiis.

¹⁵SHin Yesuusabai daro sohuwaa gakkio wode, cora asai i odiyoogaa siyanaunne bantta harggiyaappe paxanau shiiqoosona. ¹⁶SHin Yesuusi asi bainnasaa biidi woossees.

Yesuusi Silida Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 9:1-8; Marqqoosa 2:1-12)

¹⁷Issi gallassi, Yesuusi tamarissishin, Galiilaaninne Yihudan de7iya katamaa ubbaappenne Yerusalaameppe

yiida Parisaawetinne higgiyaa tamarissiyaageeti he sohuwan uttoosona. Yesuusi hargganchchata pattana mala, Godaa wolqqai a bolli de7ees. ¹⁸Amarida asati bollai silido issi bitaniyaa halan tookkidi, Yesuusakko ehiidosona; ehiidi, soo gelissanaunne Yesuusa sinttan a wottanau koyoosona. ¹⁹Asai darido gishshau, soo a gelissanau etassi ogee xayin, keettaa huuphiyaa kiyidi, kaaraa lukkidi, bitaniyaa a halaara duge yeddidi, Yesuusa sinttan de7iya asaa giddon wottidosona. ²⁰Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, “Bitaniyau, ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

²¹Yaagin, higgiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti, “Laa hagee Xoossaa bolli iitabaa haasayiyaagee oonee? Xoossaa xalaalaappe attin, harai ooni nagara atto gaanau danddayii?” yaagidi, bantta giddon qofaa doommidosona.

²²Yesuusi eta qofaa eridi, “Intte intte wozanan hagaadan aissi qoppeetii? ²³‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoogee mateyye woi ‘Dendda eqqada hemetta’ giyoogee matee? ²⁴Qassi sa7aa bollan nagara atto gaanau taayyo Asa Na7aayyo alaafetettai de7iyooгаа taani inttena bessana” yaagidi, bollai silido bitaniyaa, “Nena gais; dendda eqqa. Yaatada ne halaa tookkada ne soo ba” yaagiis.

²⁵Sohuwaara eta sinttan denddi eqqidi, ba zin77ido halaa tookkidi, Xoossaa galatiiddi, ba soo biis. ²⁶Bin eti ubbai, garamettidosona. Daro yayyidi, “Hachchi nuuni oorattabaa be7ida” yaagidi Xoossaa galatidosona.

Yesuusi Maatiyoosa Geetettiya Leewa Xeegeis

(Maatiyoosa 9:9-13; Marqoosa 2:13-17)

²⁷Hegaappe guyyiyan, Yesuusi kiyidi, giiraa ekkiya Leewa giyoogee giiraa ekkiyo ba sohuwan uttidaagaa demmidi, “Tana kaalla” yaagiis. ²⁸Yaagin Leewi ubbabaa aggi bayidi, denddi eqqidi, a kaalliis.

²⁹Leewi ba sooni Yesuusa mokkanau daro imatuwaa makkiis. Hegan giiraa ekkiyaageetinne hara asai etaara issippe uttidosona. ³⁰Parisaawetinne higgiyaa tamarissiya, etaara oottiyaageeti, “Giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura intte aissi issippe meetii? Qassi aissi issippe uyeetii?” yaagidi, Yesuusi erissiyoo ashkkaratu bolli zuuzummidosona.

³¹Yesuusi zaaridi, “Hargganchchatuppe attin, payyatuyyo aakimee kosshenna. ³²Taani nagaranchchati bantta nagaraappe simmanaadan, eta xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagiis.

Xoomaabaa Oichchido Oishaa

(Maatiyoosa 9:14-17; Marqqoosa 2:18-22)

³³Eti Yesuusa, “Yohaannisi erissiyoo ashkkarati daro wode xoomoosona; woossoosona; qassi Parisaaweti erissiyoo ashkkaratikka hegaadan oottoosona. SHin ne erissiyoo ashkkarati moosona, uyoosona” yaagidosona.

³⁴Yesuusi eta hegaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asata machchiyo ekkiyaagee etaara de7ishin, xoomissanau danddayeetii? Danddayekketa; ³⁵shin machchiyo ekkiyaagaa eta matappe efaana wodee yaana; eti he wode xoomana” yaagiis.

³⁶Yesuusi etayyo leemisuwaa odiiddi, “Ooratta maayuwaappe peeridi, ceega maayo bolli wotti sikkiya asi baawa; hegaadan oottikko, ooratta maayuwaa peererettana; ooratta maayuwaappe peeridoogeekka ceega maayuwaassi giigenna. ³⁷Ho77o woine eessa ceega ogoron naaqqiya asi baawa; naaqqikko he woiniyaa eessai ogoruwaa daakkana; baukka gukkana; ogoroikka moorettana. ³⁸SHin ho77o woine eessa ooratta ogoron naaqqanau koshshees; eti issai issuwaa naagoosona. ³⁹Gam77ida woine eessa lo77o yaagiyo gishshau, a uyirggidi, oorattaa uyanau koyiyai ooninne baawa” yaagiis.

Sambbataabaa Oichchido Oishaa

(Maatiyoosa 12:1-8; Marqqoosa 2:23-28)

6 ¹Yesuusi issi Sambbata gallassi tiya bangga gidloora aadhdhishin, i erissiyoo ashkkarati tiya banggaa duuttidi, bantta kushiyan shigichchidi moosona. ²Issi issi Parisaaweti, “Sambbatan oottanau woga gidennabaa aissi ootteetii?” yaagidosona.

³Yesuusi etassi zaaridi, hegaadan yaagiis; “Daawitinne aara de7iyaageeti namisettido wode, Daawiti oottidobaa nabbabibeekketii? ⁴Daawiti Xoossaa keettaa gelidi, qeesetuppe

attin, ooninne maanau higge gidennaagaa Xoossaassi yarshshido oittaa miidi, banaara de7iyaageetussikka immiis” yaagiis.

⁵Qassi Yesuusi, “Taani Asa Na7ai, Sambbataa Godaa” yaagidi etassi odiis.

Yesuusi Kushee Silido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 12:9-14; Marqqoosa 3:1-6)

⁶Yesuusi hara Sambbatan Aihuda woosa keettaa gelidi tamarissiiis. Hegan ushachcha kushee gunddido issi bitanee de7ees. ⁷Higgiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti Yesuusa mootiyoobaa demmanau, i Sambbatan asa pattikko be7ana yaagidi naagi uttidosona. ⁸SHin i eta qofaa eridi, kushee gunddido bitaniyaa, “Denddada, hagan gidduwan eqqa” yaagin, bitanee denddidi eqqiis.

⁹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “‘Higgee Sambbatan lo77obaa oottanaagaa azaziiyye? Iitabaa oottanaagaa azazii? Asa shemppo ashshanaagaa azaziiyye woranaagaa azazii?’ yaagada inttena oichchais” yaagiis.

¹⁰Yesuusi eta ubbaa yuushshi aatti xeellidi bitaniyaa, “Ne kushiya pididi ootta” yaagiis. I pididi oottin, a kushee paxiis.

¹¹Eti daro hanqqettidosona. Hanqqettidi, “Nuuni Yesuusa ai oottanee?” yaagidi, bantta gidдон haasayidosona.

Yesuusi Tammanne Naa77u Eriisiyo Ashkkarata Dooriiis

(Maatiyoosa 10:1-4; Marqqoosa 3:13-19)

¹²He wodiyan Yesuusi Xoossaa woossanau deree de7iyoosaa biis. Biidi qamma ubban Xoossaa woossiiddi aqiis. ¹³Qassi bana kaalliyaageeta wonttin xeesiis; etappe tammanne naa77aa dooridi, “Kiitettidaageeta” yaagidi sunttiis. ¹⁴Hegeeti PHeexiroosa yaagidi sunttido Simoona, a ishaa Inddiraasa, Yaaqooba, Yohaannisa, Piliphphoosa, Barttalamoosa, ¹⁵Maatiyoosa, Toomaasa, Ilppiyoosa na7aa Yaaqooba, ba biittaassi mishettiya Simoona, ¹⁶Yaaqooba na7aa Yihudaanne, Yesuusa aattidi immida Yihudaa Asqqoroota.

Yesuusi Daro Asaa Tamarissiiis; Pattiis

(Maatiyoosa 4:23-25)

¹⁷⁻¹⁸Etaara deriyaappe duge wodhdhidi, kaalliyaageetuppe daruwaara issippe dembba biittan eqqiis.

Qassi i giyoobaa siyidi, bantta harggiyaappe paxanau Yihudaa ubbaappe, Yerusalaameppe, abbaa matan de7iya Xiirrosappenne Sidoonappe yiida daro asai he sohuwan de7ees.

Tuna ayyaanan waayettiyaageeti bantta harggiyaappe paxidosona. ¹⁹Wolqqai appe kiyidi, eta ubbaa pattiyo gishshau, asai ubbai a bochchanau keehi koyees.

Ufaissaanne Kayyuwaa Gaasota

(Maatiyoosa 5:1-12)

²⁰Yesuusi ba erissiyi ashkkaratukko xeellidi, hagaadan yaagiis;

“Xoossaa kawotettai inttebaa gidiyo gishshau,
hiyyeesati intte anjjettidaageeta.

²¹ Intte digin kallana gishshau,
ha77i namisettiyaageeti anjjettidaageeta.
Intte digin miiccana gishshau,
ha77i yeekkiyaageeti anjjettidaageeta.

²² Intte tana Asa Na7aa kaalliyo gishshau,
asi inttena ixxiyo wode,
asappe shaakkiyo wode,
boriyo wode,
inttena iita sunttan xeejiyo wodekka
intte anjjettidaageeta.

²³“Intteyyo saluwan gita woiitoi de7iyo gishshau, he wode ufaissan guppiti; aissi giikko, eta aawati hananabaa yootiyaageeta hegaadan oottidosona.

²⁴ “SHin duretoo, intte ufaittidi de7iyo gishshau,
intteyyo aayye7ana.

²⁵ Intte digin namisettana gishshau,
ha77i kallidaageetoo, intteyyo aayye7ana.
Intte qarettana gishshaunne yeekkana gishshau,
ha77i miicciyaageetoo, intteyyo aayye7ana.

²⁶ Asa ubbai inttebaa loittidi
haasayiyo wode aayye7ana;
aissi giikko, eta aawati
hananabaa yootiya worddanchchatussi
hegaadan oottoosona.

Morkkiyaa Siiqiyoogaa*(Maatiyoosa 5:38-48; 7:12)*

27“SHin taani yootiyoogaa siyiyaageetoo, taani intteyyo odais; intte morkketa siiqite; inttena ixxiyaageetussi lo77obaa oottite; 28inttena qanggiyaageeta anjjite; inttena naaqqiyaageetussi Xoossaa woossite. 29Ooninne ne qinxxalliyyaa baqqikko, hinkko qinxxalliyyaakka bessa; ooninne ne kootiyaa ekkikko, qoliyaakka diggoppa.

30“Nena woossiya ubbau imma; ne miishshaa ekkiya uraappe guyye zaara yaagada oichchoppa. 31Asi intteyyo oottanau intte dosiyoogaadan, haraukka hegaadan oottite.

32“Intte inttena siiqiyaageetu xalaalaa siiqikko, intteyyo ai galati de7ii? Aissi giikko, nagaranchchatikka banttana siiqiyaageeta siiqoosona. 33Intte intteyyo lo77obaa oottiyaageetassi lo77obaa oottikko, inttessi ai galati de7ii? Aissi giikko, nagaranchchatikka qassi hegaadan oottoosona. 34Intte guyye ekkana qoppidi tal77ikko, inttessi ai galati de7ii? Nagaranchchatikka guyye ekkana nagaranchchatussi tal77oosona; 35shin Xoossai bana galatennaageetussikka iitatussikka keha gidido gishshau, intte morkketa siiqite; etayyo lo77obaa oottite; qassi ainne guyye ekkana qoppennan tal77ite; intte ekkana woiitoi darana. Qassi intte Ubbaappe Bolla Xoossaa naata gidana. 36Intte Aawai Xoossai maariyoogaadan maarite.

Hara Asaa Pirddanau Bessenna*(Maatiyoosa 7:1-5)*

37-38“Haratu bolli pirddoppite; Xoossai intte bolli pirddenna. Harata iita gooppite; Xoossai inttena iita geenna. Atto giite; Xoossai intteyyo atto gaana. Immite; Xoossai intteyyo immana. Baqqi naaqqidi siilli kunttin, palahidi wora laalettiaagaa Xoossai intte kiyuwan idinttidi immana. Aissi giikko, intte harau immanau likkidi makkiyooban Xoossai intteyyo likkidi immana” yaagiis.

39Yesuusi etassi leemisuwaa odiiddi, hagaadan yaagiis; “Qooqee qooqe kaalettana danddayii? Kaalettikko, naa77ai ollan kunddokkonaa? 40Tamaariyaagee bana

tamaarissiyaagaappe aadhdhenna; shin tamaaridi wurssida ubbai tamaarissiyaagaa mala gidees.

⁴¹“Ne aifiyan de7iya tuussaa be7akka; shin ne ishaa aifiyan de7iya suullaa aissi xeellai? ⁴²Ne aifiyan de7iya tuussaa be7ennan waanada ne ishaa, ‘Ta ishau, taani ne aifiyan de7iya suullaa kessoo’ gaanau danddayai? Laa ha lo77o milatiya iitau, kasetada ne aifiyaappe tuussaa kessargga. Hegaappe guyyiyan, ne ishaa aifiyan de7iya suullaa kessanau geeshshada xeellana danddayaasa.

Mittai Ba Aifiyan Erettees

(Maatiyoosa 7:16-20; 12:33-35)

⁴³“Lo77o mitti iita aife aifenna; hegaadankka, iita mitti lo77o aife aifenna. ⁴⁴Aissi giikko, mitta ubbai ba aifiyo aifiyan erettees; agunttappe balase giyo mitta aife, gom77oreppe woine aife maxi erettenna. ⁴⁵Lo77o asi ba wozana gidдон de7iya lo77o minjjaappe lo77obaa kessees; qassi iita asi ba iita minjjaappe iitabaa kessees; aissi giikko, asa dooni a wozanan kumidabaappe haasayees.

Naa77u Qommo Keettaa Keexxiya Asata

(Maatiyoosa 7:24-27)

⁴⁶“Taani giyoogaa oottiyooгаа aggi bayidi, aissi tana, ‘Godau, Godau’ geetii? ⁴⁷Taakko yiya ubbai qassi ta qaalaa siyidi azazettiyaagee ai mala asakko taani inttena bessana. ⁴⁸I gita ollaa bookkidi, aaho shuchchaa hiixxidi, gimbbidi, keettaa keexxida asa mala. Di7oi di77ido wode, he keettaa sugiis; shin minttidi keexxido gishshau, qaattanau danddayibeenna. ⁴⁹SHin ta qaalaa siyidi oottenna urai, aaho shuchcha hiixxennaaninne gimbbennan biittan keetta keexxida asa mala. Di7oi sugin, keettaa sohuwaara kunddi aggiis; he keettaa wolqqaama kunddetta kunddiis” yaagiis.

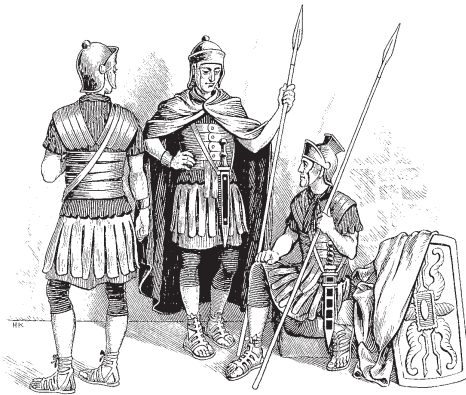
Yesuusi Mato Halaqaa Ashkkaraa Pattiis

(Maatiyoosa 8:5-13)

7 ¹Yesuusi ubbabaa asau wurssi odirggidoogaappe guyye baggan, Qifirinaahooma geliis. ²Issi mato halaqai de7iyaagaassi i dosiyo ashkkarai harggidi, haiqqana matiis.

³He mato halaqai Yesuusabaa siyido wode, Yesuusi yiidi, ba ashkkaraa pattanau woossana mala, Yihudaa cimata Yesuusakko kiittiis. ⁴Etinne Yesuusakko yiidi, “Neeni hegaa ayyo oottanau bessees. ⁵Aissi giikko, i nu asaa siiqidi, Aihuda woosa keettaa ba miishshan keexxiis” yaagidi daro woossidosona. Yesuusinne etaara biis.

⁶Biidi mato halaqaa keettaa gakkanau matido wode, mato halaqai ba laggeta akko kiittidi, “Ta Godau, daafuoppa; aissi giikko, nena ta soo gelissanau tau

Roome mato halaqaa (Luq 7:6)

bessenna. ⁷Hegaa gishshau, taani neekko shiiqanau laafa gidiyoogaa erais; shin neeni doona xalaalaa haasaya; ta ashkkarai paxana. ⁸Taani taappe bollaara de7iyaageetuyyo haarettiya asa; taappe garssaara wotaaddarati de7oosona. Taani issuwaa, ‘Ba’ giikko bees; qassi

hinkkuwaa, ‘Haa ya’ giikko yees; ta ashkkaraa, ‘Hagaa ootta’ giikko oottees” yaagiis.*

⁹Yesuusi hegaa siyido wode, aban garamettidi, guyye simmidi, bana kaalliya daro asaa, “Inttena gais; taani hagaa mala ammanuwaa harai atto, Israa7eela biittankka be7abeikke” yaagiis.

¹⁰Kiitettida asati mato halaqaa soo guyye simmidi, a ashkkarai paxidaagaa be7idosona.

Yesuusi Issi Am77ee Na7aa Haiquwaappe Denttiis

¹¹Guyyeppe Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuuranne daro asaara Naina giyo issi katamaa biis. ¹²Yesuusi katamaa dooni shiiqido wode, asai haiqqida asa ahaa tookkidi efees. Haiqqidaageenne ba aayeessi issi na7aa; a ba

azinai haiqqoosappe am⁷⁷e gidada de⁷ausu. Katamaa asaappe daroi o kaalliis. ¹³Godai o be⁷idi, iyyo qarettidi, “Yeekkoppa” yaagiis. ¹⁴I shiiqidi, ahaa saaxiniyaa bochchin, tookkida asai eqqiis. Yesuusi, “Na⁷au, dendda gais” yaagin, ¹⁵haiqqidaagee xoqu giidi uttiis. Qassi haasayaa doommin, Yesuusi na⁷aa a ayeessi immiis.

¹⁶Asa ubbai daro yayyidi, “Hananabaa yootiya goobai nu giddon beettiis; qassi Xoossai ba asaa maaddanau yiis” yaagiiddi Xoossaa galatidosona. ¹⁷Hagee i oottidobai Yihudaa biittaa ubbaaninne hegaa heeran de⁷iya biitta ubban haasayettiis.

Xammaqiya Yohaannisappe Yesuusakko Kiitettida Asata

(Maatiyoosa 11:2-19)

¹⁸Yohaannisi erissiyoo ashkkarati hegaa ubbaa Yohaannisassi yootidosona. ¹⁹Yohaannisi ba erissiyoo ashkkaratuppe naa⁷⁷aa baakko xeesidi, “Yaanaagee neneeyye? Woikko nuuni haraa naagane?” yaagidi, eti oichchana mala, Yesuusakko kiittiis.

²⁰Kiittin eti akko yiidi, “‘Yaanaagee neneeyye? Woikko nuuni haraa naagane?’ yaagidi oichchana mala, Xammaqiya Yohaannisi nuna neekko kiittiis” yaagidosona.

²¹He gallassi Yesuusi daro harggissidi, paxa kaa⁷iya sahuwaappenne iita ayyaanaappe daro asaa pattiis. Qassi daro qooqe asaa xeelissiiis. ²²Yesuusi zaaridi, “Biidi intte be⁷idoogaanne siyidoogaa Yohaannisassi yootite; qooqeti xeelloosona; wobbeti hemettoosona; inchchirichchai oiqqidoogeeti paxoosona; tulleti siyoosona; haiqqidaageeti denddoosona; hiyyeesati wonggeliiyaa mishiraachchuwaa siyoosona. ²³Tana sirennaa urai anjjettidaagaa” yaagiis.

²⁴Yohaannisi kiittidoogeeti biichchidoogaappe guyyiyan, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqida asaassi hagaadan yaagidi haasayiiis; “Ai be⁷anau bazzo kiyidetii? Carkkoi qaattiyo shombboquwaa be⁷anau kiyidetiyye? ²⁵Yaatin ai be⁷anau kiyidetii? Lo⁷⁷iya maayuwaa maayida bitaniyaa be⁷anau kiyidetiyye? Lo⁷⁷iya maayuwaa maayidaageetinne daretidi ufaissan de⁷iyaageeti kawo keettan de⁷oosona. ²⁶Yaatin ai be⁷anau kiyidetii? Hananabaa yootiyaagaa

be7anau kiyidetii? Ee; taani intteyyo odais; hananabaa yootiyaagaappekka aadhdhiyaagaa be7ideta. ²⁷Xoossaa maxaafan,

‘Godai, “Be7a, ta kiittiyoogaa taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyaa kessana” yaagees’ geetettidi Yohaannisabai xaafettiis.

²⁸“Taani intteyyo odais; aayee uluwaappe yelettida asa ubban Xammaqiya Yohaannisappe aadhdhiya ooninne de7ibeenna; shin Xoossaa kawotettan ubbaappe laafiyaageekka appe aadhdhana” yaagiis.

²⁹Siyida asai ubbai harai atto qaraxaa shiishshiyaageeti attennan, Yohaannisan xammaqettidi, Xoossai xillo gidiyoogaa ammanidosona. ³⁰SHin higgiiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti Yohaannisan xammaqettibeenna gishshau, Xoossai etassi qoppidobaa ixxidosa.

³¹Yesuusi, “Yaatin taani ha wodiyaa asaa aibiira leemisoo? Eti ai milatiyoonaa? ³²Eti qocan uttiya naata milatoosona; bantta gidдон issoi issuwaa xeesidi, ‘Nuuni intteyyo cachcha zaiyaa punnida; shin duribeekketa. Yeeho yettaakka kessida; shin yeekkibeekketa’ yaagoosona. ³³Aissi giikko, Xammaqiya Yohaannisi xoomiiddinne woine eessa uyennan yin intte, ‘A bolli xalahee de7ees’ yaagideta. ³⁴Taani Asa Na7ai, maidanne uyaidda yin, intte tana Asa Na7aa, ‘Ha yoraanne woine eessaa uyiyaagaa be7ite! Giiraa ekkiaageetuuranne nagaranchchatuura siiqettees’ yaageeta. ³⁵SHin Xoossaa aadhdhida eratettai ba oosuwan tuma gididi beettees” yaagiis.

Issi Maccaasiyaa Yesuusa Tohuwaa SHittuwaa Tiyaasu

³⁶Parisaawetuppe issoi banaara laaxaa maanau Yesuusa woossin, Yesuusi a soo yiidi, laaxaa maanau uttiis.

³⁷He kataman issi nagaranchcha mishiriyaa de7iyaara Yesuusi a son laaxau uttidoogaa erada, albbasxxiroosa giyo shuchchaappe oosettida bilqqaadiyaa kumida shittuwaa ehaasu. ³⁸Guyyeera a tohuwaa matan eqqada yeekkishin, i afuttai a tohuwan xokkidi, laagottidoogaa ba

huuphiyaa binnaan quccausu. Tohuwaa quccaidanne yeraidda shittuwan tiyausu. ³⁹Yesuusa ba soo xeesida Parisaawee hegaa be7idi, ba wozana gidдон qoppiiddi, “A nagaranchcha gidiyo gishshau, hagee tumu hananabaa yootiyaagaa gidiyaakko, ha bana bochchiya mishiriyaa oonakko erana” yaagiis.

⁴⁰Yesuusi zaaridi, “Simoonaa, neessi taani odiyobai de7ees” yaagiis.

Yaagin, Simooni, “Tamaarissiyaagoo, yoota” yaagiis.

⁴¹Yesuusi hagaadan yaagiis; “Naa77u asati issi bitaniyaappe miishsha tal77idosona. Issoi naa77u xeetanne ishatamu biraa tal77in, naa77anttoi laatamanne ichchashu biraa tal77iis. ⁴²Hegaa qanxxanau etassi miishshi xayin, acuwaawai naa77aakka maariis. Yaatin etappe augee a aattidi siiqanai?” yaagiis.

⁴³Simooni zaaridi, “Dariya biraa aggido bitaniyaa gidennan aggenaa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi Simooni, “Tumu pirddadasa” yaagiis.

⁴⁴Yesuusi mishireekko xeellidi, Simooni hagaadan yaagiis; “Hanno mishiriyo be7ai? Taani ne soo yin, harai atto haattaa ta tohuwaassi immabaakka; shin hanna ba afuttan ta tohuwaa laagottada, ba huuphiyaa binnaan quccaasu. ⁴⁵Neeni tana yerabaakka; shin a taani soo geloosappe ha77i gakkanaashin, ta tohuwaa yerausu.

⁴⁶Neeni ta huuphiyaa zaitiyan tiyabaakka; shin a ta tohuwaa shittuwan tiyaasu. ⁴⁷Hegaa gishshau, taani inttessi odais; a daro siiqido gishshau, i nagarai daroi atto geetettiis; shin guutta nagaraa atto giido urai guuttaa siiqees” yaagiis.

⁴⁸Yesuusi mishiriyo, “Ne nagarai attiis” yaagiis.

⁴⁹Yaagin, aara laaxaa maanau uttidaageeti bantta wozana gidдон qoppiiddi, “Harai atto nagaraakka atto gaanau danddayiyaagee hagee oonee?” yaagidosona.

⁵⁰Yesuusi mishiriyo, “Nena ne ammanoi ashshiis; saruwan ba” yaagiis.

Yesuusa Kaallidanne Au Oottida Macca Asata

8 ¹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Xoossaa kawotettaa mishiraachchuwaa yootiiddi, dumma dumma gita

katamaanne guutta katamaa bees. Biyo wode, tammanne naa⁷⁷u erissiyo ashkkaratinne ²iita ayyaanaappenne wolqqaama harggiyaappe paxida issi issi maccaasatinne aara issippe de⁷⁰osona. Hegeetinne laappun xalaheti kiyido Magddala giyo katamaappe yiida Mairaamo, ³Heeroodisa keettan azaziya Kuza machchiyo Yohaannonne, Sosino, Yesuusau banttassi de⁷¹yaagaappe immida daro asatanne.

Zeriyaagaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:1-9; Marqqoosa 4:1-9)

⁴Asai katamaappe kataman Yesuusakko shiiqees. Daro asai shiiqidaagau Yesuusi leemisuwaa hagaadan yaagidi odiis; ⁵“Issi bitanee ba zerettaa zeranau kiyiis. Zerishin, issoi issoi ogiyaa doonan wodhdhidi yerettiis. Yaatin, kafoi hegaa miis. ⁶Harai shuchchaa bolli wodhdhiis. Mokkidi, dubbai bainna gishshau meliis. ⁷Issi issi zerettai aguntta gidдон wodhdhiis; wodhdhidi mukkidaagaa agunttai diccidi cuulliis. ⁸Issi issi zerettai aradda biittan wodhdhidi mokkiis; diccidi xeetu kushiya aifiis” yaagiis.

Yesuusi Leemisuwan Haasayido Gaasotaa

(Maatiyoosa 13:10-17; Marqqoosa 4:10-12)

Yesuusi hegaa haasayiiddi, “Siyanaa haitti de⁷¹yo urai siyo!” yaagidi wolqqappe haasayiis.

⁹I erissiyo ashkkarati, “Yaatin, ha leemisuwaa birshshettai aibee?” yaagidi Yesuusa oichchidosona. ¹⁰Oichchin, i hagaadan yaagiis; “Inttessi Xoossaa kawotettaa xuuraa erai imettiis, shin harati xeellidi be⁷enna mala, siyidikka akeekenna mala, taani leemisuwan haasayais.

Yesuusi Zerettaa Leemisuwaa Birshshiis

(Maatiyoosa 13:18-23; Marqqoosa 4:13-20)

¹¹⁻¹²“Leemisoi haga. Zerettai Xoossaa qaala. Ogiyaa doonan de⁷¹ya zerettai qaala siyidaageetu leemisuwaa bessees; shin hegaappe guyyiyan, eti ammanidi attenna mala, xalahe halaqai yiidi, eta wozanaappe qaala efirgees. ¹³SHuchchaa bollan de⁷¹yaageeti siyiiddi, a

qaalaa ufaissan ekkiyaageeta milatoosona; etassi xaphoi baawa. Eti ha77issau ammaniyoogaappe attin, paacee yiyo wode xubettiyaageeta. ¹⁴Qassi aguntta gidдон wodhdhidaageeti siyiyaageeta milatoosona. Siyidi banttau de7iiddi, de7uwaa wodiyaa qofan duretetaaninne lo77o de7uwan cuulettiyo gishshau, eta aiffee bootennan atti aggees. ¹⁵SHin aradda biittan wodhdhidaageeti hegeeti lo77o wozanaappenne tumu wozanaappe qaalaa siyidi naagidaageeta; eti danddayaara naagidi aifoosona.

Geeman Wottido Xomppiyaa

(Marqqoosa 4:21-25)

¹⁶“Xomppe oittidi, keren qum77iyai woikko arssa gidдон wottiya asi baawa; shin asai geliiddi, poo7uwaa be7ana mala, xomppiyaa qoncciyān wottes. ¹⁷Aissi giikko, qosidobai ubbai qoncciyāa kiyana; qassi genttidobai ubbaikka beettenan antenna.

¹⁸“Simmi, intte siyiyo yohuwaa ezggidi siyite; aissi giikko, issibai de7iyo urau gujji immana. Bainnaagaappe harai atto, he au de7iyaabaa milatiyaagaakka ekkirggana” yaagiis.

Yesuusa Aayyiyoonne Ishantta

(Maatiyoosa 12:46-50; Marqqoosa 3:31-35)

¹⁹Yesuusa aayyiyaanne ishantti akko yiidosona; shin daro asaa giddoora aadhdhiyo sohoi baina gishshau, aara gaittanau danddayibookkona. ²⁰Asai Yesuusa, “Ne aayyiyaanne ne ishantti nenaara gaittana koyidi, karen eqqidosa” yaagiis.

²¹SHin Yesuusi zaaridi, “Ta aayyiyaanne ta ishantti Xoossaa qaalaa siyiyaageetanne oottiyaageeta” yaagiis.

Yesuusi Gotiyaa Seeriis

(Maatiyoosa 8:23-27; Marqqoosa 4:35-41)

²²Issi gallassi, Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura issippe wolwoluwan gelidi, “Abbaa hefintti pinnoos” yaagiis; yaagin biidosona. ²³Biishin Yesuusi xiskkiis. Wolqqaama

gotee abbaa bolli yiis. Wolwoluwan haattai kumi kumi yees. Yiidi haattai eta mittana hanin, ²⁴erissiyo ashkkarati Yesuusakko biidi, “Godau, Godau, nuuni xayoo” yaagidi, xiskkuwaappe a denttidosona.

Yesuusi denddidi, gotiyaanne beetaa aggite gin, goteenne beetai woppu giidosona. ²⁵Yaatin Yesuusi, “Intte ammanoi anee?” yaagiis.

Eti yayyidinne garamettidi bantta gidдон, “Hagee laa harai atto, gotiyaanne haattaa azaziyaagee oonee? Etikka ayyo azazettoosona” yaagidosona.

Yesuusi Xalaheti Oiqqido Bitaniyaa Pattiis

(Maatiyoosa 8:28-34; Marqqaosa 5:1-20)

²⁶Galiila ginan sinttaara de7iya Gerggesenoona giyo biittaa wolwoluwan biidosona. ²⁷Yesuusi abbaappe gaxaa kiyiyoorin, xalaheti de7iyo bitanee katamaappe kiyidi, aara gaittiis; asa moogiyo gonggoluwan i daro laittaa de7iyoogaappe attin, son de7enna. ²⁸Yesuusa be7idi, a sinttan kunddidi, qaala xoqqu oottidi, “Ubbaappe bolla Xoossaa Na7au Yesuusaa, tananne nenanne aibee gattiyai? Hayyanaa tana qaxxayopparkkii” yaagiis. ²⁹I hegaa aissi giidee giikko, Yesuusi tuna ayyaanai bitaniyaappe kiyidi baana mala azazidoogaassa; daroto tuna ayyaanai bitaniyaa oiqqi uttido gishshau, sanssalataanne huqqunna biratan qashettidi naagettees; shin sanssalataa duuttees; xalahee a bazzo yedettees.

³⁰Yesuusi a, “Ne sunttai oonee?” yaagidi oichchiis.

Daro xalaheti aani de7iyo gishshau, “Ta sunttai Leegiyoona” yaagiis. ³¹Xalaheti Yesuusa, “Nuna ciimma ollau yeddopparkkii” yaagidi woossidosona.

³²He deriyaa bollan daro gudunttaa wudee hemettees; xalaheti gudunttatu gidдо gelana mala Yesuusa woossin, i, “Biite” yaagiis. ³³Yaagin xalaheti bitaniyaappe kiyidi, gudunttatun gelin, wudee kakaara jaamiiddi abban gelidi, meetetti bayiis.

³⁴Gudunttaa wudiyaa heemmiyaageeti hanidabaa be7ido wode, baqati biidi, katamaaninne katamaappe gaxa biittan yootidosona. ³⁵Yootin asai hanidabaa be7anau kiyidi, Yesuusakko biis. Xalahee kiyido bitanee ba wozanai simmin, maayuwaa maayidi, Yesuusa gediya

matan uttidaagaa asai be7idi yayyiis. ³⁶Hegaa be7ida asati xalaheti oiqqido bitanee waani paxidaakko, asaassi yootidosona. ³⁷Gerggesenoona biittan de7iya asai ubbai daro yayyido gishshau, bantta mataappe baana mala, Yesuusa woossidosona. Yesuusi wolwoluwan gelidi simmiis.

³⁸⁻³⁹Xalaheti kiyido bitanee Yesuusaara de7ana mala, Yesuusa woossiis; shin i, “Ne soo simmada, Xoossai neessi waanida gitabaa oottidaakko yoota” yaagidi a yeddiis. Yeddin, bitanee baassi Yesuusi waanida gitabaa oottidaakko, kataman de7iya asa ubbau yootiiddi biis.

**Yaa7iroosa Na7iyoonne Yesuusa Maayuwaa
Bochchida Mishiriyo**

(Maatiyoosa 9:18-26; Marqqoosa 5:21-43)

⁴⁰Ubba asai Yesuusa naagiiddi uttido gishshau, i simmido wode morkidosona. ⁴¹⁻⁴²Yaa7iroosa giyoogee Aihuda woosa keettaa halaqai Yesuusakko yiis. Ayyo tammanne naa77u laitta na7iyaa de7iyaara harggada haiqqana haniyo gishshau, Yesuusa tohuwan kunddidi, ba soo gelana mala, a minttidi woossiis.

Yesuusi yaa biishin, asai ubbasaara shiiqidi, a un77iis. ⁴³Tammanne naa77u laittaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi maccaasiyaa de7ausu. Aakimetussi qanxxaidda ba miishsha ubbaa wurssaasu; shin ooninne o pattanau danddayibeenna. ⁴⁴Guyyeera shiiqada Yesuusa afalaa macaraa bochchaasu; bochchin i bollaappe goggiya suuttai sohuwaarakka aggi bayiis.

⁴⁵Yesuusi, “Tana bochchidai oonee?” yaagiis.

Ubba asai, “Nuna gidokko” yaagin, PHeexiroosinne aara issippe de7iyaageeti, “Godau, daro asai nena sugiiddi un77ees; ‘Tana bochchidai oonee?’ gai?” yaagidosona.

⁴⁶SHin Yesuusi, “Taappe wolqqai kiyido gishshau, tana issi urai bochchidoogaa taani erais” yaagiis.

⁴⁷Maccaasiyaa qosettada attanau danddayennaagaa erada, kokkoraidda Yesuusa sinttan gufannaasu; a Yesuusa aissi bochchidaakkonne qassi waanada sohuwaara paxidaakko asa ubbaa sinttan Yesuusau yootaasu. ⁴⁸I, “Ta na7ee, nena ne ammanoi pattiis; saro ba” yaagiis.

⁴⁹Yesuusi biron hegaa giishin, issi asi Aihuda woosa keettaa halaqaa sooppe yiidi, “Ne na7iyaa haiqqaichchaasu; simmi tamarissiyaagaa daafurssoppa” yaagiis.

⁵⁰SHin eti giyoobaa Yesuusi siyidi, “Yayyoppa; ammano xalaalaa ammana; a paxana” yaagidi Yaa7iroosassi yootiis.

⁵¹Yesuusi soo geliiddi, PHeexiroosappe, Yaaqoobappe, Yohaannisappe, na7ee aayeeppenne aawaappe harai ooninne banaara gelenna mala diggiis. ⁵²Ubbai na7eessi, “Aayee aayee!” yaagidi yeekkoosona. SHin Yesuusi, “Yeekkoppite; na7iyaa xiskkausuppe attin, haiqqabeikku” yaagiis.

⁵³A haiqqidoogaa eridi, asai a bolli miicciis. ⁵⁴SHin Yesuusi i kushiya oiqqidi, “Na7ee, dendda” yaagidi xeesiis. ⁵⁵Na7ee shemppoi simmin, sohuwaara na7iyaa dendda aggaasu. Yesuusi, “Iyyo miyoobaa immite” yaagidi azaziis. ⁵⁶I aawainne aayiyaa garamettidosona. SHin Yesuusi, “Hanidaagaa oossinne odoppite” yaagidi azaziis.

**Yesuusi Ba Erissiyo Tammanne Naa77u Ashkkarata
Wonggeliyaa Mishiraachchuwa Odanaadan Kiittiis**
(Maatiyoosa 10:5-15; Marqqoosa 6:7-13)

9 ¹Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata issippe baakko xeesidi, xalahiyaa ubbaa asaappe kessanaunne harggiyaageeta pattanau etassi wolqqaanne alaafetettaa immiis.

²Xoossaa kawotettaabaa yootanaunne harggiyaageeta pattanau eta kiittiis. ³I eta hagaadan yaagiis; “Gatima woi qarcciita woi quma woi miishsha ainnekka ogiyaa biiddi oiqqoppite; naa77antto qoliyaakka oiqqoppite. ⁴Inttena asi awan mokiikkokka, katamaappe kiyana gakkanaashin, he keettan utti bayite. ⁵Katamaa asai inttena mokiikkann ixkikko, he katamaappe kiyite; kiyiiddi eti inttena mokiikkann ixkidoogaassi markka gidana mala, intte tohuwaappe buhiyaa shocite” yaagiis.

⁶Erissiyo ashkkarati biidi, qeeri katama ubban Xoossaa qaala yootiiddinne harggiya asaa ubbasan pattiiddi yuuyoosona.

Heeroodisi Yesuusa Woriyaa Siyiis
(Maatiyoosa 14:1-12; Marqqoosa 6:14-29)

⁷⁻⁸Galiila biittaa haariya Heeroodisi hanidabaa ubbaa siyiis. Issi issi asai, “Yohaannisi haiquwaappe denddiis”

yaagees; hinkko asai, “Eelaasi kiyidi beettiis” yaagees; harati, “Beni hananabaa yootiyaageetuppe issoi denddiis” yaagoosona. Hegaa gishshau, Heeroodisi ba wozana gidдон metootiis. ⁹Metootidi, “Taani Yohaannisa qooriyaa muucissarggaas; shin hagaadan asai haasayiyo bitanee oonee?” yaagidi, Yesuusa be7anau koyees.

Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziis

(Maatiyoosa 14:13-21; Marqqoosa 6:30-44; Yohaannisa 6:1-14)

¹⁰Yesuusi kiittidoogeeti simmidi, bantta oottidobaa ubbaa Yesuusassi odidosona. Yesuusi eta xalaalaa ekkidi, Beetasaida giyo katamaa matan de7iya bazzuwaa biis.

¹¹Asai a eridi kaallin, eta mokiidi, Xoossaa kawotettaabaa yootiis; harggiyaappe pattanau koshshiyoogetakka pattiis.

¹²Sa7ai omariyo wode, tammanne naa77u erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Asa ubbai dere gidдонne qeeri katamatu gidдо biidi, aqiyoosaanne shinqqe demmana mala, asaa yedda; aissi giikko, nuuni hagan asi bainnasan de7oos” yaagidosona.

¹³SHin Yesuusi eta, “Asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

Yaagin eti, “Nuuyyo ichchashu oittappenne naa77u moleppe hari baawa; nuuni ha daro asau qumaa shammanau baanaagaa koyai?” yaagidosona. ¹⁴Aissi giikko, he sohuwan ichchashu sha7u gidiya asai de7ees.

Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Ishatamu ishatamu asaa citan citan shaakki shaakki utissite” yaagiis. ¹⁵Erissiyo ashkkarati i giidoogaadan, ubba asaa utissidosona. ¹⁶Yesuusi ichchashu oittaanne naa77u moliyaa oiqqidi, saluwaa pude xeellidi, Xoossaa galatiis; he oittaanne moliyaa mentidi, “Daro asaa sintti aattite” yaagidi, erissiyo ashkkaratussi immiis. ¹⁷Asa ubbai miidi kalliis; kallin attida xarzzai tammanne naa77u samppaa kumidaagaa denttidosona.

PHexiroosa Ammanuwaanne A Markkatettaa

(Maatiyoosa 16:13-19; Marqqoosa 8:27-29)

¹⁸Issitoo Yesuusi barkka woossiyo wode, i erissiyo ashkkarati a matan de7oosona; de7ishin, “Asai tana oona gii?” yaagidi eta oichchiis.

¹⁹Eti zaaridi, “Asai nena Xammaqiya Yohaannisa yaagees; hara asai Eelaasa yaagees; harai qassi beni hananabaa yootiyaageetuppe issoi denddiis yaagees” yaagidosona.

²⁰Yaagin Yesuusi eta, “Yaenin intte tana oona geetii?” yaagiis.

PHexiroosi zaaridi, “Neeni Xoossai tiyido Kiristtoosa” yaagidi zaariis.

Yesuusa Kaalliyo Hanotaa

(Maatiyoosa 10:38-39; 16:24-28;

Marqqoosa 8:34-38; Luqaasa 14:26-27)

²¹SHin Yesuusi eta, “Hagaa oossinne odoppite” yaagidi, minttidi azaziiddi, ²²“Taani Asa Na7ai, daro waayettanau bessees; tana cimati, qeese halaqatinne higgiiya tamarissiyaageeti ixnanau bessees; eti tana woranaunne, taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddanau bessees” yaagiis.

²³⁻²⁴Yesuusi asa ubbaa hagaadan yaagiis; “Ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ba shemppuwaa ta gishshau bashshiya urai ashshana; hegaa gishshau, tana kaallana koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ubba gallassi ba masqqaliyaa tookkidi, tana kaallo. ²⁵Issi urai ba huuphiyaa bashshidi, woi bau pacissidi, sa7an de7iya ubbabaa bau shiishshikko, a ai maaddanee? ²⁶Asi tanaaninne ta qalan yeellatikko, taani Asa Na7ai, ta bonchchuwaara, ta Aawaa bonchchuwaaranne, geeshsha kiitanchchatu bonchchuwaara yiyo wode, aani yeellatana. ²⁷Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati Xoossaa kawotettaa be7ennan haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

Yesuusa Merai Laamettiis

(Maatiyoosa 17:1-8; Marqqoosa 9:2-8)

²⁸Yesuusi hegaadan giidoogaappe guyyiyan, hosppun gallassa gidiyaagaa gam77idi, PHexiroosa, Yohaannisanne Yaaqooba ekkidi, woossanau deriyaa huuphiyaa kiyiis.

²⁹I woossishin, a merai laamettiis. A maayoikka phoolidi booxxiis. ³⁰Akeekennan, Muusanne Eelaasa giyo naa77u asati kiya beettidi, aara haasayidosona. ³¹Eti bonchchuwaara beettidi, Yesuusi Xoossaa qofaa polanau Yerusalaamen haiqqanaagaa aara haasayidosona. ³²SHin PHeexiroosinne aara de7iyaageeti xiskkuwan kairidosona. SHin beegottidi, Yesuusa bonchchuwaanne aara issippe eqqida naa77u asata be7idosona. ³³He naa77u asati Yesuusa matappe biishin, PHeexiroosi Yesuusassi woigiyaakko akekidi erennan a, “Ta Godau, nuuni hagan de7iyoogee nuussi lo77o; nuuni heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, issuwaa Eelaasassi zamppayana” yaagiis.

³⁴PHeexiroosi hegaa etassi giishin, shaarai yiidi, eta genttiis. Genttishin erissiyo ashkkarati yayyidosona. ³⁵SHAaraappe, “Hagee taani doorido ta Na7aa; i giyoogaa siyite” giya qaalai yiis. ³⁶Yiidoogaappe guyyiyan, Yesuusi barkka attiis. Eti co77u giidi, oossinne he wode be7ido yohuwaappe ainne odibookkona.

Yesuusi Tuna Ayyaanai Oiqqido Na7aa Pattiis

(Maatiyoosa 17:14-18; Marqqoosa 9:14-27)

³⁷Wonttetta gallassi, eti deriyaappe duge wodhdhido wode, daro asai Yesuusaara gaittiis. ³⁸Asai qoppennan asaappe issoi ba qaalaa xoqqu oottidi, “Tamaarissiyaagoo, taassi issi na7aa xalaalai de7iyo gishshau, neeni a be7anau nena woossais; ³⁹qassi iita ayyaanai au denddees; denddidi akeekennan a waasissees; a doonaara hoommoi goppattana gakkanaashin a kokkorssidi, ubba gallassi qohiyooagaappe attin, a elle yeddenna. ⁴⁰Ne erissiyo ashkkarati he iita ayyaanaa kessana mala, taani eta woossaas; shin danddayibookkona” yaagiis.

⁴¹Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiyaa geella asau! Taani inttenaara aude gakkanaashin de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaashin danddayanee? Ne na7aa haa ekka ya” yaagiis.

⁴²Na7ai yiishin, xalahee a sa7an ooggidi kokkorssiis; shin Yesuusi tuna ayyaanaa agga giidi, na7aa pattidi, a

aawaassi zaaridi immiis. ⁴³Asa ubbai Xoossaa gita wolqqan garamettiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Naa77anttuwaa Yootiis

(Maatiyoosa 17:22-23; Marqqoosa 9:30-32)

Eti ubbai Yesuusi oottido ubbanan garamettishin, i ba erissiyo ashkkaratussi yootiiddi, ⁴⁴“Tana Asa Na7aa asi asau aattidi immana; ha yohuwaa dogoppite” yaagiis. ⁴⁵SHin i giyoogaa eti akeekibookkona; eti akeekenna mala, etappe yohoi geemmiis. He yohuwaa a oichchanau yayyoosona.

Ubbaappe Aadhdhiyai Oonee? Giyo Oishaa

(Maatiyoosa 18:1-5; Marqqoosa 9:33-37)

⁴⁶Erissiyo ashkkarati, “Nu giddon aadhdhiyaagee oonee?” yaagidi palamettidosona. ⁴⁷Yesuusi eti qoppiyoogaa eridi, guutta na7aa ehiidi, ba matan essidi, ⁴⁸“Ha guutta na7aa ta sunttan mokkiya ooninne tana mokkees; qassi tana mokkiyaagee tana kiittidaagaakka mokkees; aissi giikko, intte ubbaa giddon guuxxiyaagee ubbaappe gitatees” yaagiis.

Intte Giyoogaa PHalqqenna Urai Intte Bagga

(Marqqoosa 9:38-40)

⁴⁹Yohaannisi zaaridi, “Godau, issi asi ne sunttan xalaheta kessiyaagaa nuuni be7idi, nu bagga gidenna gishshau, a diggida” yaagiis.

⁵⁰SHin Yesuusi a, “Intte giyoobaa phalqqenna urai intte bagga gidiyo gishshau, a diggoppite” yaagiis.

Samaariyaa Asati Yesuusa Mokkanau Koyibookkona

⁵¹Yesuusi saluwaa biyo wodee matin, Yerusalaame baanau denddiis. ⁵²Qassi ba kiittiyoogeta baappe sinttau kiittiis; kiittin eti ayyo ubbabaa giigissanau, Samaariyaa biittan de7iya issi qeeri katamaa biidosona. ⁵³SHin i Yerusalaame baanau denddido gishshau, asai a mokiibeenna. ⁵⁴I erissiyo ashkkarati Yaaqoobinne Yohaannisi heгаа be7idi, “Godau, nuuni Eelaasi

oottidoogaadan, “Tamai saluwaappe yiidi eta mo’ yaagana mala koyai?” yaagidosona.

⁵⁵SHin guyye simmidi eta, “Aggite, inttessi ai mala ayyaani de7iyaakko erekketa. ⁵⁶Taani Asa Na7ai, asa shemppo ashshanau yiidoogaappe attin, bashshanau yabeikke” yaagiis. Eti harasan de7iya qeeri katamaa biidosona.

Yesuusa Kaalliyaaageeta Gakkiya Paaciyaa

(Maatiyoosa 8:19-22)

⁵⁷Eti ogiyaara biishin, issi bitanee a, “Godau, neeni biyoosaa ubbaa taani nena kaallana” yaagiis.

⁵⁸Yesuusi a, “Worakanatussi ollai de7ees; kafotussikka keettai de7ees; shin taani Asa Na7ai, zin77ada shemppa ekkiyoosikka tau baawa” yaagiis.

⁵⁹Yesuusi haraa, “Tana kaalla” yaagiis.

SHin, bitanee “Godau, taani kaseta baada ta aawaa moogoo?” yaagiis.

⁶⁰Yaagin Yesuusi a, “Haiqqidaageeti bantta haiqqidaageeta moogona; nena gidikko baada, Xoossaa kawotettaabaa yoota” yaagiis.

⁶¹Qassi hara bitanee, “Godau, taani nena kaallana; shin koiroora ta so asaa saro goo?” yaagiis.

⁶²SHin Yesuusi a, “Booraa goyiiddi, guyye xeelliyai ooninne Xoossaa kawotettaassi bessenna” yaagiis.

Wonggeliyaa Tamaarissanaadan, Yesuusi

70 Erissiyo Ashkkarata Kiittiis

10 ¹Hegaappe guyyiyan, Godai hara laappun tammu asata dooriis. Etappe naa77aa naa77aa bau baanau qoppi uttido katamaanne sohuwaa ubbaa baappe sinttau kiittiis. ²I eta hagaadan yaagiis; “Kattai daro; shin cakkiyaageeti guutta; hegaa gishshau, kattaa Godai kattaa cakkiyaageeta yeddana mala, a woossite. ³Ha77i biite; taani inttena wanggireello gidдон de7iya dorssa maraadan yeddais. ⁴Korjjokka qarcciitakka caammakka oiqqoppite; ogiyan oonanne sarotoppite.

⁵“O keettanne intte geliyo wode koiroora, ‘Sarotettai ha keettaassi gido’ yaagite. ⁶Sarotettaa koyiya asi hegan

de7ikko, sarotettan i de7ana; shin koyennan ixkikko, sarotettai inttekko simmana. ⁷Oosanchchaassi damoozaa qanxxanau koshshiyo gishshau, eti immiyoobaa miiddinne uyiiddi he keettan utti bayite; ha sooppe ya soo booppite.

⁸“Intte ai katamanne geliyo wode, asi inttena morkikko, intte sinttau aattidobaa miite. ⁹Hegan de7iya hargganchchata pattidi eta, ‘Xoossaa kawotettai inttekko matiis’ yaagite; ¹⁰shin intte geliyo katama ubbai inttena morkennan ixkikko, he katamaa ogiyaa kiyidi, ¹¹‘Nuuni inttena yeellayanau, harai atto intte katamaappe nu tohuwaa oiqqida buhiyaakka inttessi pittoos; shin Xoossaa kawotettai inttekko matidoogaa hegaa erite’ yaagite. ¹²He gallassi Sadooma katamai ekkido pirddaappe aadhdhiya pirddai he katamaa gakkanaagaa taani inttessi odais.

Ammanennan Ixxido Gishshau Walassido Katamata

(Maatiyoosa 11:20-24)

¹³“Koraaziine katamau, neeyyo aayye7ana; Beetasaida katamau, neeyyookka aayye7ana; aissi giikko, intte bolli Xoossai oottido malaatai Xiirsoosa katamaaninne Sidoona kataman oosettidobaa gidiyaakko, eti waaruwaa maayidi, bidinttaa tistidi, beni bantta nagaraappe simmanaagaa shin; ¹⁴pirddaa gallassi Xoossai intteppe Xiirsoosa katamaunne Sidoona katamau pirddaa kehissana. ¹⁵Qassi Qifirinaahooma katamau, neeni saluwaa pude xoqqu gaanau koyadii? Neeni Si7ooliyaa duge wodhdhana.

¹⁶“Intte giyoobaa siyiya asi taani giyoobaa siyees; inttena ixxiya urai tana ixxees; tana ixxiya urai tana kiittidaagaakka ixxees” yaagiis.

70 Eriissiyi Ashkkarati Kiitettidosappe Simmidosona

¹⁷Laappun tammu asati, “Godau, harai atto xalahetikka ne sunttan nuussi azazettidosona” yaagiiddi ufaissan simmidosona.

¹⁸Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Seexaanai wolqqantadan saluwaappe kunddishin, taani be7aas.

10:7 1Qor 9:14; 1Xim 5:18 10:4-11 Mat 10:7-14; Marq 6:8-11; Luq 9:3-5
 10:10-11 Oos 13:51 10:12 Dom 19:24-28; Mat 11:24; 10:15
 10:13 Isiy 23:1-18; Hiz 26:1—28:26; Yu7e 3:4-8; Amox 1:9-10; Zakk 9:2-4
 10:15 Isiy 14:13-15 10:16 Mat 10:40; Marq 9:37; Luq 9:48; Yoh 13:20

¹⁹Intte shooshshaanne masimasuwaa yedhdhidi hemettana mala, morkkiyaa wolqqaa ubbaa bolli inttessi godatettaa immaas. Inttena qohiyaabi aibinne baawa. ²⁰Tuna ayyaanai inttessi azazettiyo gishshau ufaittoppote; shin intte sunttai saluwan xaafettido gishshau ufaittite” yaagiis.

Yesuusi Ba Ufaissaa Qonccissii

(Maatiyoosa 11:25-27; 13:16-17)

²¹Yesuusi he wode Geeshsha Ayyaanan ufaittidi, hagaadan yaagiis; “Ta Aawau, saluwaa sa7aa Godau, neeni haga aadhdhida eranchchatuppenne akeekanchchatuppe genttada, erenna naatussi qonccissido gishshau, nena galatais; ee, ta Aawau, aissi giikko, hegee ne shenedan oosettiis.

²²“Ta Aawai taassi ubbabaa immiis; Aawaappe harai ooninne Na7ai oonakko erenna; Na7aappenne Na7ai Aawaa bessanau koyiyo asatuppe attin, harai ooninne Aawai oonakko erenna” yaagiis.

²³Yesuusi ba erissiiyo ashkkaratukko guyye simmidi, eta xalaalaa hagaadan yaagiis; “Intte be7iyoojaa be7iyaageeti anjjettidaageeta. ²⁴Taani inttessi yootiyoogee aibee giikko, hananabaa yootiyaageetuppe darotinne kawoti intte be7iyoojaa be7anau koyidosona; shin be7ibookkona; intte siyiyoogaakka siyanau koyidosona; shin siyibookkona” yaagiis.

Asau Qarettiya Samaare Bitaniyaa

²⁵Higgiyaa tamarissiya issoi Yesuusa paaccanau akko yiidi, “Tamarissiyaagoo, taani merinaa de7uwaa laattanau ai oottoo?” yaagidi a oichchiis.

²⁶Yesuusi zaaridi, “Higgiyan xaafettidaagee aibee? Neeni ai nabbabai?” yaagiis.

²⁷Bitanee zaaridi, “Neeni Godaa ne Xoossaa ne kumetta wozanaappenne ne kumetta shemppuwaappe, ne kumetta wolqqaappenne ne kumetta qofaappe siiqa; ne shooruwaakka ne huuphedan siiqa” yaagiis.

²⁸Yaagin Yesuusi a, “Neeni giyoogee tuma; hegaa ootta; neeni merinau de7ana” yaagiis.

²⁹SHin higgiiyaa tamarissiyaagee bana xillissanau koyidi Yesuusa, “Ta shooro oonee?” yaagiis.

³⁰Yesuusi zaaridi, “Issi bitanee Yerusalaameppe Yarkko bees; biishin, panggati a bolli kiyidosona. Eti a maayuwa qaa ekkidi, a shocidi, haiquwaappenne paxaappe gidduwan yeggidi biidosona. ³¹Issi qeese qaadadan he ogiyaara biiddi, he bitaniyaa be7iis; be7idi a yeggi bayidi, harasaara aadhdhiis. ³²Hegaadanka qassi Leewa zaree he sohuwaara biiddi, bitaniyaa be7idi, yeggi bayidi, harasaara aadhdhiis. ³³SHin Samaariyaa asa issoi he ogiyaara biiddi, akko yiis. A be7idi, ayyo qarettiis. ³⁴Akko shiiqidi, zaitiyaanne woiniyaa eessaa a masunttaa bolli tigidi, qachchiis. Ba hariyaa togissidi, imattai aqiyo sohuwaa efiis; efiidi a maaddiiddi aqiis. ³⁵Wonttetta gallassi naa77u shilinggiyaa kessidi, imattai aqiyo sohuwaa naagiyaagaassi immidi, ‘A naaga; neeni aani wurssiyo miishshai aappuna gidikkonne, taani guyye simmiyo wode, neessi qanxxana’ yaagiis.

³⁶“Yaatin he panggati shocido bitaniyaassi ha heezzu asatuppe augee shoortiyai?” yaagiis.

³⁷Yaagin higgiiyaa tamarissiyaagee, “Ayyo kehidaagee shoorteess” yaagiis.

Yaagin Yesuusi a, “Baada neenikka hegaadan ootta” yaagiis.

Yesuusi Marttinne Mairaami Soo Biis

³⁸Yesuusinne i erissiiyo ashkkaarati biishin, i issi qeeri katamaa gelin, issi Martto giyo maccaasiyaa a ba sooni mokkaasu. ³⁹Marttissi Mairaamo giyo michchiyaa de7iyaara Yesuusa tohuwaa matan uttada, a qaalaa siyaasu. ⁴⁰SHin Martta baassi oosoi darido gishshau, ba wozana gidдон daro metootaasu. Yesuusakko shiiqada, “Godau, taani ha ubba oosuwaa oottishin, ta michchiyaa utta bayidoogaa qoppikkii? Yaatikko o tana maadda ga” yaagaasu.

⁴¹Yaagin Yesuusi zaaridi o, “Marttee, Marttee, neeni daroban hirggaasa; qassi tuggataasa. ⁴²SHin koshshiyaagee issibaa; Mairaama baappe ooninne ekkenna lo77oba dooraasu” yaagiis.

Yesuusi Woosaabaa Tamaariissii

(Maatiyoosa 6:9-13; 7:7-11)

11 ¹Yesuusi issi sohuwan woossees. Woosaa wurssido wode, i erissiyo ashkkaratuppe issoi, “Godau, Yohaannisi ba erissiyo ashkkarata tamaariissidoogaadan, nuuni woigi woossanaakko, nuna tamaariissa” yaagiis.

²Yesuusi eta, “Xoossaa woossiiddi, hagaadan yaagite;

‘Saluwan de7iya nu Aawau,
ne geeshsha sunttai anjjetto.

Ne kawotettai yo.

Ne shenee saluwan hanidoogaadan, sa7ankka hano.

³Hachchi hachchi koshshiya quma nuuyyo hachchi imma.

⁴Nuuni nuna naaqqidaageetuyyo ubbaa atto giido gishshau,

neenikka nu naaquwaa atto ga.

Nuna iitabaappe ashshanaappe attin,
paacen gelissoppa’ yaagite”

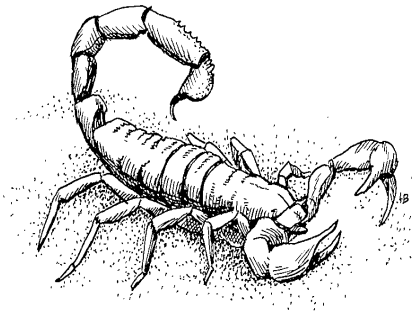
yaagiis.

⁵Yesuusi ba erissiyo ashkkarata hagaadan yaagiis; “Geelladan hai intteppe issoi qamma bilahe ba lagge asa soo biidi, ‘Ta ishau, taassi heezzu baso oitta tal77a.

⁶Aissi giikko, ta laggee ogeppe ta soo yiis; taani a sintti aattiyooobi baawa’ yaagikko, ⁷a laggee sooppe haasayiiddi, ‘Tana daafurssoppa; karee gorddettiichchiis; ta naatikka tanaara hiixan de7oosona; taani denddada, neessi ainne immanau danddayikke’ yaagane? ⁸Taani inttessi odiyoogee aibee giikko, i a lagge gidido gishshau, denddi eqqidi, ayyo ainne immennan ixkikkokka, a laggee a oichchiiddi waissido gishshau, denddidi i koyiyooabaa ubbaa immana.

⁹“Taani inttessi odais; woossite, intte ekkana; koyite, intte demmana; kare yiidi xeesite; karee intteyyo dooyettana. ¹⁰Aissi giikko, woossiyya ubbai ekkana; koyiya urai demmana; qassi kare yiidi xeesiya urau karee dooyettana.

¹¹“Intte gidдон ba na7i, ‘Quma imma’ giikko, shuchcha immana aawi de7ii? ‘Mole imma’ giikko shooshsha

Masimasuwaa (Luq 11:12)

immanee? ¹²Woi,
‘PHuuphulle imma’
giikko masimaso
immanee? ¹³Intte iita
gidiiddi, intte naatussi
lo77obaa immiyoogaa
erikko, yaatin saluwan
de7iya Aawai bana
woossiyaageetussi
Geeshsha Ayyaanaa
waati darissidi
immanddeeshsha?”
yaagiis.

Yesuusanne Bi7eeli-Zeebula

(Maatiyoosa 12:22-30; Marqoosa 3:20-27)

¹⁴Yesuusi bitaniyaappe duude xalahiyaa kessiis; xalahee
kiyidoogaappe guyyiyan, bitanee haasayaa doommin,
asai garamettiis. ¹⁵SHin etappe issoi issoi, “Xalahetu
halaqaa Bi7eeli-Zeebuli baayyo wolqqaa immin, xalaheta
kessées” yaagiis. ¹⁶Harati a paaccanau i saluwaappe
malaataa oottana mala koyidosona.* ¹⁷SHin Yesuusi eta
qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ba gidдон shaakettiya
kawotetta ubbai xayana; shaakettiya keettaikka kunddana.
¹⁸Yaatin Seexaanaa kawotettai ba gidдон shaakettikko, he
kawotettai waanidi eqqanee? Intte tana, ‘Bi7eeli-Zeebuli
neessi wolqqaa immin, xalaheta kessaasa’ yaageeta. ¹⁹Tau
Bi7eeli-Zeebuli wolqqaa immin, taani xalaheta kessiyaabaa
gidikko, intte asau wolqqaa ooni immin, xalaheta kessanee?
Hegaa gishshau, eti intte bolli pirddana. ²⁰SHin Xoossai
tau wolqqaa immin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko,
simmi Xoossaa kawotettai inttekko yiichchiis.

²¹“Tooraanne gondalliyaa oiqqida mino bitanee ba
keettaa naagikko, a mehee saro de7ana. ²²SHin appe
minniyaagee yiidi, a xoonidi i ammani uttido tooraanne
gondalliyaa appe wotti ekkidi, a mehiyaa shaakkees.

²³“Ta bagga gidenna urai tabaa ixxees; qassi tanaara
issippe shiishshennaagee laalees.

Tuna Ayyaanai Asaa Giddo Simmidi Geliyo Geluwaa

(Maatiyoosa 12:43-45)

24“Tuna ayyaanai asappe kiyiyo wode, bayo shemppiyoosaa koyiiddi, haatti bainnasaara aadhdhees; au beettennan ixixikko, ‘Taani aggada yiido ta keettaa simmana’ yaagees; 25simmidi yiyo wode, keettaa pitettidi, giigi uttidaagaa demmees. 26Hegaappe guyyiyan, biidi baappe iitiya laappun hara ayyaanata ehees; he ayyaanati gelidi, hegan de7oosona; he bitaniyaa de7oi kaseegaappe guyyeegee kechi iitees” yaagiis.

Tumu Ufaissaa

27Yesuusi hagua gin, asaa giddoppe issi maccaasiyaa qaalaa xoqqu oottada, “Nena tookkida uloinne neeni xammido xanttai anjjettidaageeta” yaagaasu. 28SHin Yesuusi, “Anjjettidaageeti Xoossaa qaalaa siyidi, he qaalai azaziyoogaadan oottiyaageeta” yaagiis.

Yoonasii Malaataa Gidiyo Hanotaa

(Maatiyoosa 12:38-42)

29Daro asai shiiqido wode, Yesuusi hagaadan yaaganau doommii; “Malaataa koyiya ha wodiyaa asai iita; hananabaa yootiya Yoonasaa malaataappe harai ayyo imettena. 30Yoonasii Nanawe katamaa asaassi malaata gididoogaadan, taani Asa Na7ai, ha wodiyaa asaassi malaata gidana. 31Tohossa bagga biittaa kawiya Solomona aadhdhida eratettaa siyanau sa7aa gaxaappe yiido gishshau, pirddaa gallassi denddada, ha wodiyaa asaa mootana; be7ite; Solomonappekka aadhdhiyaagee hagan de7ees. 32Nanawe asai Yoonasii yootidoogan bantta nagaraappe simmido gishshau, pirddaa gallassi denddidi, intte bolli pirddana; be7ite; Yoonasappe aadhdhiyaagee hagan de7ees.

33“Soo geliya asaassi poo7ana mala, xomppiyaa xomppidi, xoqqan wottanaappe attin, genttidi woikko kerian qum77idi wottiyai ooninne baawa. 34Ne aiffee ne

11:29 Mat 16:4; Marq 8:12 11:30 Yona 3:4

11:31 1Kaw 10:1-10; 2HanO 9:1-12 11:32 Yona 3:5

11:33 Mat 5:15; Marq 4:21; Luq 8:16

bollaassi xomppe mala; ne aifee payya gidiyo wode ne bolla ubbai poo7o; shin ne aifee payya gidana xayikko, ne bollai xuma gidana. ³⁵Hegaa gishshau, ne bolli de7iya poo7oi xuma gidenna mala naagetta. ³⁶Simmi ne bolla ubban ainne xumi bannan kumetta poo7oi de7ikko, xomppee ba wagagga poo7uwaa ne bolli poo7issiyoogaadan, ne bollai wagagga poo7o gidana” yaagiis.

Parisaawetanne Higgiyaa Tamaarissiyaageeta Walassiis

(Maatiyoosa 23:1-36; Marqqoosa 12:38-40)

³⁷Yesuusi haasayaa wurssido wode, issi Parisaawee, “Tanaara laaxaa markkii” yaagidi a woossiis; woossin Yesuusi gelidi maanau uttiis. ³⁸Laaxaa maanaappe kase Yesuusi kushiya meecettibeennaagaa be7idi, Parisaawee garamettiis.

³⁹Garamettin Godai a, “Parisaawetoo, shaatiyaayyoonne keriyaayyo bolla bagga geeshsheeta; shin intteyyo giddoora bonqqiyoogeenne iitatetta kumi uttiis. ⁴⁰Eeyyatoo, gaxaa medhdhida Xoossai gidduwaa medhdhibeenneeyye? ⁴¹SHin intte siiniyaaninne sainyan de7iyaagaa hiyyeesaassi immite; inttessi ubbabaikka geeshsha gidana.

⁴²“SHin Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana! Aissi giikko, bootta sawuwaappe, kareta sawuwaappe, xalotiyaappenne tokkidobaa ubbaappe asirataa Xoossaayyo intte immeeta; shin xillotettaanne Xoossaa siiqiyoogaa intte aggi bayeeta; harata akka aggenan, oottanau bessiya yohoti hageeta.

⁴³“Parisaawetoo, Aihuda woosa keettan intte bonchcho sohuwan uttanau koyiyo gishshaunne, giyan bonchcho sarotaa koyiyo gishshau inttessi aayye7ana. ⁴⁴Lo77o misatiya iitatoo, higgiyaa tamarissiyaageetoo, Parisaawetoo, inttessi aayye7ana; aissi giikko, intte asi erennan yedhdhi hemettiyo beettenna duufo misateeta” yaagiis.

⁴⁵Higgiyaa tamarissiyaageetuppe issoi a, “Tamarissiyaagoo, neeni hegaa yaagiyoogan nuna qassi cayaasattennee” yaagiis.

⁴⁶Yaagin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Higgiyaa tamarissiyaageetoo, inttessi aayye7ana; aissi giikko,

tookkanau deexxiya toohuwaa asa toosseeta; shin tookkiya asa maaddanau harai atto, intte intte huuphen biradhdhiyankka he toohuwaa bohcchekketa.

⁴⁷“Intte aawati worido hananabaa yootiyaageetussi duufuwaa bolli keettaa intte keexxiyo gishshau, inttessi aayye7ana. ⁴⁸Simmi intte aawati hananabaa yootiyaageeta worin, intte eta duufuwaa bolli keettaa keexxiyo gishshau, ‘Eta oosoi lo77o’ yaagidi, etabaa markkatteeta. ⁴⁹Hegaa gishshau, Xoossaa aadhdhida eratettai, ‘Taani hananabaa yootiyaageetanne kiittetidaageeta etakko kiittana; kiittidoogeetuppe issuwaa issuwaa eti worana; issuwaa issuwaa tuggayana’ yaagiis. ⁵⁰⁻⁵¹‘Aabeela woroosappe doommidi, yarshshiyoosaappenne Beeta Maqidasiyaappe gidduwan worido Zakkaariyaasa wodiya gakkanaashin, sa7ai merettoosappe doommidi gukkida hananabaa yootiya ubbatu suutta gishshau, ha wodiya asai qaxxayettanau bessees; ee, ha wodiya asai qaxxayettanau bessees’ gais.

⁵²“Higgiyaa tamarissiyaageetoo, eraa keettaa dooyiya qulppiyaa intte ekkideta; intte huuphiyaunne gelibeekketa; qassi gelanau koyiyaageetanne gelissekketa” yaagiis.

⁵³⁻⁵⁴Yesuusi hegaappe biido wode, higgiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti a daro ixuwaa doommidi, i balabaa haasayikko oiqqanau naagiiddi, daro yohuwaa keehi oichchidosona.

**Yesuusi “Lo77o Milatiya Parisaawetu Iitatettaappe
Naagettite” Yaagiis**
(Maatiyoosa 10:26-27)

12 ¹He wode daro sha7u asai issoi issuwaa yedhdhana gakkanaashin shiiqi uttidaashin, Yesuusi erissiyo ashkkaratussi koiroora odanau doommidi, “Parisaawetu irshshuwaappe naagettite; hegeenne, lo77o misatiya iitatettaappe naagettite giyoogaa. ²SHin aibinne gentti wottidobai qoncciyaa kiyennan antenna; qassi qotti wottidobaikka eretennan antenna. ³Hegaa gishshau, intte xuman haasayidobai ubbai gallassi poo7uwan siyettana; intte asi bannasan haittan saasukkidi odidobai ubbai keettaa huuphiyan awaajettana.

Oossi Yayyanau Bessiyaakko*(Maatiyoosa 10:28-31)*

4“Ta ishato, taani intteyyo odais; ha77i ashuwaa woridi, guyyeppe ainne hegaappe aadhdhiyaabaa oottanau danddayennaageetau yayyoppite. 5SHin intte oossi yayyanaakko, taani inttena erissana; woridoogaappe guyyiyan, gaannabiyan olanau wolqqai de7iyooogaassi yayyite; ee assi yayyite gais.

6“Ichchashu siine kafoti santtimiyan baizettokkonaayye? Etappe issinnonne Xoossai dogenna. 7SHin harai atto intte huuphiyan de7iya binnaana ubbaikka qoodan de7ees; simmi yayyoppite; daro siine kafotuppe intte aadhdheeta.

Kiristtoosabaa Markkattanau Bessees*(Maatiyoosa 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

8“Taani intteyyo odais; tabaa asa sinttan markkattiya ooyyookka taanikka Asa Na7ai, qassi Xoossaa kiitanchchatu sinttan markkattana; 9shin asa sinttan tana kaddiyaagaa taanikka Asa Na7ai, qassi Xoossaa kiitanchchatu sinttan a kaddana.

10“Ta bolli, Asa Na7aa bolli, iitabaa haasayiya ubbaa nagarai atto geetettana; shin Geeshsha Ayyaanaa cayiya uraa nagarai atto geetettenna.

11“Inttena Aihuda woosa keettatukko, daannatukkonne, deriyaa haariyaageetukko ehiyo wode, ‘Waatidi zaaranee? Woi woigidi haasayanee?’ yaagidi hirggoppite; 12aissi giikko, intte he wode gaanau bessiyaabaa inttena Geeshsha Ayyaanai tamarissana” yaagiis.

Dure Bitaniyaa Eeyyatettaa

13Daro asaappe issoi a, “Tamarissiyaagoo, ta aawai aggidi haiqqido aquwaa ta ishai tanaara shaakkana mala, ayyo yoota” yaagiis.

14SHin Yesuusi, “Bitaniyau, tana intte bolli pirddiya daanna woi hegaa inttessi shaakkiyaagaa oottidi sunttidai oonee?” yaagiis. 15Qassi eta, “Asassi daro miishshai

12:10 Mat 12:32; Marq 3:29

12:11-12 Mat 10:19-20; Marq 13:11; Luq 21:14-15

de7ikkokka, a shemppoi he duretettan de7enna gishshau naagettite; duretetta amo ubbaappekka inttena naagite” yaagiis.

¹⁶Etassi leemisuwaa odiiddi, “Issi dure bitaniyaa biittai daro mokkees. ¹⁷Bitanee, ‘Taassi ta kattaa wottiyo sohoi banna gishshau waatooshsha’ yaagidi, ba wozanan qoppiis; ¹⁸‘Taani waatanee giikko, ta gootaraa qolada, hara gitatiyaagaa gootarana; ta kattaanne tabaa ubbaa hegan wottana. ¹⁹Yaadata tana, “Laa tanooshsho, neessi daro laittaassi gidiya daro miishshai de7ees; shemppa, ma, uya, ufaitta” gaana’ yaagiis.

²⁰“SHin Xoossai a, ‘Laa ha eeyyau, neeni hachchi qamma haiqqaasa; yaatin, ha neeni shiishshidobai oossi gidanee?’ yaagiis.

²¹“Xoossaa matan dure gidennan, bau miishsha shiishshiyai ooninne he bitaniyaa mala” yaagiis.

Xoossaa Ammanettiyoogaa

(Maatiyoosa 6:25-34)

²²Yesuusi erissiyo ashkkarata, “Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; intte paxa de7anau maanabaassinne woi intte bollau maayanabaassi hirgoppite. ²³Aissi giikko, shemppoi qumappe aadhdhennee? Qassi bollai maayoppe aadhdhennee? ²⁴Qooraaseta xeellite; eti zerokkona; cakkokkona; etau minjiyo keetti woi gootari baawa; eta Xoossai mizees; kafotuppe intte keehi aadhdheeta. ²⁵Intte gidon daro qoppidi, ba geesaa bolli issi wara gujjanau danddayiyai oonee? ²⁶Yaatin intte hegaa mala, guuttabaa oottanau danddayennaageeti aissi harabau hirgheetii?

²⁷“Ciishshati waani dicciyaakko xeellite; daafurokkona woi puutto suqqokkona. SHin taani intteyyo odais; harai atto, Solomoni hegaa keena bonchchettidaagaa gidiiddi, he ciishshatuppe issuwaagaa malaa maayibeenna. ²⁸Laafa ammanoi de7iyoogetoo, Xoossai hachchi de7idi, wontto coociyaa taman eexxiya dembbaa maataa maizziyaagee, inttena etaagaappe aattidi, waati maizzennee?

²⁹⁻³⁰“Intte maanabaanne uyanabaa darissidi koyoppitenne qassi hirgoppite. Aissi giikko, ha sa7an

de7iya ammanenna asati he ubbabaa darissidi koyoosona; qassi he ubbai inttena koshshiyoogaa intte Aawai erees. 31Hegaa aggi bayidi, Xoossaa kawotettaa koyite; i hegeeta inttessi immana.

Ha Sa7an Miishshaa Dagayanau Bessenna

(Maatiyoosa 6:19-21)

32“Amarida dorssa wudiyau, intte Aawai ba kawotettaa inttessi immanau ufaattiyo gishshau yayyoppite. 33Inttessi de7iyaabaa baizzite; hiyyeesau immite; kaisoi shiiqennasan, bil77ai bochchennasan, saluwan wurennna miishshaa dagayidi, ceeggenna korjuwaa intte huuphessi oottite. 34Aissi giikko, intte wozanai intte miishshai de7iyoosan de7ana.

Oosanchchatu Minotettaa

35-36“Bantta godai bullachchaappe soo simmidi, kariyaa dooyanau xeeigiyo wode, sohuwaara dooyanau naagiya asatudan, intte xeessan qabattuwaaw mintti gixxidi, xomppiyaa xomppidi, giigi uttite. 37Bantta godai soo yiyo wode, xiskkennan naagiiddi uttida ashkkarati waani anjettanddonaashsha! Taani tumaa gais; i eta, ‘Uttite’ giidi, ba qabattuwaaw minttidi, eta sinttau qumaa aattana. 38Omarssa gidin, woi qamma bilahe gidin, audenne eta godai yiidi, eta giigi uttidaageeta be7ikko, eti waani anjettanddonaashsha! 39SHin intte issibaa erite; hegeenne aibee giikko, kaisoi yaana wodiyaaw keettaawai eridaakko, beegottidi kaisuwan ba keettaa bookissenna. 40Taani Asa Na7ai, intte qoppenna wodiyan yaana gishshau, inttekka qassi giigi uttanau bessees” yaagiis.

Iitanne Keha Oosanchchatu Leemisuwaa

(Maatiyoosa 24:45-51)

41PHeexiroosi a, “Godau, neeni ha leemisuwaa nuussi odaiyye ubbaassi odai?” yaagiis.

42Godai zaaridi yaagiis; “Yaatin ba so asau qumaa koshshiyo wodiyan immana mala, a godai sunttiyo ammanettiya wozannaama ashkkari oonee? 43I hegaadan

oottishin, a godai yiidi, demmiyo ashkkarai anjjettidaagaa. 44Taani intteyyo tumaa odais; godai he ashkkaraa babaa ubbaa bolli sunttana. 45SHin he ashkkarai, ‘Ta godai gam77idi yaana’ yaagidi, ba wozanan qoppidi, hara ashkkarata, attumaageetanne maccaageeta deshettaa doommikko, qassi meettaanne ushshaa doommikkonne mattottikko, 46he ashkkaraa godai i qoppibeenna gallasaaninne qassi i eribeenna saatiyan yaana. Yiidi a qanxxerettidi, ammanettenna asai de7iyoosan wottana.

47“Ba godai dosiyoobaa eriiddi giigettiibeenna ashkkarai, woi i dosiyoogaadan oottennan ixxida ashkkarai, lissuwan daro garafettana. 48SHin ba godai dosiyoobaa erennan lissuwan garafanau bessiyaabaa oottida ashkkarai lissuwan guuttaa garafettana. Daruwaa immido uraappe daroi koyettees. Appekka dariyaagaa immido uraappe keehi daroi koyettees.

Ubbabaa Aggidi Yesuusa Kaalliyooгаа

(Maatiyoosa 10:34-36)

49“Taani taman sa7aa oittanau yaas; ha77ikka xuugettappe harabaa ainne koyikke. 50Taani xammaqettana xinqqatiyaa de7ausu; he xinqqatiyaa polettanaashin, taani waana tuggataneeshsha! 51Taani sa7aassi sarotettaa ehaanau yiidabaa inttessi milatii? CHii, chii, taani intteyyo odais; taani asaa gidduwan shaahotettaa medhdhanau yiidoogaappe attin. 52Aissi giikko, hagaappe sinttan issi keettan ichchashu asati de7ana; de7ishin heezzai naa77aa bolli, naa77ai heezzaa bolli denddidi, shaahettana. 53Aawai ba na7aa bolli, na7ai ba aawaa bolli, aayyiya ba na7ee bolli, na7iyaa ba aayee bolli, bollotiyaa ba na7aa machchee bolli, na7aa machchiya ba bollotee bolli, denddidi shaahettana” yaagiis.

Wodiyaa Hanotaa Eriyoogaa

(Maatiyoosa 16:2-3)

54Yesuusi qassi asaa, “Awai wulliyo baggaara kiyiya shaaraa intte be7iyo wode, sohuwaara, ‘Wolqqaama irai

yees' yaageeta; tumakka yees. ⁵⁵Tohossa baggaara carkkoi carkkiyo wode, 'Hombbana hanees' yaageeta; tumakka hombbees. ⁵⁶Intte lo77o misatiya iitati, sa7aanne saluwaa xeellidi, hananabaa eriiddi, ha wodiyaabaa aissi erekketii?

Mootiyaagaara Sigettiichchiyoogaa

(Maatiyoosa 5:25-26)

⁵⁷“Yaatin aissi intte intte huuphiyan xilluwaa pirddekketii? ⁵⁸Nena pirdda keettan mootiyaagee daanna sintti goochchenna mala, qassi daannai nena polisiyau aattidi immenna mala, poliseekka qasho keettaa gelissenna mala, nena mootiyaagaara pirda keettaa baidda, ogiyan sigettaichcha. ⁵⁹Taani neeyyo odais; neeni issi santtimee attennan, ne maqqaccuwaa wurssada qanxxana gakkanaassi, mulekka qasho keettaappe kiyakka” yaagiis.

Nagaraappe Simmenna Ubbai Xayana

13 ¹Issi issi asai he wode yiidi, Galiila asatubaa Yesuusassi odiiddi, “PHilaaxoosi Galiila asata woridi, eta suutta etii yarshshiyooabaara walakkiis” yaagiis. ²Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Ha Galiila asati haiqqido gishshau, yaatin inttessi hara Galiila asa ubbaappekka nagaranchcha milatiyoonaa? ³CHii, eti gidennaagaa taani inttessi odais; shin intte nagaraappe simmennan ixixikko, intte ubbaikka hegaadan haiqqana. ⁴Woikko Saliihoomen shuchchan keexxido adussa keettaa eta bolli kunddidi, worido tammanne hosppun asati Yerusalaamen de7iya ubbaappe daro naaqqidaageeta inttessi milatiyoonaa? ⁵CHii, eti naaqqibeennaagaa taani inttessi odais; nagaraappe simmennan ixixikko, intte ubbai hegaadan haiqqana” yaagiis.

Aifenna Balasee Leemisuwaa

⁶Qassi Yesuusi ha leemisuwaa etassi odiis; “Hagee augee giikko, issi bitaniyaassi woiniyaa turaa gidon tokettida balasiyo giyo mittiyaa de7ausu. He bitanee mittiyaa aifidaakkonne giidi yin, afee i bolli xayiiis. ⁷Woiniyaa turaa oottiyaagaa i, ‘Taani ha balaseeppe aife demmana yaagaidda, heezzu laitta gakkanaashinkka ya yaada ainne demmabeikke. He balasiyaa aissi gaden coo eqqa bayadee?

Qanxxa ola' yaagiis. ⁸SHin woiniyaa turaa oottiyaagee zaaridi, 'Godau, taani o bul77ada i xaphuwan oshaa yegganaashin, ha laittikka agga baya. ⁹Laitti a aifikko lo77o; shin aifennan ixnikko qanxxettu' giis" yaagiis.

Yesuusi Issi Quuna Mishiriyo Sambbatan Pattiis

¹⁰Issi Sambbatan Yesuusi Aihuda woosa keettatuppe issuwan tamarissee. ¹¹Tammanne hospun laittaasappe doommada, i bolli iita ayyaanai de7iyaagee harggissin, sahattada de7iya issi mishiriya de7ausu. Quuna gididaara muleera sitti gaada eqqanau danddayabeikku. ¹²Yesuusi o be7ido wode, "Maccaasee, ne harggiyaappe paxadasa" yaagiis. ¹³Ba kushiyaa i bolli wottin, sohuwaara sitti ga eqqada Xoossaa galataasu.

¹⁴SHin Aihuda woosa keettaa halaqai Yesuusi Sambbata gallassan harggiyaappe mishiriyo pattido gishshau hanqqettidi asaa, "Ooso oottiyo gallassati usuppuna; intte yiidi harggiyaappe paxanau bessiyoi he gallassatuunappe attin, Sambbataana gidenna" yaagiis.

¹⁵Godai zaaridi, "Ha lo77o milatiya iita asatoo, intteppe issoinne Sambbatan booraa woi hariyaa gaaxaataappe birshshidi, haattaa ushshanau efeennee? ¹⁶Hanna Abrahaama zariyaa tammanne hospun laittaasappe Seexaanai qachchidoora qashuwaappe Sambbatan birshshettanau bessekkee?" yaagiis. ¹⁷I immiyo zaaroi a morkketa yeellayii; i oottido ooratta yoho ubban asai ubbai ufaittiis.

Sanaafici Giyo Mittee Zerettaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:31-32; Marqqoosa 4:30-32)

¹⁸Yesuusi, "Xoossaa kawotettai ai milatii? I ai milatiyaakko, taani inttena waata bessoo? ¹⁹Xoossaa kawotettai sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees. He mittee aifiyo asai ekkidi zeriis; zerin morkkidaara diccada gita mitta gidaasu; gidin kafoi i tashiyaa bolli baassi keexxiis" yaagiis.

Irshshuwaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 13:33)

²⁰Qassikka Yesuusi, "Xoossaa kawotettai ai milatiyaakko, taani inttena waatada bessoo? ²¹Issi mishiriya heezzu

kere xiilliyaa ekkada, munaqqido munaqai ubbai denddana gakkanaassi, aani tigidu irshshuwaa milatees” yaagiis.

Un77o Penggiyaabaa
(Maatiyoosa 7:13-14,21-23)

22Yerusalaame biiddi, gita katamaaninne qeeri kataman de7iya asaa tamarissiididi aadhdhees. 23Aadhdhishin issi bitanee a, “Ta Godau neeni ashshanaageeti amaridaageetee?” yaagiis.

Yaagin Yesuusi eta, 24“Taani intteyyo odais; daro asai gelanau koyana shin danddayenna gishshau, un77o penggiyaara gelanau olettite. 25Keettaawai denddidi, ba keettaa gorddirggin, karen intte eqqidi, ‘Godau, godau, nuussi dooyarkkii’ yaagidi xeessaa doommiyo wode, i zaaridi, ‘Intte awappe yiyaakko, taani inttena erikke’ yaagana.

26“He wode intte, ‘Nuuni nenaara miida; uyida; neeni nu biittan tamarissadasa’ yaagana.

27“Yaagin I qassi, “Taani inttessi odais; intte awappe yiyaakko, taani inttena erikke; makkalati ubbaikka ta matappe haakkite’ yaagana.

28“Abrahaami, Yisaaqinne Yaaqoobi hananabaa yootiyaageeti ubbainne, karen intte eqqidaashin, Xoossaa kawotettan de7iyaageeta intte be7iyo wode, intte yeekkananne achchaa garccana. 29Asai arshshoppenne arggoppe, qassi huuphessa baggappenne tohossa baggappe yiidi, Xoossaa kawotettan qumaa maanau uttana. 30Be7ite; ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana; ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana” yaagiis.

Yesuusi Yerusalaame Walassiis
(Maatiyoosa 23:37-39)

31He wode Parisaawetuppe issoi issoi Yesuusakko yiidi, “Heeroodisi nena woranau koyiyo gishshau, hagaappe baichcha” yaagidosona.

32Yaagin Yesuusi zaaridi, “Biidi he worakanaassi, ‘Hachchinne wontto xalaheta kessana; qassi harggida

asaakka pattana; yaatada heezzantto gallassi ta oosuwaa wurssana' yaagite. ³³SHin hananabaa yootiyaagee Yerusalaameppe harasan haiqqanau bessenna gishshau, taani hachchi, wonttonne wonttifen ogiyaa bollan de7anau bessees.

³⁴“Yerusalaame katamaa asau, Yerusalaame katamaa asau, hananabaa yootiyaageeta intte woreeta; Xoossai inttekko kiittidoogeetakka shuchchan caddeeta; kuttiyaa ba marata ba qefiyan haphphiyoogaadan, taani intte naata issi diri shiishshanau aapputoo koyidanaa! SHin tana diggideta. ³⁵Be7ite, Xoossai intte keettaa muleera yeggi bayana; taani intteyyo odais; intte, ‘Godaa sunttan yiyaagee anjettidaagaa’ gaana gakkanaashin, tana be7ekketa” yaagiis.

Yesuusi Qassikka Issi Hargganchchaa Sambbatan Pattiis

14 ¹Issi Sambbata gallassi Yesuusi Parisaawetu halaqatuppe issuwaa soo laaxaa maanau biis. He wode eti a daro naagoosona. ²Bollai kixxido issi bitanee Yesuusa sinttan de7ees. ³Yesuusi higgiyaa tamarissiyaageetanne Parisaaweta, “Nu higgee Sambbatan asa pattanau azaziiyye azazennee?” yaagiis.

⁴SHin eti co77u giidosona. Yesuusi he bitaniyaa bollaa bochchidi, pattidi yeddiis. ⁵Yesuusi eta, “Intteppe Sambbatan ba boorai woi haree ollan kunddin, Sambbata giidi, sohuwaara ollaappe kessenai oonee?” yaagiis.

⁶SHin etau ha yohuwaassi zaaruwaa immanau danddayettennan ixxiis.

Bana Ziqqi Oottiyoo baanne Imatobaa

⁷Issi issi imattati bonchcho sohuwaa waatidi dooriyaakko, Yesuusi xeellidi, leemisuwaa odiiddi, hagaadan yaagiis;

⁸“Nena asi bullachchaa xeesikko, bonchcho sohuwan uttoppa. Neeppa bonchchettiya asi xeesettidaakkonne ooni erii? ⁹Nenanne anne xeesidaagee yiidi nena, ‘Ha sohuwaa ayyo imma’ yaagin, neeni yeellatada ziqqiyaasan uttana. ¹⁰SHin nena xeesidaagee yiidi nena, ‘Ta ishau pude aadhdha’ gaana mala, ubbaappe ziqqiyaasan utta; he wode

neeni imatta ubbaa sinttan bonchchettana. ¹¹Aissi giikko, bana xoqqu oottiya urai ziqqi gaana; bana ziqqi oottiya urai xoqqu gaana” yaagiis.

¹²Yesuusi bana ba soo xeesida bitaniyaa hagaadan yaagiis; “Neeni laaxaa woi kahuwaa ne sooni katissiyo wode, ne laggeta woi ne ishannta woi ne dabbota woi ne dure shoorota xeesoppa; aissi giikko, eti nena kayan xeesidi, he kushiyaa neessi zaarana. ¹³SHin neeni qumaa katissiyo wode, hiyyeesata, quunata, wobbeta, qooqeta xeesa. ¹⁴Eti ne kushiyaa zaaranau danddayenna gishshau, neeni anjjettana. Xilloti haiquwaappe denddiyo wode ne kushiyaa Xoossai zaarana” yaagiis.

Gita Gibiraa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 22:1-10)

¹⁵Qumaa maanau uttida asaappe issoi hegaa siyidi Yesuusa, “Xoossaa kawotettan qumaa maanau uttanaageeti anjjettidaageeta” yaagiis.

¹⁶SHin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Issi bitanee daro qumaa katissidi, daro asaa xeesiis. ¹⁷Qumaa miyo wodee gakkinn, kase xeesetti uttida asaa, ‘Ubbabai ha77i giigi uttido gishshau, haa yiite’ gaanau, ba ashkkarata asaakko kiittiis. ¹⁸SHin ubbai huuphiyan huuphiyan banttana aggi bayana mala woossidosona. Koiroogee ashkkaraaassi yootiiddi, ‘Taani biittaa shammaas; he biittaa baada be7anau koshshees; hayyanaa tana hanqqettoppa’ yaagiis.

¹⁹“Hankkoi, ‘Taani ichchashu waaxa boorata shammidoogeta goya be7ana bais; hayyanaa tana hanqqettoppa’ yaagiis.

²⁰“Harai qassi, ‘Taani machchiyo ekkido gishshau, baanau danddayikke’ yaagiis.

²¹“Ashkkarai simmidi, hegaa godaassi odiis. Odin godai daro hanqqettidi, ba ashkkaraa, ‘Elle katamaa ogiyaanne toho ogiyaa baada, hiyyeesata, quunnida asata, wobbetanne qooqeta ekkada ya’ yaagiis.

²²“A ashkkarai, ‘Ta godau, neeni azazidoogaadan oottaas; shin ha77ikka sohoi de7ees’ yaagiis.

23“Yaagin godai ashkkaraa, ‘Dere garssa ogiyaanne loossuwaa baada, ta keettaa kumana mala, asaa ta soo eha. 24Aissi giikko, kase ta soo xeesettida asatuppe issoinne ta qumaa meennaagaa taani intteyyo odais’ giis” yaagiis.

Yesuusa Kaalliyoogee Yarshshettiyoogaa Koyees

(Maatiyoosa 10:37-38)

25Yesuusi daro asaara biidi, asaakko guyye simmidi, 26“Taakko yiya ooninne ba aawaa, ba aayyiyo, ba machchiyo, ba naata, ba ishantta, ba michchentta, harai atto banakka ixkana xayikko, tana kaalliyaagaa gidanau danddayenna. 27Ba huuphe masqqaliyaa tookkidi, tana kaallenna urai ta erissiyo ashkkara gidanau danddayenna.

28“Intteppe issi urai shuchcha keettaa keexxanau koyikko, keettaa polanau woqqu miishshaa koshshiyaakko, koiroora uttidi qoodennai oonee? 29-30Yaanana xayikko, keettaa doommidi, i polanau danddayennan aggin, heгаа be7ida asai ubbai, ‘Ha bitanee keexxanau doommidi, polana danddayibeenna’ yaagidi, a bolli miichchaa doommees.

31“Woi tammu sha7u asai de7iyo kawoi laatamu sha7u asai de7iyo kawuwaara olettanau danddayiyaakkonne, koiroora uttidi qoppennee? Qoppana xayikko, hegee yaatin aiba kawoo? 32Baassi danddayettana xayikko, hinkko kawoi haahuwan de7ishin sigettanau woossees. 33Hegaadan baassi de7iya ubbabaa aggi bayenna urai tana kaalliyaagaa gidanau danddayenna.

Go77enna Maxiniyaa

(Maatiyoosa 5:13; Marqqaosa 9:50)

34“Maxinee lo77o; shin laqilaqana xayikko, naa77antto a waatidi laqilaqissanee? 35Biittaunne lo77enna; araddissiyaabaanne gidenna. Asai a oli bayees. Siyanau haittai de7iyoogee heгаа siyo” yaagiis.

Bayidi Beettida Dorssaa

(Maatiyoosa 18:12-14)

15 ¹Issi gallassi, giiraa shiishshiyaageetinne nagaranchchati Yesuusabaa siyanau daroti akko

shiiqidosona. ²Parisaawetinne higgiyaa tamaarissiyaageeti, “Hagee nagaranchchatuura dabbotees; etaara mees” yaagidi, Yesuusa bolli zuuzummidosona.

³Zuuzummin Yesuusi etassi ha leemisuwaa odiiddi, ⁴“Intteppe issi uraassi xetu dorssi de7iyoogee etappe issinna geelladan bayiyaabaa gidikko, uddufun tammanne uddufunaa buuran yeggi bayidi, issinno demmana gakkanaashin koyanau beennee? ⁵He bayida dorssiyo demmido wode ufaittidi, ba hashiyan tookkees. ⁶Tookkidi soo ehiidi, ba laggetanne ba shoorota issippe xeesees; xeesidi, ‘Taani ta bayida dorssiyo demmido gishshau, tanaara ufaittite’ yaagidi, etassi odees. ⁷Taani intteyyo odiyoogee aibee giikko, hegaadan nagaraappe simmana koshshenna uddufun tammanne uddufun xillotun ufaittanaappe ba nagaraappe simmiya issi nagaranchchan saluwan de7iyaageeti ufaittana.

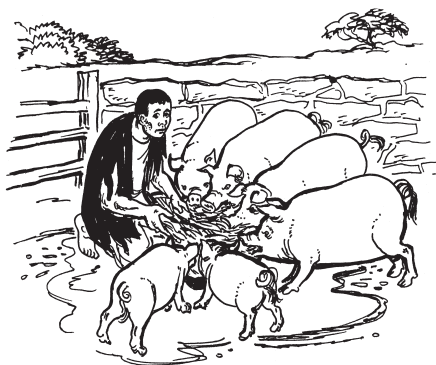
Bayidi Beettida Bootta SHilinggiyaa

⁸“Woikko tammu bootta shilinggee de7iyooraa geelladan, issi shilinggee bayikko, xomppiyaa xomppada, ba keettaa pittada demmana gakkanaashin, minttada koyennaara oonee? ⁹Demmido wode, a ba laggetanne ba shoorota issippe xeesada, ‘Taani ta bayida shilinggiyaa demmido gishshau, tanaara ufaittite’ yaagana. ¹⁰Taani inttessi odais; hegaadan Xoossaa kiitanchchati nagaraappe simmiya issi nagaranchchan ufaittana” yaagiis.

Bayidi Beettida Na7aa

¹¹Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Issi bitaniyaassi naa77u naati de7oosona. ¹²Etappe kaaloi ba aawaa, ‘Ta aawau, neessi de7iyaabaappe tana gakkiiyaagaa shaakkada hamma’ yaagin, aawai baassi de7iyaabaa ba naa77u naatussi shaakkiis.

¹³“Guutta gallasaappe guyyiyan, kaalo na7ai ba miishshaa ubbaa shiishshi ekkidi, haaho dere biis. Hegan miishshaa ohettaa mooridi, ba miishshaa laaliis. ¹⁴Ayyo de7iyaabai ubbai wuriichchidoogaappe guyyiyan, he biittan wolqqaama koshai gelin, i tuggatiis. ¹⁵He

*Na7ai gudunttai miyo harquwaa
maanau amottiis (Luq 15:16)*

dere asaappe
issuwaakko biidi,
“Tana neessi
ashkkara
oottarkkii?” yaagin,
bitanee ba
gudunttaa wudiyaa
heemmanau
dembbaa a yeddiis.
16 Gudunttaa wudee
miyo harquwaa
maanauka
amottiis; shin ayyo
ainne immidai
baawa.

17 “Ba mooruwaa
hassayidi, ‘Qumai

xoonidi sa7an attiyo ta aawaa oosanchchati aappuna shin,
tana hagan namisai worii? 18 Denddada ta aawaakko
baada, “Ta aawau, taani Xoossaakka nenakka naaqaas.
19 Hagaappe sinttan ne na7a geetettanauka bessikke; tana
ne ashkkaratuppe issuwaadan wottarkkii” gaana’ 20 yaagidi
denddidi, ba aawaakko yiis.

“I biron haahuwan de7ishin, a aawai a be7idi, ayyo
mishettiis; woxxi qoommidi, a yeriis.

21 “Na7ai, ‘Ta aawau, taani Xoossaakka nenakka
naaqaas; hagaappe sinttan ne na7a geetettanauka
bessikke’ yaagiis.

22 “SHin a aawai ba ashkkarata hagaadan yaagiis;
‘Ubbaappe lo77iya maayuwa eesuwan ehiidi, a
maizzite; a kushiyan migiduwa a gedyankka caammaa
wottite. 23 Modhdho mirguwaa ehiidi shukkite; moos,
ufaittoos. 24 Aissi giikko, hagee ta na7ai haiqqiis; shin
paxiis; qassi bayiis; shin beettiis’ yaagin, ufaissaa
doommidosona.

25 “Baira na7ai gaden de7iyaagee yiidi, soo matiyo wode,
karaabiyaanne yettaa siyiis. 26 Ashkkaratuppe issuwaa
xeesidi, ‘Hegee aibee?’ yaagidi oichchiis. 27 Oichchin
ashkkarai, ‘Ne ishai saro yiido gishshau, ne aawai
modhdho mirguwaa ayyo shukissiis’ yaagiis.

28“Baira na7ai hanqqettidi, soo gelennan ixxin, a aawai kare kiyidi, a woossiis. 29SHin i ba aawaa hagaadan yaagiis; ‘Hagaa keena laittaa neessi daro oottaas; neeni giidobaa polennan mulekka aggabeikke; ta laggetuura ufaittana mala, taassi harai atto issi deeshsha marakka imma erakka. 30SHin hagee ne na7ai, ne miishshaa shaaramuxa maccaasan wurssidaagee yin, ayyo modhdho mirgguwaa shukkadasa’ yaagiis.

31“Yaagin aawai a, ‘Ta na7au, neeni ubba wode tanaara de7aasa; tabai ubbaikka neessa. 32SHin hagee ne ishai, haiqqidaagee paxido gishshaunne bayidaagee beettido gishshau, nuuni miiddi uyiiddi ufaittana koshshees’ yaagiis” giidi Yesuusi yootiis.

Garssaara Sunttettida Cincca Bitaniyaa

16¹Yesuusi ba erissiyo ashkkaratussi yootiiddi, “Issi dure bitanee de7ees; baappe garssaara i sunttido bitanee de7iyaagee a miishshaa mooriis giyo zigirssai a gakkiiis. ²Ba sunttido bitaniyaa xeesidi, ‘Ha nena asai giyoogee aibee? Hagaappe sinttan neeni taappe garssaara suntta gidanau danddayenna gishshau, ne kushiyan de7iya ta miishsha ubbaa hamma’ yaagiis.

³“Yaagin bitanee, ‘Ta godai tana oosuwaappe kessana hanees. SHin hai waanoo? Taassi hem77anau wolqqi baawa; woossanau taassi pokkees. ⁴Ta oottanabaa ta erais; i tana ta oosuwaappe kessiyo wode, bantta soo bin, tana mokkiya laggeta taani demmana’ yaagiis.

⁵“Ba godaappe miishshaa tal77ida asata huuphiyan huuphiyan xeesidi, koiro bitaniyaa, ‘Neeni ta godaappe ai tal77adii?’ yaagiis.

⁶“‘Taani xeetu baattaa kumida zaitiyaa tal77aas’ yaagiis.

“Yaagin, ‘Ne paramaa hei; uttada eesuwan ishatama gaada xaafa’ yaagiis.

⁷“Guyyeppe hankkuwaa ‘Ne acoi aappunee?’ yaagiis.

“‘Xeetu qun77a gistte’ yaagiis.

“Yaagin, ‘Ne paramaa hei; hosppun tamma gaada xaafa’ yaagiis.

⁸“He sunttai cinccatettan oottido gishshau, a godai a galatiis; aissi giikko, ha sa7aa asai babau poo7uwaa asaappe aadhdhida cincca.

Miishshaa Bessiyaasan Peeshshanau Bessiyoojaa

9“Taani intteyyo odais; worddo miishshai wuriyo wode, merinau wurennaa keettan inttena eti mukkana mala, he miishshan intte huuphessi lagge demmite. 10Daro guuttaban ammanettiya urai qassi gitaban ammanettees. Daro guuttaban ammanettenna urai gitabankka ammanettenna. 11Yaatin intte ha sa7aa miishshan ammanettennabaa gidikko, tumu miishshaa inttessi asi waatidi hadara yaagidi immanee? 12Intte hara asa miishshaa bashshiyaabaa gidikko, intteegaa oonee intteyyo immanai?

13“Naa77u godatuyyo haarettanau danddayiya ashkkari baawa; aissi giikko, woi issuwaa ixidi, hinkkuwaa siiqana; woi issuwaa bonchchidi, hinkkuwaa karana; Xoossaassinne miishshaassi haarettanau danddayekketa” yaagiis.

14Miishsha dosiya Parisaaweti hegaa ubbaa siyidi, Yesuusa bolli qilliiccidosona. 15SHin Yesuusi eta, “Intte asaa sinttan intte huuphiyaa xillissiyaageeta; shin intte wozanaa Xoossai erees; aissi giikko, asa sinttan bonchchettiaagee Xoossaa sinttan tuna gidees.

Muuse Higgiyaabanne Geluwaa Ekuwaabaa

(Maatiyoosa 11:12-13; 5:31-32; Marqqoosa 10:11-12)

16“Muuse higgeenne hananabaa yootiyaageeti xaafido maxaafai Yohaannisa wodiya gakkanaashin de7idosona; he wodiyaappe doommin, Xoossaa kawotettai odettiis; ubbai yaa gelanau warettees. 17SHin higgiyaappe issi qaaliyaa moorettanaappe saloinne sa7ai aadhdhiyoogee matattees.

18“Ba machchiyo yeddidi, haranno ekkiya ooninne shaaramuxees; qassi azinai yeddido maccaasiyo ekkiya ooninne shaaramuxees.

Dure Bitaniyaanne Hiyyeesaa Al77aazara

19“Daro al77o maayuwaa maayiya issi dure bitanee de7ees. Ayyo sa7ai lo77in, ubba gallassi ufaittidi de7ees.

20-21 Al77aazara giyo masunxxida issi hiyyeesai, dure bitanee miyo masoofiyaappe sa7an wodhdhiya suuppa qumaa maanau amottidi, duriyaa penggen zin77ees. Harai atto kanatikka yiidi, a masunttaa laaccoosona.

22“Hiyyeesa bitanee haiqqin, kiitanchchatu a tookkidi, Abrahaama baggi aattidosona. Qassi dure bitanee haiqqidi moogettiis. 23Si7ooliyan daro seelettiiddi, haahuwan de7iya Abrahaama xoqqu giidi xeelliis. Qassi Al77aazarakka Abrahaama matan de7iyaagaa be7iis.

24“Ba qaala xoqqu oottidi, ‘Ta aawau Abrahaamaa, tana maara. Taani ha tamaa lacuwan paxa kaa7ettiyo gishshau, ba kushiyaa biradhdhiyaa xeeraa haattan yeddidi, yiidi ta inxxarssaa irxxissanau Al77aazara taakko yeddarkkii’ yaagiis.

25“SHin Abrahaami yaagiis; ‘Ta na7au, neeni ne de7uwaa wodiyan lo77obaa ekin, Al77aazari iitabaa ekkidoogaa hassaya; shin ha77i i hagan ufaittiyo wode, neeni paxa kaa7ettaasa. 26Hegaa bolli qassi haggaa baggaara de7iyaageetussi intte baggi pinnanau danddayettenna mala, qassi yaara de7iyaageetikka haa pinnanau danddayenna mala, nu giddooninne intte giddon gita aafai merettiis’ yaagiis.

27“Yaagin dure bitanee, ‘Ta aawau, yaatikko, neeni Al77aazara ta aawaa soo yeddana mala, nena woossais. 28Aissi giikko, taassi ichchashu ishantti de7oosona. Eti qassi ha meto sohuwaa yeenna mala, etau Al77aazari biidi markkatto’ yaagiis.

29“SHin Abrahaami, ‘Muuseenne hananabaa yootiyaageeti xaafido maxaafai etau de7ees; he maxaafai giyoogaa eti siyona’ yaagiis.

30“Dure bitanee, ‘CHii, ta aawau Abrahaamaa, hegaa gidenna; shin issi urai haiquwaappe denddidi, etakko biikko, eti bantta nagaraappe simmana’ yaagiis.

31“Abrahaamaa, ‘Eti Muuseenne hananabaa yootiyaageeti xaafido maxaafaappe siyana xayikko, harai atto haiquwaappe issi urai denddikkokka ammanokkona’ giis” yaagiis.

Xubiyaabaa, Atto Geettaabaanne Ammanuwaabaa

(Maatiyoosa 18:6-7,21-22; Marqqoosa 9:42)

17 ¹Yesuusi ba erissiyo ashkkarata hagaadan yaagiis; “Asa balettiyaabai yeennan antenna; shin

he balettiyaabaa ehiya uraassi aayye7ana. ²Ha guutta naatuppe issuwaa balettiyoogaappe gaaccio woxaa ba qooriyaan qachchidi, abban mitettiyoogee au keha. ³Intte huuphiyaassi naagetite.

“Ne ishai nena naaqqikko, a zora. Qassi nagaraappe i simmikko, ayyo atto ga. ⁴I issi gallassi nena laappuntto naaqqidi, he gallassi laappuntto, ‘Taani nagaraappe simmaas’ yaagiiddi neekko yiikkokka, ayyo atto ga” yaagiis.

⁵Godai kiittidoogeeti, “Nuussi ammanuwaa gujja” yaagidi Godaa oichchidosona.

⁶Yaagin Godai zaaridi, “Inttessi sanaafici giyo qii mittee aifiyo gakkia ammanoi de7idaakko, intte ha ettaa, ‘Ettau, neeni shodettada abban toketta’ yaagana; ha ettaikka qassi inttessi azazettana.

Ashkkarai Oottanau Bessiyi Oosuwaa

⁷“Intte giddon goyiya woi miizza heemmiya ashkkari de7iyo asi geella de7ikko, ba ashkkarai oottidi simmidaagaa, ‘Qumaa maanau shiiqa utta’ gii? ⁸Gaana xayikko, ‘Taani maana kahuwaa giigissa; ne afalaa laammada, taani miishiininne uyishin, taassi kiitetta. Guyyeppe neessi ma, uya’ yaagennee? ⁹I ba azazuwaa polido gishshau, ba ashkkaraa galatii? ¹⁰Hegaadan inttekka azazettido ubbabaa oottido wode, ‘Nuuni pattenna aille; nu ooso xalaalaa oottida’ yaagite” yaagiis.

Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Tammu Asata Pattiis

¹¹Yesuusi Yerusalaame biiddi, Galiilappenne Samaariyaappe gidduwaara aadhdhiis. ¹²I issi qeeri katamiyo geliyo wode, inchchirichchai oiqqido tammu asati haahuwan eqqidaageeta be7iis. ¹³Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Godaa Yesuusaa, hai nuna maararkkii!” yaagidosona.

¹⁴Yaagin Yesuusi eta be7idi, “Biidi, intte bollaa qeeseta bessite” yaagiis.

Yaagin biiddi, ogiyan inchchirichchaappe paxidosona. ¹⁵Etappe issai bau paxidoogaa be7idi, ba qaalaa xoqqu

oottidi, Xoossaa galatiiddi simmiis. ¹⁶Qassi Yesuusa galatiiddi, a tohuwan kunddiis. Bitanee Samaariyaa asa.

¹⁷Yesuusi zaaridi, “Inchchirichchaappe paxidaageeti tamma gidokkonaa? Yaatin uddufunati awan de7iyoonaa?

¹⁸Ha hara dere bitaniyaappe harai Xoossaa galatanau simmidai baawee?” yaagiis. ¹⁹Yesuusi a, “Denddada ba; nena ne ammanoi pattiis” yaagiis.

Xoossaa Kawotettaa Yuussaa

(Maatiyoosa 24:23-28,37-41)

²⁰Parisaaweti, “Xoossaa kawotettaa aude yaanee?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

Oichchin Yesuusi, “Xoossaa kawotettaa beettiya malaataara yeenna. ²¹Qassi Xoossaa kawotettaa intte gidдон de7iyo gishshau, ooninne a hageeho, hagan de7ees; woi hegan de7ees geenna” yaagiis.

²²Yesuusi erissiyo ashkkaratussi odiiddi, hagaadan yaagiis; “Asa Na7ai beettana gallassatuppe issuwaa intte amottana; shin be7ekketa. ²³Qassi eti inttena, ‘Hagan xeellite’ woi ‘Hegan xeellite’ yaagana. SHin eta kaallidi, etaara booppite. ²⁴Wolqqanttai wolqqammidi, saluwan ha gaxaappe ya gaxaa gakkidi poo7issiyoogaadan, Asa Na7ai ba gallassi hegaadan hanana. ²⁵SHin koiroora i daro waayiyaa ekkanaunne ha wodiyaan asan ixettanau bessees.

²⁶“Ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, Nohe wodiyan hanidoogaadan, hegaadanka hanana. ²⁷Nohee markkabiyen gelido gallassai gakkanaashin, asai meesinne uyees, qassi attumaasai machcheesinne maccaasai azinaa geles; bashshiya haattai yiidi, asa ubbaa woriis.

²⁸“Qassi Looxe wode hanidoogaadanka hegaadan hanana; eti moosona, uyoosona, shammoosona, baizzoosona, kattaa zeroosona, keettaakka keexxoosona. ²⁹SHin Looxee Sadoomappe kiyido gallassi, Xoossai saluwaappe tamaanne eexxiya shuchchaa bukissidi, ubba asaa wurssiis.

³⁰“Asa Na7ai qoncciyen beettiyo gallassi hegaadan hanana. ³¹He gallassi keettaa huuphiyan de7iyaagee ba sooni de7iya miishshaa ekkana wodhdhoppo; hegaadan

goshshan de7iyaageekka guyye simmoppo. ³²Ane Looxe machcheebaa qoppite! ³³Ba shemppuwaa ashshana koyiya ubbai bashshana; shin ba shemppuwaa bashshiya ubbai ashshana. ³⁴Taani intteyyo odiyoogee aibee giikko, he gallassa qammi naa77u asati issi hiixan zin77ana; etappe issuwaa efin, issoi attana. ³⁵Naa77u maccaasati issi sohuwan gaacciyaageetuppe issinniyo efin, issinniyaa attana. ³⁶Naa77u asati gaden oottiyaageetuppe issuwaa efaana; issoi attana” yaagiis.

³⁷Erissiyo ashkkarati qassi a, “Godau, hegee awan hananee?” yaagidosona.

Yaagin Yesuusi, “Gauxai de7iyoosaa ankkoi shiiqana” yaagidi, etassi odiis.

Hiyyeesa Am77iyoonne Makkalanchcha Daannaa

18 ¹Erissiyo ashkkarati ubba gallassi salettennan woossana mala, Yesuusi etassi leemisuwaa odiiddi, ²“Issi kataman Xoossaassi yayyenna qassi asassikka yeellatenna issi daannai de7ees. ³He kataman issi am77e maccaasiyaa de7iyaara he daannaakko ya yaada, ‘Taaninne ta baarigaarai mootettiyo yohuwaa taassi pirdda’ yaagausu.

⁴“Daannai daro wodiyaasappe iyyo pirddennan ixxiis; shin ba wozanan qoppiiddi, ‘Taani Xoossaassi yayyennan woi asassi yeellatennan ixxikkonne, ⁵ha am77e maccaasiyaa tana waissiyo gishshau, qassi ubba wode ya yaada tana daafurssenna mala, iyyo pirddana’ giis” yaagiis.

⁶Qassikka Godai, “He makkala daannai giidoogaa siyite. ⁷Yaatin bana maaddana mala, gallassinne qammi baakko waassiya doorettida asaassi Xoossai pirddennee? I etassi eesuan zaarennee? ⁸Taani inttessi odiyoogee aibee giikko, i eesuan etassi pirddana; shin Asa Na7ai yiyo wode, ha sa7an ammano demmanee?” yaagiis.

Otorettiya Parisaawiyaaanne Bana Ziqqi Oottida Giiraa SHiishshiya Bitaniyaa

⁹Banttana xillo giidi, hara asa ubbaa kariyaageetussi Yesuusi issi leemisuwaa odiiddi, hagaadan yaagiis;

10“Naa77u asati Xoossaa woossanau Beeta Maqidasiyaa kiyidosona; etappe issoi Parisaawe, issoi giiraa shiishshiyaagaa. 11Parisaawe eqqidi, ba wozana giddon woossiiddi, ‘Xoossau, taani hara asa ubbaadan, worddanchcha, uuzenne shaaramuxa woi ha giiraa shiishshiyaagaa mala gidenna gishshau, nena galatais. 12Saaminttan saaminttan naa77utoo xoomais; taani demmiyo miishsha ubbaappe asirataa immais’ yaagiis. 13“SHin giiraa shiishshiyaagee haahuwan eqqidi, harai atto saluwaa xeellanaukka dosibeenna. SHin, ‘Xoossau, taani nagaranchcha; tana maara’ yaagidi, ba tiraa bubbuxiis. 14“Taani inttessi odiyoogee aibee giikko, hagee Parisaawiyaappe xillidi, ba soo biis. Aissi giikko, bana xoqqu oottiya urai kauyyana; shin bana kaushshiya urai xoqqu gaana” yaagiis.

Yesuusi Guutta Naata Anjjiis

(Maatiyoosa 19:13-15; Marqqaosa 10:13-16)

15Yesuusi guutta naata bochchana mala, issi issi asai naata akko ehiis; shin erissiyo ashkkarati hegaa be7idi, he asaa hanqqettidosona. 16Yesuusi guutta naata baakko xeesidi, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, Xoossaa kawotetta hageetu malaassa. 17Taani intteyyo tumaa gais; Xoossaa kawotettaa guutta na7adan ekkenna urai ooninne he kawotettaa mulekka gelenna” yaagiis.

Dure Bitaniyaa Oishaa

(Maatiyoosa 19:16-30; Marqqaosa 10:17-31)

18Yihudaa biittaa haariyaageetuppe issoi, “Lo77o tamarissiyaagoo, taani merinaa de7uwaa laattanau ai oottoo?” yaagidi Yesuusa oichchiis.

19Yesuusi zaaridi, “Tana aissi lo77o gai? Xoossaa xalaalaappe attin, hara lo77oi ooninne baawa; 20Xoossaa azazuwaa, ‘SHAaramuxoppa; woroppa; wuuqqoppa; wordduwaa markkattoppa; ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha’ yaagiyaagaa eraasa” yaagiis.

²¹Bitanee, “Taani hegaa ubbaa naatettaasappe doommada ha77i gakkanaassikka naagais” yaagiis.

²²Yesuusi hegaa siyidi bitaniyaa, “Ha77ikka neeyyo issibai paccees; neeyyo de7iyaabaa ubbaa baizzada he miishshaa hiyyeesau gisha; neeni saluwan duretana; yaatada yaada tana kaalla” yaagiis. ²³SHin bitanee hegaa siyido wode, i daro dure gidiyo gishshau qarettiis.

²⁴Bitanee daro qarettidoogaa Yesuusi be7idi, “Dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagee waani metanddeeshsha!

²⁵Dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagaappe gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhdhanaagee matattees” yaagiis.

²⁶Hegaa siyidaageeti, “Yaatin attanau danddayiyai oonee?” yaagidosona.

²⁷SHin Yesuusi zaaridi, “Asau danddayettennabai Xoossau danddayettes” yaagiis.

²⁸PHeexiroosi Yesuusa, “Be7a; nuuni nuussi de7iya ubbabaa aggi bayidi, nena kaallida” yaagiis.

²⁹⁻³⁰Yesuusi, “Taani inttessi tumaa gais; Xoossaa kawotettaa gishshau giiddi, keettaa woi aawaanne aayyiyo, woi ishannta, woi machchiyo, woi naata aggida asi ooninne ha77i baassi de7iyaagaappe daruwaa ekkana; qassi sinttappe yaana wodiyanikka merinaa de7uwaa ekkana” yaagiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Heezzanttuwaa Yootiis

(Maatiyoosa 20:17-19; Marqqoosa 10:32-34)

³¹Yesuusi tammanne naa77u erissiyo ashkkarata banaara efiiddi eta, “Nuuni ha77i Yerusalaame kiyeettes; hananabaa yootiyaageeti xaafido tabai Asa Na7aabai ubbai polettana. ³²Aissi giikko, eti tana Aihuda gidenna asaassi aattidi immana; ta bolli qilliiccana; cuchchana; qassi tana waissana. ³³Eti tana lissuwan garafananne worana; shin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis.

³⁴SHin erissiyo ashkkaratussi i yootidobaappe aibinne gelibeenna; i yootidobai etappe geemmin, eranau danddayibookkona.

Yesuusi Yarkkon Issi Qooqiyaa Pattiis

(Maatiyoosa 20:29-34; Marqqoosa 10:46-52)

³⁵Yesuusi Yarkko gakkana matidaashin, issi qooqe bitanee woossiiddi, ogiyaa doonan uttiis. ³⁶Uttidaagee

daro asai aadhdhiyoogaa siyidi, “Hegee aibee?” yaagidi oichchiis. ³⁷Asai, “Naazireeta Yesuusi aadhdhees” yaagidi ayyo yootiis.

³⁸Yootin ba qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7au, Yesuusaa, tana maararkkii!” yaagiis.

³⁹Sinttan de7iyaageeti a, “Haizza!” giidi hanqquettidosona; shin i ba qaalaa kaseegaappekka keehi xoqqu oottidi, “Daawita na7au, tana maararkkii!” yaagiis.

⁴⁰⁻⁴¹Yesuusi eqqidi, he qooqe bitaniyaa baakko ehaana mala azaziis. Qooqee akko yiidi gakkana matishin, “Taani neeyyo ai oottanau koyai?” yaagidi a oichchiis.

Oichchin qooqee, “Ta Godau, taani xeellanaagaa koyais” yaagiis.

⁴²Yaagin Yesuusi a, “Xeella; nena ne ammanoi pattiis” yaagiis. ⁴³Sohuwaarakka a aiffee xeelli aggin, Xoossaa galatiiddi, Yesuusa kaalli bayiis.

Asa ubbai hegaa be7idi, Xoossaa galatiis.

Yesuusanne Zakkiyoosa

19 ¹Yesuusi Yarkko giyo katamaara aadhdhees. ²Hegan Zakkiyoosa giyo giiraa shiishshiyaaageetu alaafee de7ees; i dure asa. ³Zakkiyoosi Yesuusi oonakko be7anau koyees; shin i qantta gidido gishshaunne asai daro gidido gishshau, be7anau danddayibeenna. ⁴Yesuusi hegaara aadhdhiyo gishshau, asaappe sinttau woxxidi, Yesuusa be7anau issi ettaa xeraa kiyiis.

⁵Yesuusi he sohuwaa gakkiiiddi, pude xeellidi, “Zakkiyoosaa, taani hachchi ne sooni pe7anau bessio gishshau, eesuwan wodhdha” yaagiis.

⁶Zakkiyoosi eesuwan ettaappe wodhdhidi, ufaissan Yesuusa mokkiis. ⁷Hegaa be7ida asai ubbai, “Hagee nagaranchchaa sooni imatettanau geliis” yaagidi zuuzummiis.

⁸Shin Zakkiyoosi eqqidi Godaa, “Ta Godau, taani taassi de7iya ubbabaappe baggaa hiyyeesau immana; qassi ooppenne wordduwan ekkidobaa gidikko, i bashshido mehiyaassi oiddu kushiyaa ayyo zaarana” yaagiis.

⁹Yesuusi Zakkiyoosassi yootiiddi, “Neenikka Abrahaama zeretta gidiyo gishshau, atotettai hachchi ha keettaa yiis.

¹⁰Aissi giikko, taani Asa Na7ai, bayidaagaa koyanaunne ashshanau yaas” yaagiis.

Tammu Ashkkaratu Leemisuwaa*(Maatiyoosa 25:14-30)*

¹¹Asai hegaa siyiyo wode, Yesuusi Yerusalaame matido gishshaunne etassi Xoossaa kawotetta beettana matidobaa milatido gishshau, etassi leemisuwaa yootiis. ¹²Hegaa gishshau, hagaadan yaagiis; “Issi gita asi baassi kawotetta ekkidi yaanau, haaho dere biis. ¹³Ba ashkkaratuppe tammata xeesidi, ‘Taani yaanaashin, hagan zal77ite’ yaagidi, tammu paunddiyaa etassi immiis.

¹⁴“SHin a biittaa asai a ixidi, ‘Hagee nu bolli kawotanau koyokko’ yaagiiddi, asaa a geeduwaa kiittiis.

¹⁵“He gita asi kawotetta ekkidi simmiis. Simmidi ba miishshaa immido ashkkarati zal77idi, huuphiyan huuphiyan woqqaa worissidaakko eranau, eta baakko xegissiis.

¹⁶“Xeegettida ashkkaratuppe koiroogee yiidi, ‘Ta godau, ne miishshai tammu paundde wodhdhiis’ yaagiis.

¹⁷“A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77o ashkkara; neeni ha qii guuttaban ammanettidaagaa gidido gishshau, taani nena tammu katamatuyyo alaafe oottana’ yaagiis.

¹⁸“Naa77anttoi yiidi, ‘Ta godau, ne miishshai ichchashu paundde wodhdhiis’ yaagiis.

¹⁹“A godai a, ‘Neenikka ichchashu katamatuyyo alaafe gida’ yaagiis.

²⁰“Heezzanttoi yiidi, ‘Taani curqqan xaaxada naaga wottido ne paunddiyo hanno be7a. ²¹Aissi giikko, neeni meqetti baina asa gidiyo gishshau, neessi yayyaas. Neeni nebbaa gidennabaa ekkaasa; zerabeennabaakka cakkaasa’ yaagiis.

²²“Yaagin, ‘Neeni iita ashkkara; ne doonai haasayidoban nena taani pirddana. Taani tabaa gidennabaa ekkiyaagaa, qassi zerabeennabaa cakkiya meqetti baina asa gidiyoogaa eradasa. ²³Yaatin ta miishshaa aissi dichchau immabeikkii? Taani simmiyo wode ta miishshaa woriyaara ekkanaagaa shin attiis’ yaagiis.

²⁴“He sohuwan eqqida asata, ‘He paunddiyaa appe wotti ekkidi, tammu paunddee de7iyooaayyo immite’ yaagiis.

²⁵“Yaagin, ‘Godau, ayyo tammu paunddee de7ees’ yaagidosona.

26 “Taani intteyyo odais; de7iyo ubbau harai gujettana; shin bannaagaappe harai atto, he de7iyaageekka appe ekettiichchana. 27 SHin ha bantta bolli taani kawotana mala dosibeenna ta morkketa haa ehiidi, ta sinttan goora7ite’ giis” yaagiis.

Yesuusi Gita Bonchchuan Yerusalaame Geliis

(Maatiyoosa 21:1-11; Marqoosa 11:1-11; Yohaannisa 12:12-19)

28 Yesuusi hagaadan yaagidi haasayidoogaappe guyyiyan, etappe sinttatidi, Yerusalaame biis. 29 Yesuusi Dabira Zaite giyo deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaaganne Biitaaniyaa giyo katamata matido wode, erissiyo ashkkaratuppe naa77aa kiittidi, 30 “Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa biite; biidi yaa gelosaara biron ooninne mulekka toggibeenna qashuwan de7iya hare maraa intte demmana; a birshshidi, haa ekki yiite. 31 Ooninne inttena, ‘Hegaa aissi birshsheetii?’ yaagidi oichchikko, ‘Godai haggaa koyees’ yaagite” yaagiis.

32 Kiitettidaageeti biidi, Yesuusi banttassi odidoogaadan demmidosona. 33 Eti hare maraa birshshishin, a godati, “Hare maraa aissi birshsheetii?” yaagidosona.

34 Yaagin eti, “Godai haggaa koyees” yaagidi, 35 hare maraa Yesuusakko ehiidi, bantta maayuwaa a zokkuwan hiixxidi, Yesuusa togissidosona. 36 Yesuusi toggidi biishin, bantta maayuwaa i biyo ogiyan hiixxidosona.

37 I Dabira Zaite Deriyaa dugettaa wodhdhana matishin, a kaalliya ubbai Xoossai oottido malaata ubbaa be7ido gishshau ufaittidi, Xoossaa galatanau bantta qaalaa xoqqu oottidi,

38 “Godaa sunttan yiya kawoi anjjettidaaggaa; saluwan sarotettai gido.

Qassi salo ubbaappe bolla saluwan
de7iya Xoossai bonchchetto”

yaagidosona.

39 Asaa giddoppe issi issi Parisaaweti Yesuusa, “Tamaarissiyaagoo, ne erissiyo ashkkarata haizzite giikkii?” yaagiis.

40 Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo odais; hageeti co77u giikko, shuchchaikka waassana” yaagiis.

⁴¹Katamaa gakkanau i matidi, katamaa be7ido wode qarettidi yeekkiiddi, ⁴²hagaadan yaagiis; “Sarotettai yiyo ogiyaa hachchi nenakkonne erarkkiishsha! SHin ha77i hegee ne aifiyaappe geemmiis. ⁴³Aissi giikko, ne bolli yaana wodee de7ees; he wode ne morkketi urqqaa nukkidi, godaa essana. He godan nena yuushshi aattidi diridi, ubba baggaara neeyyo ogiyaa gorddana. ⁴⁴Nenanne ne dirssaa giddon de7iya ne asaa mentterettana. Xoossai nena be7anau yiido wodiya neeni akeekabeenna gishshau, ne morkketi shuchcha ubbaa issuwaa issuwaa bollaappe denttidi laalana” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasiyan Zal77iyaageeta Yedettiis

(Maatiyoosa 21:12-17; Marqoosa 11:15-19; Yohaannisa 2:13-22)

⁴⁵⁻⁴⁶Yesuusi Beeta Maqidasiyaa gelidi, hegan zal77iyaageeta, “Xoossaa maxaafan, ‘Ta keettai Xoossaa woossiyo keetta gidana’ geetettidi xaafetti uttiis; shin intte a panggati qosettiyo gonggolo kessideta” yaagidi eta yedetaa doommiis.

⁴⁷Yesuusi ubba gallassi Beeta Maqidasiyan tamarisseees. Qeese halaqati, higgiiyaa tamarissiyaageetinne gita asai a xaissanau koyoosona. ⁴⁸SHin asai ubbai a haasayaappe issoi attennan ezggi uttido gishshau, a woriyo ogee etau xayiiis.

Yesuusa Maataa Bolli Denddida Oishaa

(Maatiyoosa 21:23-27; Marqoosa 11:27-33)

20 ¹Issi gallassi Yesuusi asaa tamarissiidinnee wonggeliyaa mishiraachchuwa yootiiddi Beeta Maqidasiyan de7ishin, qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti cimatuura issippe akko yiidi a, ²“Neeni haggaa oottanau neeyyo ai alaafetetti de7ii? Woi neeyyo ha alaafetettaa immidai oonee? Ane nuussi oda” yaagidosona.

³Yesuusi zaaridi, “Taani qassi inttena issibaa oichchais; taassi odite; ⁴Yohaannisi xammaqiyo alaafetettaa ekkidoi Xoossaappeeyye woi asappee?” yaagiis.

⁵Eti bantta giddon palamaa doommidi, “Nuuni woigane? ‘Xoossaappe yiis’ yaagikko, i nuna, ‘Yaatin

Yohaannisi yootidoogaa aissi ammanibeekketii?” yaagana.
 6SHin nuuni, ‘Asappe yiis’ yaagikko, ha asai ubbai
 Yohaannisi hananabaa yootiyaagaa gididoogaa eri uttido
 gishshau, nuna shuchchan caddana” yaagidosona.

7Hegaa gishshau eti, “He alaafetettaa i awappe
 ekkidaakkonne nuuni erokko” yaagidosona.

8Yesuusi, “Taanikka haggaa ai alaafetettan oottiyaakko,
 intteyyo odikke” yaagiis.

Woiniyaa Turaa Gidduwaa Oottiya Goshshanchchata

(Maatiyoosa 21:33-46; Marqoosa 12:1-12)

9Yaagidi asaassi ha leemisuwaa yootiis; “Asa issoi
 woiniyaa turaanne tokkido sohuwaa kottau immidi,
 haaho dere biidi, daro gam77iis. 10Woiniyaa aifiyaa
 maxiyo wodee gakkinn, woiniyaa aifiyaappe bana
 gakkiiyaagaa ekkidi yaana mala, issi ashkkaraa
 ba kottaawatukko kiittiis; shin kottaawati a
 ashkkaraa wadhdhidi, kushe mela yedettidosona.

11Qassi hara ashkkaraa etakko kiittiis. Eti akka
 wadhdhidi kaushshidi, kushe mela yeddidosona.

12Qassi heezzantto ashkkaraa kiittiis. Kiittidoogaa
 masunxxissidi, woiniyaa turaa giddoppe gaxi kessi
 olidosona.

13“Woiniyaa turaa godai, ‘Yaatin taani waatoo? Taani
 siiqiyo ta na7aa kiittana; eti a bonchchanaakkonne ooni
 erii’ yaagidi qoppiis.

14“SHin kottaawati a be7idi, bantta gidдон haasayiiddi,
 ‘Haggaa laattanaagee a; gadiyaa nuuni laattanau a woroos’
 yaagidosona. 15Na7aa woiniyaa turaa giddoppe gaxaa
 kessidi woridosona.

“Simmi woiniyaa turaa godai eta waatanee? 16Yiidi, he
 kottaa oottiyaageeta wori wurssidi, woiniyaa turaa kottaa
 oottiya hara asau immana” yaagiis.

Asai hegaa siyidi, “Hegee hanoppo” yaagiis.

17Yesuusi etakko xeellidi, “Yaatin,

‘Gimbbiyaageeti karidi ixido shuchchai

godaa xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhdhiya
 shuchcha gidiis’

geetettidi maxaafan xaafettidaagee hegee aibee? ¹⁸He shuchchaa bolli kunddiya ubbai meqerettana; shin he shuchchai asa bolli kunddikko, he kunddido uraa gaaccana” yaagiis.

¹⁹Higgiyaa tamaarissiyaageetinne qeese halaqati Yesuusi ha leemisuwaa bantta bolli odidoogaa erido gishshau, he wode a oiqqanau koyidosona; shin asaassi yayyidosona.

Giiraa Giironii Aggonii Giya Oishaa
(Maatiyoosa 22:15-22; Marqqoosa 12:13-17)

²⁰Hegaassi injjetiya wodiya naagidi, Yesuusa haasayissiiddi, a doonaappe balabaa demmidi, a oiqqinne deriyaa haariyaagaa wolqqaassinne a alaafetettaassi aattidi immana mala, xillo milatiiddi xillo gidenna kafota akko yeddidosona. ²¹He kafoti Yesuusa, “Tamaarissiyaagoo, neeni haasayiyoogeenne tamaarissiyoogee likke gidiyoogaa nuuni eroos; neeni Xoossaa ogiyaa tumatettan tamaarissiyooagaappe attin, asa shaakkennaagaa eroos. ²²Nuuni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee wogeeyye woga gidennee?” yaagidi oichchidosona.

²³Shin Yesuusi eti cimmiyo cimuwaa eridi, “Tana aissi paacceetii? ²⁴Issi santtimiyaa tana bessite; ha santtimiyaa bolli de7iya merainne sunttai oogee?” yaagidi eta oichchiis.

Oichchin, eti zaaridi, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa” yaagidosona.

²⁵Yesuusi eta, “Yaatikko Qeesaaraagaa Qeesaarassi, Xoossaagaa Xoossaassi immite” yaagiis.

²⁶Asaa sinttan a haasayan a oiqqiyoobaa demmanau danddayibookkona; hegaa gishshau, i zaarido zaaruwan garamettidi, co77u giidosona.

Haiquwaappe Denddiyoobaa Oichchido Oishaa
(Maatiyoosa 22:23-33; Marqqoosa 12:18-27)

²⁷Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe issi issi asati Yesuusakko yiidi, ²⁸hagaadan yaagidi, a oichchidosona; “Tamaarissiyaagoo, Muusee nuuyyo higgiyaa xaafiiddi, ‘Machcho ekkida asi na7a yelennan

haiqqikko, he haiqqidaagaa ishai a machchiyo aissidi, ba ishaayyo na7a yelanau bessees' yaagiyaagaa xaafiis. ²⁹Issi wode laappun ishantti de7iyaageetuppe bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis. ³⁰Haiqqin naa77anttoi o aissiis; ³¹qassi heezzanttoikka o aissiis; hegaadan laappunatikka na7a yelennan haiqqidosona. ³²Hegaappe guyyiyan, qassi he maccaasiyaa haiqqaasu. ³³Yaatin haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, a etappe augaayyo machcho gidanee? Aissi giikko, laappunatikka o ekkidosona" yaagidosona.

³⁴Yesuusi zaaridi, etassi hagaadan yaagiis; "Ha wodiya asai machchiyo ekkees; maccaageeti azinaa geloosona. ³⁵SHin haiquwaappe denddidi, sinttappe yiya wodiyan de7anau bessiya attumaasainne maccaasai ekkennanne gelenna. ³⁶Aissi giikko, eti kiitanchchatu mala gidiyo gishshau, naa77anttuwaa haiqqanau danddayokkona. Qassi eti haiquwaappe denddido gishshau, Xoossaa naata. ³⁷SHin haiqqida asai denddanabaa Muusee geeshshidi erissiis. Xaragettiya buuraabaa odiya sohuwankka Godaabaa i yootiiddi, 'Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa' yaagiis. ³⁸Ubbai ayyo merinau de7iyaageeta gidido gishshau, Xoossai merinau de7iyaageetu Xoossaa gidiyoogaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna" yaagiis.

³⁹Higgiyaa tamarissiyaageetuppe issoi issoi Yesuusa, "Tamarissiyaagoo, neeni giidoogee lo77o" yaagiis.

⁴⁰Aissi giikko, naa77anttuwaa issibaakka a oichchanau xalibookkona.

Yesuusi Oonee Giya Oishaa

(Maatiyoosa 22:41-46; Marqqoosa 12:35-37)

⁴¹Yesuusi qassi eta yaagiis; "Eti woigidi Kiristtoosa Daawita na7a giyoonaa? ⁴²⁻⁴³Aissi giikko, Daawiti Mazamure Maxaafan,

'Godai ta Godaa; "Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiyobaa oottana gakkanaassi, hagan taappe ushachcha baggaara utta" giis' yaagiis.

44“Daawiti Kiristtoosa, ‘Godaa’ giidi xeesikko, yaatin Kiristtoosi waanidi, Daawita na7a gidii?” yaagiis.

Yesuusi, “Muuse Higgiyaa Tamaarissiyaageetuppe Naagettite” Yaagiis

(Maatiyoosa 23:1-36; Marqqoosa 12:38-40)

45Yesuusi ba erissiyoo ashkkarata asai ubbai siyishin, 46-47“Higgiyaa tamaarissiyaageetuppe naagettite; eti adussa maayuwaa maayidi yuuyiyoogaanne giyaa sohuwankka asai eta bonchchidi sarotiyoogaanne dosoosona; Aihuda woosa keettan daro lo77iya oidiyaa dosoosona; asi banttana imattiyoosankka bonchcho sohuwaa dosoosona. Eti am77etu keettaa bonqqidi, banttau lo77o milatanau Xoossaa woosaa adussoosona; eti ubbaappe aadhdhiya pirddaa ekkana” yaagiis.

Am77ee Muxuwaataa

(Marqqoosa 12:41-44)

21 ¹Yesuusi ubbasaa xeelliiddi, dure asai ba miishshaa Beeta Maqidasiyan muxuwaataa yeggiyo saaxiniyan yeggiyoogaa be7iis. ²Issi daro hiyyeesa am77iyaa naa77u bakkannaa hegan yeggiyoogaa be7idi, ³“Taani intteyyo tumaa gais; ha hiyyeesa am77iyaa ubbaappe darissada yeggaasu. ⁴Aissi giikko, hageeti ubbai bantta palahida miishshaappe yeggidosona; shin a ba pacaappe bau de7iya aquwaa muleera imma aggaasu” yaagiis.

Beeta Maqidasee Qolettanaagaa Yesuusi Kasetidi Yootiis

(Maatiyoosa 24:1-2; Marqqoosa 13:1-2)

⁵Etappe issoi issoi Beeta Maqidasee lo77o shuchchaaninne Xoossaassi imettidaban lo77idaagaa haasayishin Yesuusi, ⁶“Ha intte be7iyo ubbai issi shuchchi attennan, ubbai qolettana wodee yaana” yaagiis.

⁷Yesuusi erissiyoo ashkkarati, “Tamaarissiyaagoo, yaatin, hegee aude hananee? Hegee hanana wodiya erissiya malaatai aiba gidanee?” yaagidi a oichchidosona.

Yesuusi Meto Wodeenne Ufaissa Wodee Yaanaagaa Yootiis

(Maatiyoosa 24:3-14; Marqqoosa 13:3-13)

⁸Yesuusi, “Baloppite; naagettite; aissi giikko, daro asati ta sunttan, ‘Taani Kiristtoosa; wodee matattiis’ yaagiiddi,

yaana. Eta kaallidi booppite. ⁹Olanne ooshsha siyiyo wode dagammoppite; aissi giikko, hegaa mala yohoi koiroora hanana bessees; shin hegee wurssettai gakkana matiis giyoogaa gidenna” yaagiis.

¹⁰He wode Yesuusi haasayiiddi, “Deree deriyaa bolli, kawotettai kawotettaa bolli denddana. ¹¹Biittai wolqqappe qaaxxiyoogee, daro sohuwan koshai, wurssiya harggee yaana. Yashissiyaabainne gita malaatai saluwaappe yaana.

¹²“SHin ha ubbai hananaappe kase, eti inttena oiqqananne waissana; ta sunntaa gishshau, inttena Aihuda woosa keettaa asatuyyo aattidi immananne; qasho keettanka qashissana. Qassi inttena kawuwaa sinttinne deriyaa haariyaagaa sintti efaana. ¹³Hegee inttessi ta gishshau, eta sinttan markkattanau lo77o wode gidana. ¹⁴Hegaa gishshau, issibaa intte wozanan oiqqite; hegee aibee giikko, intte waatidi zaaruwaa immanaakko, koiroora hirgoppite giyoogaa. ¹⁵Aissi giikko, intte morkketuppe ooninne inttenaara eqettanaunne palamettanau danddayenna haasayaa minotettaanne aadhdhida eratettaa taani inttessi immana. ¹⁶Harai atto inttena yelidaageetikka, ishantti, dabboti, laggetikka, inttena aattidi immana. Intteppekka issuwaa issuwaa eti worana. ¹⁷Ta sunntaa gishshau, inttena ubbai ixkana; shin ¹⁸intte huuphiyaa binnaanaappe issoinne xayenna. ¹⁹Danddayan intte intte shemppuwaa ashshana.

Yesuusi Yerusalaame Bashshaabaa Yootiis

(Maatiyoosa 24:15-21; Marqqoosa 13:14-19)

²⁰“SHin wotaaddaran Yerusalaamee diretti uttidaashin intte be7iyo wode, Yerusalaame xayoi matattidoogaa erana. ²¹He wode Yihudan de7iyaageeti deriyaakko baqatona; katama gidдон de7iyaageeti katamaappe kiyona; gaxa biittan de7iyaageeti katamaa geloppona. ²²Aissi giikko, Xoossaa maxaafatun xaafettidaagee ubbai polettanau, Xoossai halo kessiyo wodee haggaa. ²³He wode shahaara maccaasatuyyoonne xanttiya maccaasatuyyo aayye7ana; aissi giikko, sa7aa bollan gita metoi yaana. Ha asaa bollankka iita hanqqoi yaana. ²⁴Eti qara bisuwan

qanxxettidi haiqqana; eti dere ubban omoodettana;
Aihuda gidenna asai bantta wode polettana gakkanaashin,
Yerusalaame katamaa yedhdhana.

Kiristtoosa Naa77antto Yuussaa

(Maatiyoosa 24:29-31; Marqqoosa 13:24-27)

25“Awa aifiyaaninne aginan xoolinttiyan malaatai beettana; sa7an de7iya issi issi dere asai abbainne beetai guummiyoogaa siyidi, hananabai etassi erettennan ixxin metootana. 26Asai sa7aa bolli yaanabaa ubbaa naagiiddi, yashshan daafurana; aissi giikko, saluwan de7iya wolqqati qaaxxana. 27He wode taani, Asa Na7ai, wolqqaaranne gita bonchchuwaara shaara giddoora yiishin, eti be7ana. 28Hegee hananau doommiyo wode, intte wozettiyo wodee matiyo gishshau, xoqqu giidi, pude xeellite” yaagiis.

Balasiyaa Giyo Mittaa Leemisuwaa

(Maatiyoosa 24:32-35; Marqqoosa 13:28-31)

29Yesuusi etassi hagaadan yaagidi, leemisuwaa yootiis; “Balasiyo giyo mittiyoonne hara mitta ubbaa akeekite. 30Eta haittai aacaa doommiyoogaa intte be7iyo wode, bonee matattidoogaa intte ereeta. 31Hegaadankka intte hegee haniyoogaa be7iyo wode, Xoossaa kawotettai gakkana matattidoogaa erana.

32“Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai hanana gakkanaashin, ha wodiyaa asai haiqqiichchenna.

33Saloinne sa7ai aadhdhana; shin ta qalai mulekka aadhdhenna.

Minnidi Naagiyoogaa

34“SHin muissan, ushshan, mattooninne aqossi hirggiyooban intte wozanai balenna mala, qassi intte qoppennan he gallassai intte bolli yeennaadan, inttena naagite. 35Aissi giikko, he gallassai sa7a ubban de7iya asa ubbaa piriyaadan oiqqana. 36Simmi intte he yaanabaa ubbaappe attanaunne ta sinttan Asa Na7aa sinttan, eqqanau danddayana mala, ubba wode Xoossaa woosan minnite” yaagiis.

³⁷Yesuusi gallassi gallassi Beeta Maqidasiyan tamarissee; shin qammi qammi Dabira Zaita Deriyaa kiyidi aqees. ³⁸Asa ubbai i tamarissiyooqaa siyanau guuraara akko Beeta Maqidasiyaa yees.

Kiristtoosa Bolli Maqettidosona

(Maatiyoosa 26:1-5; Marqqoosa 14:1-2; Yohaannisa 11:45-53)

22 ¹Oittaa miyo Paasikaa Baalaa gallassaa bonchchiyo wodee gakkana matii. ²Qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti asaassi yayyiyo gishshau, Yesuusa woriyo ogiyaa koyoosona.

Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Zorettaa Maayiiis

(Maatiyoosa 26:14-16; Marqqoosa 14:10-11)

³Hegaappe guyyiyan, Seexaanai tammanne naa77u erissiiyo ashkkaratuppe issuwan, Asqqoroota giyo Yihudan gelin, ⁴Yihudai biidi, qeese halaqatuuranne Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata azaziyaageetuura, “Yesuusa waata aattada immoo” giidi haasayiiis. ⁵Haasayin eti ufaittidi, Yihudaa, “Nuuni neessi miishsha immana” yaagidi odidosona. ⁶I ero yaagidi, asi bannasan etassi Yesuusa aattidi immanau injjetiya wodiya wochchees.

Yesuusi Aihudatu Paasikaa Maanau Giigettiis

(Maatiyoosa 26:17-25;

Marqqoosa 14:12-21; Yohaannisa 13:21-30)

⁷Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo wodee gakkiiis. He gallassan Paasikaassi anqqara dorssa shukkanau bessees. ⁸Yesuusi PHeexiroosanne Yohaannisa, “Nuuni Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassan maana qumaa biidi giigissite” yaagidi kiittiis.

⁹Kiittin, “Nuuni awan giigissanee?” yaagidi a oichchidosona.

¹⁰Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Siyite; katamaa intte gelanau biishin, otuwan haattaa tookkida issi bitanee inttenaara gaittana. A kaallidi, i geliyo keettaa gelite. ¹¹Gelidi keettaawaa, ‘Tamarissiyaagee nena, ‘Taani ta erissiiyo ashkkaratuura Paasikaa

Baalaa bonchchiyo gallassan qumaa maanau imatta kifilee awaane?" yaagees' yaagite. ¹²Keettaawai inttena pooqiya bolla de7iya makettida aaho kifiliya bessana. Hegan qumaa giigissite" yaagiis.

¹³Eti biidi, Yesuusi banttau yootidoogaadan demmidi, yaani Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassi maana qumaa giigissidosona.

Qurbbaaniyaa (Godaa Kahuwaa) Ekkiyo Wogaa

(Maatiyoosa 26:26-30;

Marqqoosa 14:22-26; Koira Qoronttoosa 11:23-25)

¹⁴Qumaa miyo wodee gakkini, Yesuusi ba kiittido tammanne naa77atuura issippe maanau uttiis. ¹⁵Uttidi yaagiis; "Taani waayettanaappe kasetada, inttenaara ha Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassan miyo qumaa maanau daro amottaas. ¹⁶Aissi giikko, taani inttessi odais; hegee Xoossaa kawotettan polettana gakkanaashin, taani naa77anttuwaa heгаа miikke" yaagiis.

¹⁷Yaagidi Yesuusi burccukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatidi, "Heite; haggaa burccukkuwan de7iyaaggaa shaakkidi uyite. ¹⁸Aissi giikko, taani inttessi odais; Xoossaa kawotettai yaana gakkanaashin, hachchippe doommada woiniyaa eessaa uyikke" yaagiis.

¹⁹Qassi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, etassi immidi, "Hagee intteyyo imettida ta ashuwaa; haggan tana hassayite" yaagiis. ²⁰Kahuwaa mirggidoogaappe guyye baggan, kaseegaadan burccukkuwaa etassi immidi, haggadan yaagiis; "Hagee inttessi gukkiya ta suuttan maacettida ooratta maachchaa.

²¹"SHin be7ite; tana aattidi immana bitanee tanaara masoofiyan issippe mees. ²²Aissi giikko, taani Asa Na7ai, Xoossai ba qofaa qachchidoogaadan bais; shin tana aattidi immana uraassi aayye7ana" yaagiis.

²³Bantta giddoppe hegaadan oottanau ooni qoppidaakko, issai issuwaa oichchidosona.

Ubbaappe Aadhdhiyai Oonee? Giyo Oishaa

²⁴Qassi bantta ubbaappe ooni gitakko bantta gidдон palamettidosona. ²⁵Palamettin Yesuusi eta yaagiis; “Ha sa7an de7iya kawoti bantta asaa godatoosona. Eta haariyaageeti kehiyaageeta geetettoosona. ²⁶SHin intteppe gitatiyaagee intte ubbaappe guuxxiyaagaa mala gidanaappe attin, intte hegaadan hanoppite; inttena haariyaagee inttessi ashkkaradan hano. ²⁷Qumaa maanau uttiyaagee giteeyye qumaa sinttau aattiyaagee gitee? Qumaa maanau uttidaagee gita gidennee? SHin taani intte gidдон qumaa sinttau aattiya ashkkara mala.

²⁸“Qassi taani paacettiyo wode tana yeggibeennaageeta. ²⁹⁻³⁰Ta kawotettan taani qumaa miyo sohuwan intte maana malanne, uyana mala, qassi tammanne naa77u Israa7eela zaretu bolli pirddiiddi, araatatun uttana mala, ta Aawai tana sunttidoogaadan, taani inttena sunttais” yaagiis.

PHeexiroosi Kaddanaagaa Yesuusi Kasetidi Yootiis

(Maatiyoosa 26:31-35;

Marqqaosa 14:27-31; Yohaannisa 13:36-38)

³¹Godai, “Simoonaa, Simoonaa, akeeka; asai gisttiyaa harqqiyoogaadan, Seexaanai inttena harqqanau Xoossaa woossin, Xoossai ero giis. ³²SHin taani ne ammanoi bayenna mala, neessi Xoossaa woossaa; neeni taakko simmiyo wode, ne ishannta minttetta” yaagiis.

³³Simooni, “Godau, taani nenaara qasho keettaa baanau, qassi nenaara haiqqanaukka giigaas” yaagiis.

³⁴SHin Yesuusi, “PHeexiroosaa, taani neeyyo odais; hachchi qammi, kuttoi waassanaappe kase, neeni tana eriyoogaa heezzutoo kaddana” yaagiis.

³⁵Yesuusi ba erissiyo ashkkaratussi, “Korjjoi woi qarcciiti woi caammi bannan taani inttena kiittido wode, inttessi paccidabi de7ii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Aibinne baawa” yaagidosona.

^{22:24} Mat 18:1; Marq 9:34; Luq 9:46 ^{22:25-26} Mat 20:25-27; Marq 10:42-44
^{22:26} Mat 23:11; Marq 9:35 ^{22:27} Yoh 13:12-15 ^{22:30} Mat 19:28
^{22:35} Mat 10:9-10; Marq 6:8-9; Luq 9:3; 10:4

³⁶Yesuusi eta, “SHin ha77i korjjoi woi qarcciti de7iyoi ooninne ekki efo. Bisoi bainna urai ooninne ba maayuwaa baizzidikka issi biso shammo. ³⁷Aissi giikko, taani intessi odais; Xoossaa maxaafan xaafettida tabai polettiyo gishshau, ‘Hagee mooranchchatuura paidettiis’ geetettidi xaafettidaagee tanan polettanaa bessees” yaagiis.

³⁸Erissiyo ashkkarati, “Godau, hagan naa77u bisoti de7oosona” yaagin Yesuusi, “Hegee gidana” yaagiis.

Yesuusi Dabira Zaite Deriyan Woossiis

(Maatiyoosa 26:36-40; Marqqoosa 14:32-42)

³⁹Yesuusi katamaappe kiyidi, haroodeegaadan Dabira Zaite Deriyaa kiyiis. Qassi erissiyo ashkkaratikka a kaallidosona.

⁴⁰He sohuwaa gakkidi, “Paaciyani intte gelennan attana mala, Xoossaa woossite” yaagiis. ⁴¹SHuchchaa olin gakkiiyo sohuwaa keenaa etappe haakki biidi gulbbatidi ⁴²Xoossaa, “Ta Aawau, neeni koyiyoobaa gidikko, ha burccukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyoobai hanoppe attin, taani koyiyoobai hanoppo” yaagidi woossiis. ⁴³Saluwaappe yiidi minttettiya kiitanchchai ayyo beettiis. ⁴⁴Ba wozanaa giddon mishettidi, daro minttidi woossees. I cawattiyo cawai sa7an xokkiya suutta milatees.

⁴⁵Woosaappe denddidi, ba erissiyo ashkkaratukko guyye biis. Biidi eti daro qarettido gishshau, daafuridi xiskkidaageeta demmidi, ⁴⁶“Aissi xiskkeetii? Paaciyani gelennan attana mala, denddidi Xoossaa woossite” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketu Kushiyan Oiqettiis

(Maatiyoosa 26:47-56; Marqqoosa 14:43-50; Yohaannisa 18:3-11)

⁴⁷I biron hegaa haasayishin, asai yiis. Tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issi Yihudaa giyoogee he asaa kaalettiiddi, Yesuusa yeranau akko shiiqiis. ⁴⁸SHin Yesuusi a, “Yihudaa, neeni tana Asa Na7aa yerada aatta immai?” yaagiis.

⁴⁹Yesuusaara de7iya erissiyo ashkkarati hegaa be7ido wode a, “Godau, nuuni eta bisuwan shocanee?” yaagidosona. ⁵⁰Etappe issoi qeese ubbatu halaqaa ashkkaraa shocidi, a ushachcha haittaa qanxxi oliis.

⁵¹SHin Yesuusi, “Aggite” yaagidi, a haittaa bochchidi pattiis.

⁵²Hegaappe guyyiyan, Yesuusi baakko yiida qeese halaqata, Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata azaziyaageetanne cima asaa hagaadan yaagiis; “Tana pangga kessidi, pangga oiqqiyoogaadan oiqqanau bisonne dulla oiqqidi yiidetii? ⁵³Taani Beeta Maqidasiyan gallassi gallassi inttenaara de7iyo wode tana oiqqibeekketa; shin hagee intte wodenne xumaa wolqqaa wode” yaagiis.

PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis

(Maatiyoosa 26:57-58,69-75;

Marqqoosa 14:53-54,66-72; Yohaannisa 18:12-18,25-27)

⁵⁴Yesuusa qachchidi, qeese ubbatu halaqaa soo ekki efiidosona. Qassi PHeexiroosi haahuwan kaalliis. ⁵⁵Eti dirssa gidдон tamaa eettidi, issippe uttidaashin, PHeexiroosikka eta gidдо gelidi, utti bayiis. ⁵⁶Issi ashkkariyaa PHeexiroosi tamaa achchan uttidaagaa be7idaara tishshi ootta xeellada, “Hageekka aara issippe de7ees” yaagaasu.

⁵⁷SHin PHeexiroosi, “Ha mishiree, taani a erikke” yaagidi kaddiis.

⁵⁸Guuttaa gam77ishin, issoi PHeexiroosa be7idi, “Neenikka etaara issippe de7aasa” yaagiis.

SHin PHeexiroosi, “Hagoo, taani etaara issippe de7ikke” yaagiis.

⁵⁹Hara bitanee issi saate gidiyaagaa keenaappe guyyiyan, “Ha bitaneekka Galiila asa gidiyo gishshau, aara de7iyoogee tuma” yaagidi minttidi odiis.

⁶⁰SHin PHeexiroosi, “Hagoo, neeni giyoobai aibakko taani erikke” yaagiis. I biron haasayishin, sohuwaarakka kuttoi waassi aggiis. ⁶¹Godai guyye simmidi, PHeexiroosa xeelliis. Xeellin PHeexiroosi Godai bana, “Neeni hachchi kuttoi waassanaappe kase, heezzutoo tana kaddana” giidoogaa hassayiis. ⁶²PHeexiroosi kare kiyidi, mishettidi yeekkiis.

⁶³Yesuusa oiqqida asati shocoosonanne a bolli qilliiccoosona. ⁶⁴A aifiyaa goozidi, “Nena dechchidai oonee? Ane hananabaa yoota” yaagidi a oichchidosona. ⁶⁵Qassi a hara daro cashshaa cayidosona.

Yesuusa Pirdda SHangguwaa Efiidosona*(Maatiyoosa 26:59-66;**Marqqoosa 14:55-64; Yohaannisa 18:19-24)*

⁶⁶Wonttin dere cimati, qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti issisaa shiiqidi, Yesuusa bantta shiiqidosa efiidi, ⁶⁷“Kirsttoosi nenee? Nuussi oda” yaagidosona.

SHin i yaagidi zaariis; “Taani inttessi odikko, tana ammanekketa. ⁶⁸Qassi taani inttena oichchikko odekketa; woi tana qashuwaappe birshshekketa. ⁶⁹SHin taani Asa Na7ai, ha77ippe doommada, wolqqaama Xoossaappe ushachcha baggaara uttana” yaagiis.

⁷⁰Eti ubbai Yesuusa, “Yaatin neeni Xoossaa Na7ee?” yaagidosona.

Yaagin i zaaridi, “Intte tana, ‘Neeni Xoossaa Na7aa’ giyoogaa tumaa geeta” yaagiis.

⁷¹Eti, “Nuuni nu huuphiyan a doonaappe siyida; simmi hagaappe sinttan nuna ai markka koshshii?” yaagidosona.

Yesuusa PHilaaxoosa Sintti SHiishshidosona*(Maatiyoosa 27:1-2,11-14;**Marqqoosa 15:1-5; Yohaannisa 18:28-38)*

23 ¹Eti ubbai issippe denddidi, Yesuusa PHilaaxoosakko efiidosona. ²Efiidi, “Hagee nu dere asaa balettishin, asai Roome biittaa kawuwaassi giiraa immenna mala diggishiinne qassi, ‘Taani kawuwaa’ yaagishin demmida” yaagidi Yesuusa mootuwaa doommidosona.

³PHilaaxoosi Yesuusa, “Neeni Aihudatu kawo?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi zaaridi a, “Neenikka gaasa” yaagiis.

⁴PHilaaxoosi qeese halaqatussinne asaassi odiiddi, “Ha bitaniyaa bolli taani harai atto issi moorokka demmabeikke” yaagiis.

⁵SHin eti, “Hagee Galiilappe doommidi, harai atto haggaa gakkanaashinkka, Yihudaa biitta ubban tamarissiididi, asa ooshshees” yaagidi minttidi yootidosona.

Yesuusi Heeroodisa Sintti SHiiqiis

⁶PHilaaxoosi hegaa siyido wode, “I Galiila asee?” yaagidi oichchiis. ⁷PHilaaxoosi Heeroodisi heemmiyo biittan Yesuusi de7iyooqaa eridi, he wode Yerusalaamen de7iya Heeroodisakko a yeddiis.

⁸Heeroodisi Yesuusa be7anau daro wodiyaappe doommidi amotti uttido gishshau, a be7ido wode daro ufaittiis. I amottidoogee kase Yesuusabaa siyidoogaassa. Qassi Yesuusi oottiyo malaataappe be7ana yaagidi, qoppiiddi de7ees. ⁹Heeroodisi Yesuusa darobaa oichchiis; shin Yesuusi ayyo ainne zaaribeenna. ¹⁰Qeese halaqatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti a minttidi mootiiddi, hegan eqqi bayidosona. ¹¹Heeroodisinne a wotaaddarati Yesuusa karidi, a bolli qilliiccidosona. Alleequwaara de7iya maayuwa a maizzidi, PHilaaxoosakko zaaridi yeddidosona. ¹²Hegaappe kase bantta gidдон morkketi uttida PHilaaxoosinne Heeroodisi he gallassi dabbotidosona.

Yesuusa Bolli Haiquwaa Pirddidosona

(Maatiyoosa 27:15-26;

Marqqoosa 15:6-15; Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16)

¹³PHilaaxoosi qeese halaqata, deriyaa haariyaageetanne asaa issippe xeesidi, ¹⁴hagaadan yaagiis; “‘Asa balettees’ yaagidi ha bitaniyaa taakko ehiideta; be7ite; taani a intte sinttan qoridoogaappe guyyiyan, intte a mootido mootuwan a bolli ainne balabaa demmabeikke. ¹⁵Qassi Heeroodisi a nuukko haa yeddido gishshau, a bolli ainne demmibeennaagee erettees. Be7ite; ha bitanee bana worissanau bessiyaabaa ainne oottibeenna. ¹⁶Hegaa gishshau, taani a lissuwan garafada, birshsha yeddana” yaagiis. ¹⁷PHilaaxoosayyo Paasikaa bonchchiyo gallassan issi ura qashuwaappe birshshiyo meezee de7ees.

¹⁸SHin eti ubbai issippe, “Ha bitaniyaa worada nuussi Barbbaana birshsha” yaagiiddi wocamidosona. ¹⁹Barbbaani kataman ooshshaa kessidi, asa worido gishshau, qasho keettan qashettidi de7ees.

²⁰PHilaaxoosi Yesuusa birshshanau koyidi, naa⁷⁷anttuwaa etassi haasayiis. ²¹SHin eti, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan a xishada kaqqa! Kaqqa!” yaagiiddi wocamoosona.

²²Heezzanttuwaa PHilaaxoosi eta, “Aissi? I ai iitabaa oottidee? SHemppo worissiya iitabaa a bolli demmabeikke; hegaa gishshau, lissuwan a garafada, birshsha yeddana” yaagiis.

²³SHin Yesuusi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettana mala, eti qaalaa xoqqu oottidi, minttidi yootidosona. Eta wocamainne qeese halaqatu qaalai darido gishshau, ²⁴eti woossiiddi uttido pirddaa PHilaaxoosi Yesuusa bolli pirddiis. ²⁵Yaatiidi kase eti birshshissarkkii yaagidi woossiiddi uttido bitaniyaa birshshissii; birshshettidaagee ooshshaa gishshaunne shemppuwaa worido gishshau qashettida bitaniyaa. SHin eti Yesuusa bantta koyidoogaadan oottana mala, PHilaaxoosi a etassi aattidi immiis.

Yesuusa Kaqqidosona

(Maatiyoosa 27:32-44;

Marqqoosa 15:21-32; Yohaannisa 19:17-27)

²⁶Yesuusa efiiddi, issi Simoona giyo Qareena biitta asi gaxaappe katamaa yiyaagaa oiqqidi, Yesuusappe guyyeera tookkana mala, masqqaliyaa a bolli wottidosona.

²⁷Yeekkiiddinne waassiiddi uttida maccaasatinne keehi daro asai issippe a kaalliis. ²⁸⁻²⁹SHin Yesuusi etakko simmidi, hagaadan yaagiis; “Yerusalaame maccaasatoo, taassi yeekkoppite; shin asai, ‘Maine maccaasati, na^{7a} mulekka yelibeenna maccaasati, na^{7a} mulekka xantibeenna maccaasati bantta hailau’ yaagana gallassai yiyo gishshau, intte huuphessinne intte naatussi yeekkite. ³⁰He wode eti dereta, ‘Nu bolli kunddite!’ yaagana. Keratakk, ‘Nuna genttite!’ geettaa doommanna. ³¹Aissi giikko, eti qayye mittaa hagaadan oottiyaageeta gidikko, mela mittaa waataneeshsha?” yaagiis.

³²Iitabaa oottida naa⁷⁷u asatakka Yesuusaara gattidi woranau efiidosona. ³³Guuggiyaa giyo sohuwaa gakkidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan Yesuusa xishidi kaqqidosona. He iitabaa oottidaageetakka he sohuwan

issuwaa Yesuusappe ushachcha baggaara, issuwaa haddirssa baggaara, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona. ³⁴Yesuusi, “Ta Aawau, eti bantta oottiyoogaa erenna gishshau, eta nagaraa atto ga” yaagiis.

A maayuwaa shaakkidi, saamaa yeggidosona. ³⁵Asai eqqidi xeellishin, deriyaa haariyaageeti, “Harata ashshiis; Xoossai doorido a i gidikko, ane bana ashsho” yaagiiddi a karidi qilliiccoosona.

³⁶⁻³⁷Qassi wotaaddarati akko shiiqidi, woiniyaa eessaa caalaa ehiidi, “Neeni Aihudatu kawo gidikko, ane ne huuphiyaa ashsha” yaagidi a bolli qilliiccoosona.

³⁸Qassi, “Hagee Aihudatu kawuwaa” giidi, Giriike qaalaa, Roomaisxxe qaalaaninne Ibraisxxe qaalaa xaafido xifatee a huuphessaara de7ees.

Yesuusaara Kaqettida Naa77u Daafa Asata

(Maatiyoosa 27:38-44; Marqqoosa 15:27-32)

³⁹Iitabaa oottidi masqqaliyan kaqettida asatuppe issoi, “Neeni a gidikko, ane nennanne nunanne ashsha” yaagidi Yesuusa naassiis.

⁴⁰SHin hankkoi a, “Neeni haggaa mala pirddan de7aiddakka Xoossaassi yayyikkii? ⁴¹Nuuni nu oosuwaa malaa ekkiyo gishshau, nuussi imettida pirddai bessiyaagaa; shin hagee ainne iitabaa oottibeenna” yaagidi a hanqqettiis.

⁴²I Yesuusa, “Yesuusaa, neeni ne kawotettaa wolqqan yiyo wode, tana dogoppa” yaagiis.

⁴³Yaagin Yesuusi, “Taani neessi tumaa odais; hachchi neeni tanaara gannatiyan de7ana” yaagiis.

Yesuusi Haiqqiis

(Maatiyoosa 27:45-56;

Marqqoosa 15:33-41; Yohaannisa 19:28-30)

⁴⁴He wode usuppun saate heera gidin, awai xumiis; uddufun saate gakkanaashin, biitta ubban sa7ai xumiis.

⁴⁵Xumin Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoikka naa77u kiyidi, pooshetti wodhdhiis. ⁴⁶Yesuusi qaalaa xoqqu oottidi, “Ta Aawau, taani ta shemppuwaa ne kushiyan wottais” yaagidi haiqqi bayiis.

⁴⁷Mato halaqai hegaa be7idi, “Hagee tumu xillo asa” yaagidi Xoossaa galatiis.

⁴⁸Hegaa be7anau issisaa shiiqi uttida asai ubbai hegaa be7ido wode, bantta tiraa bubbuxiiddi, soo simmidosona.

⁴⁹Yesuusa eriya asai ubbainne Galiilappe a kaallida maccaasati hegaa be7iiddi, haahuwan eqqidosa.

Yesuusi Moogettiis

(Maatiyoosa 27:57-61;

Marqqoosa 15:42-47; Yohaannisa 19:38-42)

⁵⁰Yaa7aa alaafetuppe issi Yooseefa giyo lo77o xillo bitanee de7ees. ⁵¹Yooseefi eta zoretaanne eta oosuwaa dosibeenna. I Armmaatiyaasa geetettiya Aihudatu katamaa asa; qassi Xoossaa kawotettaa naagiiddi uttiis. ⁵²He bitanee PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkanaa woossiis. ⁵³Yooseefi masqqaliyaappe ahaa wottidi, moogo afalan xaaxiis. Xaaxidi shuchchaa woocido asa moogiyo gonggoluwaa gidдон kase ooninne moogettibeennaagan ahaa wottiis. ⁵⁴Hegee Sambbataassi giigettiyo gallassa; Sambbatai doommana hanees.

⁵⁵Galiilappe Yesuusaara yiida maccaasati Yooseefa kaalliiddi, Yesuusi moogettido gonggoluwaanne a ahaa waati wottidaakko be7idosona. ⁵⁶Be7idi soo simmidi, shittuwaanne tiyettiyoobaa giigissidosona.

Higgee azaziyoogaadan, Sambbatan shemppidosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Maatiyoosa 28:1-10; Marqqoosa 16:1-8; Yohaannisa 20:1-10)

24 ¹SHin woggaa gallassi wonttimaattan maccaasati bantta giigissido shittuwaa ekkidi, Yesuusi moogettido gonggoluwaa biidosona. ²Biidi, gonggoluwaa doonaappe shuchchaa gondorssidoogaa be7idosona. ³SHin gidдо gelidi, Godaa Yesuusa ahaa demmibookkona. ⁴Maccaasati, “Haha! Laa hagee waaniichhidee?” yaagishin, phooliya maayuwaa maayida naa77u asati eti akeekennan eta matan eqqidosa. ⁵Eti yayyidi, sa7aa xeellidaashin, asati eta yaagidosona; “Paxa de7iyaagaa haiqqida asaa sohuwan aissi koyeetii? ⁶⁻⁷I denddiichchiis; hagan baawa.

Yesuusi, “Tana Asa Na7aa asai nagaranchchatussi aattidi immin, masqqaliyaa bolli tana misimaariyan xishin, taani kaqettanaunne heezzantto gallassi denddanau bessees’ yaagidi kase Galiilan de7iyo wode, inttessi odidoogaa hassayite” yaagiis.

8-9Yaagin maccaasati Yesuusi giidoogaa hassayidi, i moogettido gonggoluwaappe simmidi, hegaa ubbaa tammanne isiini erissiyo ashkkaratussinne haratu ubbaassi odidosona. 10Hegaa Yesuusi kiittidoogeetussi odidai Magddala katamaappe yiida Mairaamo, Yohaano, Yaaqooba aayyiyo Mairaamonne, qassi etaara de7iya hara maccaasata. 11He maccaasatu qaalai pattenna haasaya misatin, Yesuusi kiittidoogeeti ammanibookkona. 12SHin PHeexiroosi denddidi, gonggoluwaa woxxiis; hokkidi gonggoluwaa giddo xeellidi, moogido afalaa xalaalaa be7iis. Hegaa be7idi garamettiiddi, ba soo biis.

Yesuusi Naa77u Erissiyo Ashkkaratussi Beettiis

(Marqqoosa 16:12-13)

13-14Yesuusa kaalliyaageetuppe naa77ati hanidabaa ubbaa bantta gidдон haasayiiddi, he gallassi Yerusalaameppe naa77u saate keenaa haakkiya Emaahuusa giyo qeeri katamaa boosona. 15Biiddi eti issippe haasayishiininne zorettishin, Yesuusi ba huuphen etakko shiiqidi, etaara bees. 16SHin eti a erenna mala, eta wozanaa jallissiiis.

17Yesuusi eta, “Ha intte kayyottidi hemettiiddi, issoi issuwaara haasayiyo yohoi aibee?” yaagiis. 18Etappe issoi Qalayoopha giyoogee zaaridi, “Ha gidдон Yerusalaamen hanidabaa erennan Yerusalaame be7anau biida imatti ne xalaalee?” yaagiis.

19Yesuusi, “I aibee?” yaagiis.

Eti hagaadan yaagidosona; “Xoossaa sinttaaninne asa ubbaa sinttan oosuwaaninne qaalan hananabaa yootiya mino gidida Naazireeta Yesuusabaa. 20Nu qeese halaqatinne deriyaa haariyaageeti haiquwaa pirddaassi a aatti immidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, a kaqqidosona. 21SHin nuuni, ‘Israa7eelata ashshanaagee a’

yaagidi ufaissan naagoos. Qassi hegee ubbai hanoosappe hachchi heezzu gallassa gidiis. ²²Qassi nunaara de7iya issi issi maccaasati garamiyaabaa nuuyyo odidosona. Yesuusa moogido gonggoluwaa wonttimaattan biidi, ²³a ahaa demmibookkona; “I paxa de7ees” yaagiya kiitanchchatu ajjuutaa be7ida’ yaagiiddi guyye simmidosona. ²⁴Nunaara de7iyaageetuppe issoi issoi gonggoluwaa biidi, maccaasati etassi giidoogaadan hanidaagaa be7idosona; shin Yesuusa be7ibookkona” yaagidosona.

²⁵Yesuusi eta, “Intte aiba eeyya asee? Hananabaa yootiyaageeti odido ubbabaa intte wozanan ammananau waanidi gam77eetii? ²⁶I ha waayiyaa ekkanaunne ba bonchchuwaa bonchchettanau bessennee?” yaagiis. ²⁷Yaagidi Muuse maxaafaappenne hananabaa yootiyaageetu maxaafaappe doommidi, Xoossaa maxaafatu ubban babai xaafettidaagaa etassi birshshiis.

²⁸Eti bantta biyo qeeri katamaakko matishin, Yesuusi etassi haaho sohuwaa baanabaa milatiis; ²⁹shin eti Yesuusa, “Sa7ai omariyo gishshau, nunaara aqa; sa7ainne qammana hanees” yaagidi teqqidosona. Hegaa gishshau, Yesuusi etaara aqanau geliis. ³⁰Etaara qumaa maanau uttidi, oittaa ekkidi anjjiis; menttidi etassi immiis. ³¹Eti a akeekana mala, eta aiffee dooyettin, Yesuusa gididoogaa eridosona; erin i eta aifiyaappe geemmiis. ³²Eti bantta gididon, “I nuussi ogiyan odishiininne Xoossaa maxaafata birshshishin, nu wozanai mishettidi xuugettibeennee?” yaagidi haasayettidosona.

³³⁻³⁴Eti sohuwaara denddidi, Yerusalaame simmidosona; tammanne isiini erissiyo ashkkaratinne etaara de7iyaageeti, “Godai tumu denddiis; Simoonikka a be7iis” yaagiiddi issippe shiiqi uttidaageeta demmidosona.

³⁵He naa77ati ogiyan hanidabaanne Yesuusi oittaa menttiyo wode, eti a waati eridaakkonne etassi odidosona.

Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratussi Beettiis

(Maatiyoosa 28:16-20; Marqqoosa 16:14-18;

Yohaannisa 20:19-23; Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwa 1:6-8)

³⁶Eti hegaa odishin, Yesuusi ba huuphen eta giddo yiidi eqqidi, “Sarotettai inttessi gido” yaagiis.

³⁷SHin eti dagammidi yayyidosona. Qassi etassi moitillee beettiyaabaa milatiis. ³⁸Milatin i eta, “Aissi dagammeetii? Intte wozanan aissi sireetii? ³⁹Taani tana gididoogaa, ta kushiyaanne ta tohuwaa be7ite; tana oiqqi xeellite; aissi giikko, moitilleessi ashoinne meqetti baawa; shin intte be7iyooqaadan, taassi de7ees” yaagiis.

⁴⁰Hegaa yaagidi, ba kushiyaanne ba tohuwaa eta bessiiis. ⁴¹Hegee eta ufaissin, eti garamettidi, biron ammananau danddayibeenna gishshau i, “Hagan aibakko inttessi miyoobi de7ii?” yaagiis. ⁴²Xiixxido moliyaappe issi muxuwaanne eessaa ililuwaappe eti ayyo immin, ⁴³ekkidi eta sinttan miis.

⁴⁴I eta, “Taani inttenaara de7aidda, ‘Muuse higgiiyan, hananabaa yootiyaageetu maxaafaaninne Daawita mazamuriyaa maxaafan tabai xaafettidaagee ubbai polettanau bessees’ yaagada, inttessi yootido yohoi haggaa” yaagiis.

⁴⁵He wode, Xoossaa maxaafati giyoogee etassi gelana mala, eta wozanaa dooyiis. ⁴⁶Dooyidi, hagaadan yaagiis; “‘I waayettanaunne heezzannta gallassi haiquwaappe denddanau bessees. ⁴⁷Qassi nagaraappe simmiyoogeenne nagaraa atto giyoogee Yerusalaameppe doommidi, Aihuda gidenna asa ubbaassi a sunttan odettanau bessees’ geetettidi xaafettiis. ⁴⁸Ha yohuwaassi intte markka. ⁴⁹Ta Aawai immana giidoogaa taani inttessi yeddana; shin Xoossai saluwaappe yiya wolqqaa inttena afaladan maizzana gakkanaassi, Yerusalaame kataman naagite” yaagiis.

Yesuusi Saluwaa Pude Kiyiis

(*Marqqoosa 16:19-20; Yesuusi Kiittidoogeetu Oosuwaa 1:9-11*)

⁵⁰Hegaappe guyyiiyan, Biitaaniyaa giyo katamaa gakkanaashin eta kaalettiis; ba kushiya sinttau yeddidi, eta anjjiis. ⁵¹Anjjiiddi etappe shaahettidi, saluwaa biis. ⁵²Eti ayyo goinnidi, daro ufaissan Yerusalaame simmidosona. ⁵³Xoossaa galatiiddi, paccennan Beeta Maqidasiyan de7idosona.

Yohaannisa

Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yohaannisi Yesuusa erissiiddi, asho maayidi asatu gidдон beettida Xoossaa Qaalaa yaagiiddi shiishshees. Ha Wonggelee xaafettiiddi qassi, a nabbabiya asai Yesuusi asaa ashshiya xale gididi yaana yaagido Xoossaa Na7aa gidiyoogaa ammanana malanne an ammanido gaasuwan merinaa de7oi etayyo de7anaagaa eti erana mala xaafettiis (20:31).

Wonggeliyaayyo koiro shaahoi merinaabaa gidida Xoossaa qaalainne Yesuusinne issuwaa gidiyoogaa odi simmidi, Yesuusi ashshiyaagaa gididi yaana giido Xoossaa Na7aa gidiyoogaa bessiya dumma dumma malaatata shiishshees. Hegaappe kaallidi qassi ha malaatatuppe beettida aifiyaa odiya taariketi kaalloosona. Ha kifilee issi issi asai Yesuusan ammanidi, a kaalliyaageeta gididobaa odees; harati qassi a waani ixidaakkonne waani ammanokko giidaakko odoosona. Miraafiyaa 13ppe biidi 17 gakkanaashin Yesuusi oiqettido omarssi ayyo a erissiyo ashkkaratuura ai keena mino gaitotetta de7iyaakko, qassi wonttetta galla kaqettanaassi etassi giigettiyo qaalaanne minttetto qaalaa haasayidoogaa yootoosona. Wurssetta miraafeti Yesuusi oiqettidobaanne pirddau shiiqidobaa, a kaqettaanne a dendduwaa, hegaadankka qassi dendduwaappe guyyiyan erissiyo ashkkaratussi i qonccido hanotaa odoosona. SHaaramuxaidda oiqettida maccaasee taarikiyaa (8:1-11) haphaa gidдон de7iya xiqisiyaa daro birshshettatinne beni maxaafati banttanau gujjokkona; harati qassi shiridi hara sohuwan gelissoosona.

Yohaannisi orddissidi bessiyoobai Yesuusa baggaara beettiya merinaa de7uwaa. Hagee coo imota gididi beettiya merinaa de7oi doomiyoogee ha77i nuuni de7iyo de7uwaana gidishin, ha de7uwaa banttabaa oottanau danddayiyaageeti Yesuusi oge, tumanne de7o gidiyoogaa ammaniyaageeta. Yohaannisa Wonggeliyaa hara Wonggeletuppe dumma oottiyaagee Ayyaana

yohotu tumatettaa asaassi odidi gelissanau, asai meezetidonne hachchi hachchi de7uwan go7ettiyo yohotun, hegeetikka, haattaa, oittaa, poo7uwaa, henttanchchaa, dorssata, woiniyaa turaanne woiniyaa aifiyaa milatiya leemisotun go7ettiyoogaa.

De7o Qaalaa

1 ¹Qaalai koiro de7ees; qaalaiikka Xoossaara issippe de7ees; qassi qaalai Xoossaa. ²Qaalai Xoossaara issippe koiro de7ees. ³Xoossai ubbabaa qaalaa baggaara medhdhiis. Merettidabai ubbai i bannan aibinne merettibeenna. ⁴Aani de7oi de7ees; de7oi asau poo7o. ⁵Poo7oi xuman poo7ees; xumai poo7uwaa xoonibeenna.

⁶Xoossai kiittido issi asi de7ees; a sunttai Yohaannisa. ⁷Asai ubbai poo7uwaa baggaara ammanana mala, poo7uwaabaa markkattanau markka gididi yiis. ⁸Poo7uwaabaa markkattanau i yiidoogaappe attin, i ba huuphen poo7o gidenna. ⁹Asa ubbau poo7issiya tumu poo7oi sa7aa yees.

¹⁰Qaalai sa7an de7iis; Xoossai Qaalan sa7aa medhdhiis; shin sa7ai a eribeenna. ¹¹I baageetukko yiis; shin aageeti a shiishshi ekkibookkona. ¹²SHin i bana shiishshi ekkida ubbatuuyo, ba sunttan ammanidaageetuuyo, Xoossaa naata gidana mala, maataa immiis. ¹³Eti Xoossaappe yelettidoogaappe attin, asi yeliyo maaran woi asa sheniyann woi attumaasa sheniyann yelettibookkona.

¹⁴Qaalai asa gididi, nu giddon de7iis. Nuuni a bonchchuwaa aaro kehatettainne tumatettai kumidoogaa be7ida. Aawaayyo issi Na7aa xalaala gidida i ekkido bonchchoi haggaa.

¹⁵Yohaannisi abaa markkattiis; ba qaalaa xoqqu oottidi, “Taani, ‘Taappe guyyeera yiyaagee taappe wolqqaamees; aissi giikko, taappe i kase de7iis’ gaada markkattidoogee haggaa” yaagiis.

¹⁶Nuuni ubbai a kumetta aaro kehatettaappe anjuwaa ekkida. ¹⁷Aissi giikko, Xoossai higgiiyaa Muuse baggaara immiis; shin aaro kehatettainne tumatettai Yesuus Kiristoosa

baggaara yiis. ¹⁸Xoossaa be7ida asi mulekka baawa; ba Aawaa lanqqiyan de7iya issi Na7aa xalaalai abaa markkattiis.

Xammaqiya Yohaannisa Markkatettaa

(Maatiyoosa 3:1-12; Marqqoosa 1:1-8; Luqaasa 3:1-8)

¹⁹Yerusalaamen de7iya Aihudati qeesetanne Leewata, “Neeni oonee?” giidi Yohaannisa oichchana mala, Yohaannisakko kiittin, Yohaannisi etau markkattido markkatettaa haggaa.

²⁰Yohaannisi, “Taani Kiristtoosa gidikke” yaagidi geeshshidi markkattidoogaappe attin, markkattiyoogaa ixixbeenna.

²¹Eti, “Yaatin, neeni oonee? Neeni Eelaaseeyye?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin Yohaannisi, “Akkai gidikke” yaagiis.

Qassikka eti, “Neeni hananabaa yootiyaagee?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin Yohaannisi, “Akkai” yaagidi zaariis.

²²Yaatin, “Neeni oonee? Nuuni nuna kiittidaageetuyyo yootana mala, neeni nebaa woigai?” yaagidosona.

²³Yohaannisi zaaridi, “Hananabaa yootiya Isiyaasi giidoogaadan, bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi,

‘Godaa ogiyaa sitti oottite!’

giya cenggurssai taagaa”

yaagiis.

²⁴Qassi Parisaaweti kiittido asati ²⁵Yohaannisa, “Neeni Kiristtoosa woi, Eelaasa woi hananabaa yootiyaagaa gidana xayikko, yaatin aissi xammaqai?” yaagidi oichchidosona.

²⁶Oichchin Yohaannisi zaaridi, “Taani haattan xammaqais; shin intte erenna asi intte gidдон eqqiis.

²⁷I taappe guyyeera yees. Taani a caammaa qashuwa birshshanaukka bessikke” yaagiis.

²⁸Hagee ubbai Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan Biitaaniyaa giyo biittan, Yohaannisi xammaqiyoosan haniis.

Xoossaa Dorssaa

²⁹Yohaannisi wonttetta gallassi Yesuusi baakko yiishin be7idi yaagiis; “Xoossaa dorssai, sa7aa nagaraa

xaissiyaagee, hageeho! ³⁰Taani, ‘Taappe guyyeera issi asi yaana; i taappe wolqqaama; aissi giikko, taappe kase de7iis’ gaada haasayidoogee haggaa. ³¹I oonakko taani erikke; shin Israa7eela asau a qonccissanaaassi haattan xammaqaidda yaas” yaagiis.

³²Yohaannisi hagaadan yaagidi markkattiis; “Geeshsha Ayyaanai saluwaappe haraphphedan wodhdhishiinne a bolli uttishin, taani be7aas. ³³Taani a erikke; shin haattan xammaqanau tana kiittidaagee, ‘Geeshsha Ayyaanai wodhdhidi, issi asa bolli uttishin, neeni be7ana; Geeshsha Ayyaanai xammaqanaagee a’ yaagidi taayyo yootiis. ³⁴Taani hegaa be7ada, Xoossaa Na7aa i gididoogaa markkattais” yaagiis.

Yesuusa Kaallida Koiro Erissiyo Ashkkarata

³⁵Qassi wonttetta gallassi Yohaannisi ba erissiyo ashkkaratuppe naa77atuura issippe eqqiis; ³⁶eqqidi Yesuusi aadhdhishin be7idi, “Xoossaa dorssai hageeho!” yaagiis.

³⁷Yohaannisi erissiyo naa77u ashkkarati Yohaannisi giyoogaa siyidi, Yesuusa kaallidosona. ³⁸Yesuusi bana kaalliyaageeta guyye simmi be7idi, “Ai koyeetii?” yaagidi oichchiis.

Eti zaaridi, “Rabii, neeni awan de7ai?” yaagidosona. “Rabii” giyoogee “Tamaariissiyaagoo” giyoogaa.

³⁹Yesuusi eta, “Haa yiidi be7ite” yaagiis. Yaagin eti biidi, i de7iyooosaa be7idosona; he gallassi eti sa7ai tammu saate heera gidiyo gishshau, a matan pe7idosona.

⁴⁰Yohaannisi giidoogaa siyidi, Yesuusa kaallida naa77u asatuppe issi, Simoon PHeexiroosa ishaa Inddiraasa.

⁴¹Inddiraasi koiro ba ishaa Simoonaa gaittidi, “Nuuni Masiyaara gaittida” yaagiis. “Masiyaa” giyoogee “Kiristtoosa” giyoogaa. ⁴²Inddiraasi Simoonaa Yesuusakko ekki ehiis.

Ehin Yesuusi Simoonaa be7idi, “Neeni Yoona na7aa Simoonaa; ne sunttai Keefa gidana” yaagiis. “Keefa” giyoogaa birshshettainne “PHeexiroosa” giyoogaa birshshettai issuwaa; hegaa giyoogee “SHuchchaa” giyoogaa.

Yesuusi Piliphphoosanne Naatinaa7eela Xeegiis

⁴³Wonttetta gallassi Yesuusi Galiila giyo biitti baanau qofaa qachchiis; i Piliphphoosaara gaittidi, “Tana kaalla!”

yaagiis. ⁴⁴Piliphphoosi Inddiraasinne PHeexiroosi de7ido Beetasaida giyo katamaappe yiida asa.

⁴⁵Piliphphoosi Naatinaa7eelaara gaittidi, “Higgiyaa maxaafan Muusee abaa xaafidoogaa, qassi hananabaa yootiyaageetikka abaa xaafidoogaa, Yooseefa na7aa Yesuusaara, Naazireete kataman de7iyaagaara, nuuni gaittida” yaagiis.

⁴⁶Naatinaa7eeli zaaridi, “Naazireete katamaappe payyabi kiyana danddayii?” yaagiis.

Yaagin Piliphphoosi, “Yaada be7a” yaagiis.

⁴⁷Naatinaa7eeli baakko yiyaagaa Yesuusi be7idi, “Genee bainna tumu Israa7eela asi hagai!” yaagiis.

⁴⁸Yaagin Naatinaa7eeli Yesuusa, “Neeni tana awan erai?” yaagiis.

Yesuusi zaaridi, “Piliphphoosi nena xeesanaappe kase, neeni balasiyaa giyo mittaa garssan de7ishin, taani nena be7aas” yaagiis.

⁴⁹Naatinaa7eeli zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, neeni Xoossaa Na7aa! Neeni Israa7eela kawuwaa!” yaagiis.

⁵⁰Yaagin Yesuusi, “Taani nena balasiyo giyo mittee garssan be7aas giido gishshau ammanai? Neeni hagaappe aadhdhiyaabaa be7ana!” yaagiis. ⁵¹Qassikka Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; saloi dooyettin, Xoossaa kiitanchchati ta bolli, Asa Na7aa bolli, pude kiyishiininne duge wodhdhishin, intte be7ana” yaagiis.

Yesuusi Galiila Biittan, Qaana Kataman Bullachchaasaa Biis

2 ¹Heezzantto gallassi Galiila biittan Qaana giyo kataman bullachchi bullashettiis; Yesuusa aayyiyaa he bullachchan de7ausu. ²Yesuusikka ba erissiyoo ashkkaratuura issippe he bullachchaa xeesettiis. ³Woiniyaa eessai wuriichchin, Yesuusa aayyiyaa Yesuusa, “Etau woiniyaa eessai wuriichchiis” yaagaasu.

⁴Yesuusi zaaridi, “Ha maccaasee, nena gattiyaabi aibee? Ta wodee birooni gakkibeenna” yaagiis.

⁵Yesuusa aayyiyaa ashkkarata, “I intteyyo odiiyoobaa aiba gidikkonne oottite” yaagaasu.

⁶Aihudati haimaanootiyau oottiyoogaadan, meechchaa wogaayyo issai issai heezzu heezzu oto oiqqiya usuppun shuchcha baattati hegan de7oosona.

⁷Yesuusi ashkkarata, “Baattatun haattaa kunttite” yaagiis; yaagin eti baattatuyyo doonaa gakkanaassi haattaa kunttidosona. ⁸Yesuusi eta, “Ha77i duuqqidi, bullachchaa alaafiyau immite” yaagiis; eti ayyo efiidi immidosona.

⁹Bullachchaa alaafee woine eessa gidida haattaa ganxxi xeellidi, auppe yiidaakkonne eribeenna; shin haattaa kunttida ashkkarati eroosona. Bullachchaa alaafee machchiyo ekkiyaagaa xeesidi, ¹⁰“Ooninne aife woine eessaa asaa kasetidi ushshees; yaatidi bullachchaasai daro uyidoogaappe guyyiyan, qiraariyaa ushshees. SHin neeni aife woine eessaa hanno gakkanaassi wotta bayadasa!” yaagiis.

¹¹Yesuusi ba oottido wolqqaama malaatatuppe haggaa koiruwaa Galiila biittan Qaana giyo kataman oottiis; hegan ba bonchchuwa qonccissiis. Qassi erissiyo ashkkaratikka a ammanidosona.

¹²Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba aayeera, ba ishanttuuranne ba erissiyo ashkkaratuura issippe Qifirinaahooma giyo katamaa biis; biidi amarida gallassaa takkiis.

Yesuusi Woosa Keettan Zal77iyaageeta Kessiis

(Maatiyoosa 21:12-13; Marqqaosa 11:15-17; Luqaasa 19:45-46)

¹³Aihudati bonchchiyo Paasikaa Baalaa gallassai matattin, Yesuusi Yerusalaame biis. ¹⁴Biidi Beeta Maqidasiyan miizaa, dorssaanne haraphphiyaa baizziya asaa demmiis; qassi harati bantta oidian uttidi, miishshaa laammiaageeta demmiis. ¹⁵I golaa xurqqayyiyaa dooqqidi, eta ubbaa dorssaaranne miizaa Beeta Maqidasiyaappe kare kessidi yedettiis. Miishshaa laammiaageetu xaraphpheezaakka aatti yeggidi, eta miishshaa laaliis. ¹⁶Haraphphiyaa baizziyaageeta i, “Ha haraphpheta hagaappe kessite; ta Aawaa keettaa giya ootoppite!” yaagiis.

¹⁷Erissiyo ashkkarati Xoossaa maxaafan, “Taani ne keettau mishettiyo mishoi tana tamadan xuuggees” geetettidi xaafettidaagaa hassayidosona.

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Aihudati zaaridi, “Neeni haggaa oottana danddayiyoogau nuna ai malaata bessuutee?” yaagidosona.

¹⁹Yaagin Yesuusi, “Ha Beeta Maqidasiyaa qolite; taani heezzu gallassan zaarettada keexxana” yaagiis.

²⁰Qassikka Aihudati, “Ha Beeta Maqidasiyaa keexxanau oitamanne usuppun laittaa ekkiis; shin neeni heezzu gallassan keexxuutee?” yaagidosona.

²¹Shin i haasayiyo Beeta Maqidasee ba asatettaa.

²²Hegaa gishshau, Yesuusi haiquwaappe denddidoo gaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati i hegaa giidoogaa hassayidosona. Qassi eti Xoossaa maxaafaagaanne Yesuusi haasayidoogaa ammanidosona.

²³Paasikaa bonchchiyoosan Yesuusi Yerusalaamen de7ishin, i oottido malaataa be7idi, daro asai a ammaniis.

²⁴Shin Yesuusi he asaa ubbaa eriyo gishshau, eta ammanibeenna. ²⁵Asabaa ooninne ayyo markkattana mala koyibeenna; aissi giikko, asa wozanan aibi de7iyaakko, i ba huuphen erees.

Yesuusanne Niqoodimoosa

3 ¹Parisaawetu baggan Aihudatuuyyo halaqa gidiya Niqoodimoosa giyo issi bitanee de7ees. ²Niqoodimoosi qammi Yesuusakko yiidi, “Tamaariissiyaagoo, neeni Xoossai kiittido tamaariissiyaagaa gidiyoogaa nuuni eroos; aissi giikko, Xoossai aara de7iyo asappe attin, ha neeni oottiyo wolqqaama malaatata oottanau danddayiya asi baawa” yaagiis.

³Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani neeyyo tumaa odais; ooninne naa77antto yelettana xayikko, Xoossaa kawotettaa be7anau danddayenna” yaagiis.

⁴Niqoodimoosi, “Cima asi waanidi naa77antto yelettanau danddayii? Ba aayee uluwaa simmi gelidi, naa77anttuwaa yelettanau asi danddayii?” yaagiis.

⁵Yesuusi zaaridi, “Taani neeyyo tumaa odais; ooninne haattaappenne Geeshsha Ayyaanaappe yelettana xayikko,

Xoossaa kawotettaa gelanau danddayenna. ⁶Asappe yelettidaagee asa; Ayyaanaappe yelettidaagee ayyaana; ⁷Intte naa77antto yelettanau bessees' gaada taani intteyyo odido gishshau, neeni garamettoppa. ⁸Carkkoi ba koyidosaa carkkees. Neeni a kooshinchchaa siyaasa; shin i auppe yiyaakko woi au biyaakko, neeni erakka. Ayyaanaappe yelettida ubbai hegaa mala" yaagiis.

⁹Yaagin Niqoodimoosi, "Hagee waanidi hananau danddayii?" yaagidi oichchiis.

¹⁰Yesuusi zaaridi, "Neeni Israa7eelata tamaarissiyaagaa gidaidda haggaa erikkii? ¹¹Taani neeyyo tumaa odais; nuuni eriyooqaa haasayoosinne be7idoogaa markkattoos; shin nuuni markkattiyoogaa intte ekkeketa. ¹²Taani intteyyo sa7aabaa yootin, intte ammanennaageeta gidikko, saluwaabaa yootin waani ammanuuteetii? ¹³Saluwaappe wodhdhida taappe Asa Na7aappe attin, saluwaa kiyidabi ooninne baawa; saluwan de7iya Asa Na7ai tana" yaagiis.

¹⁴⁻¹⁵Muusee bazzon shooshshaa kaqqidoogaadan, tana ammanida ubbai merinaa de7uwaa ekkana mala, taani Asa Na7ai kaqettanau bessees.

¹⁶Xoossaa Na7aa ammaniya ubbai merinaa de7uwaa ekkanaappe attin, xayenna mala, Xoossai ha sa7aa keehi siiqido gishshau, ba mexi issi Na7aa immiis. ¹⁷Aissi giikko, Xoossai ba Na7aa ha sa7aa pirddanau kiittibeenna; shin sa7aa a baggaara ashshanau kiittiis.

¹⁸Na7aa ammaniya ooninne pirddettenna; shin Na7aa ammanenna ooninne, Xoossaa Na7aa issuwaa ammanibeenna gishshau, ha77ikka pirddetti uttiis. ¹⁹Asaa bolli pirddiyo pirddai haggaa; poo7oi sa7aa yiis; shin asaa oosoi iita gidiyo gishshau, asai poo7uwaappe aattidi, xumaa siiqees. ²⁰Iitabaa oottiya ooninne poo7o ixxees; aissi giikko, ba oosoi qonccenna mala, poo7uwaakko shiiqenna. ²¹SHin tumaa oottiya ooninne Xoossai azazidoogaadan, i oottidoogaa poo7oi qonccissana mala, poo7uwaakko shiiqees.

Yesuusanne Xammaqiya Yohaannisa

²²Hegaappe guyyiyan, Yesuusinne erissiyo ashkkarati Yihudaa biitti biidosona; Yesuusi he biittan etaara amarida wodiyyaa uttidi, asaa xammaqiis.

²³Qassi Yohaannisi Saleema matan de7iya Henoona giyoosan gooba haattai de7iyo gishshau, asaa xammaqees; asai yi yiidi xammaqettes. ²⁴Yohaannisi biron qashettiichchibeenna.

²⁵Hegaappe guyyiyan, Yohaannisi erissiyo ashkkaratinne amarida Aihudati meechchaabaa palamettidosona. ²⁶Eti Yohaannisakko biidi, “Tamaarissiyaagoo, Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan nenaara de7iyaagee, neeni abaa markkattidoogee, be7a ha77i xammaqees; asai ubbaikka akko bees” yaagidosona.

²⁷Yohaannisi zaaridi, “Xoossai immana xayikko, asi ainne ekkana danddayenna. ²⁸‘Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani appe sinttau kiitettaas’ giidoogau taayyo intte intte huuphen markka. ²⁹Bullachchiyo maccaasiyaa de7iyo urai bullachchiyaagaa; he bullachchiyaagaa laggee eqqidi, i giyoogaa siyiyaagee bullachchiyaagaa haasayan daro ufaittees. Hegaa gishshau, hagee ta ufaissai polettiis. ³⁰I gitatana bessees; taani qassi guuxxana bessees” yaagiis.

³¹Bollappe yiyaagee ubbaappe bolla. Sa7aappe beettidaagee sa7aabaa; i qassi sa7aabaa haasayees. Saluwaappe yiyaagee ubbaappe bolla. ³²I ba be7idobaanne siyidobaa markkattees; shin a markkatettaa ekkiyai baawa. ³³A markkatettaa ekkiya ooninne Xoossai tumanchcha gidiyoogaa hegan markkattees. ³⁴Xoossai kiittidoogee Xoossaa qaalaa yootees; aissi giikko, Xoossai ba Geeshsha Ayyaanaa palahissidi immees. ³⁵Xoossai ba Na7aa siiqees; siiqidi ubbabaa a kushiyan wottiis. ³⁶Na7aa ammaniya urau merinaa de7oi de7ees; shin Na7aa ammanennaagaa bolli Xoossaa hanqqoi de7anaagaappe attin, i de7o be7enna.

Yesuusanne Samaariyaappe Yiida Issi Maccaasiyo

4 ¹⁻³Yesuusi Yohaannisaagaappe dariya kaalliyaageeta baakko shiishsheesinne xammaqees giyoogaa Parisaaweti siyidoogaa Yesuusi erido wode, Yihudaappe aggidi, Galiila biis; gidikkokka, erissiyo ashkkarati xammaqidoogaappe attin, Yesuusi ba huuphen oonanne

xammaqibeenna. ⁴Galiila biiddi, Samaariyaara aadhdhanaagee a ashshennabaa gidiis.

⁵Hegaa gishshau, Yaaqoobi ba na7aa Yooseefayyo immido gadiyaa matan de7iya Sikaara giyo Samaariyaa katamaa biis. ⁶He sohuwan Yaaqooba haattaa ollai de7ees; Yesuusi hemetan daafuridi, he haattaa ollaa matan uttiis. He wode sa7ai usuppun saate heera.

⁷Samaariyaa katamaa maccaasa issinniyaa haattaa duuqqanau yaasu; Yesuusi he maccaasiyo, “Tana haattaa ushsharkkii!” yaagiis. ⁸Yesuusi erissiyo ashkkarati quma shammanau katamaa biidosona.

⁹He maccaasiyaa zaarada, “Neeni Aihuda asa gidaidda, Samaariyaa maccaasa gidiya tana, waata haattaa ushsha gai?” yaagaasu; aissi giikko, Aihudati Samaaretuura gigettokkona.

¹⁰Yesuusi zaaridi o, “Neeni Xoossai immiyoobaanne qassi nena haattaa ushsha giyaagee oonakko eriyaabaa gidiyaakko, a woossana shin; i neeyyo de7o haattaa immana” yaagiis.

¹¹Maccaasiyaa zaarada, “Godau, neeyyo duuqqiyoobi baawa; ollaikka ziqqa. Yaatin, de7o haattaa auppe ekkutee? ¹²Nuuyyo ha haattaa ollaa immida nu aawaa Yaaqoobappe neeni gitatai? I, a naatinne a mehee hagaappe uyidosona” yaagaasu.

¹³Yaagin Yesuusi, “Ha haattaappe uyida ooninne naa77anttuwaa saamettana. ¹⁴SHin taani immana haattaa uyiya ooninne mulekka saamettenna. Taani immana haattai he aawu gidдон merinaa de7uwau pulttiya pultto gidana” yaagiis.

¹⁵Maccaasiyaa zaarada, “Godau, taani saamettenna malanne haattaa tikkanaukka ha sohuwaa yeenna mala, taayyo he haattaa imma!” yaagaasu.

¹⁶Yaagin Yesuusi o, “Baada ne azinaa xeesada haa ya” yaagiis.

¹⁷Maccaasiyaa zaarada, “Tau azini baawa” yaagaasu.

Yaagin Yesuusi o, “Tau azini baawa giyoogaa balabaakka. ¹⁸Neeni ichchashu azinaa geladasa; ha77i nenaara de7iya bitanee ne azina gidenna. Neeni ha77i tau odidoogee tuma” yaagiis.

¹⁹Maccaasiyaa zaarada, “Godau, neeni hananabaa yootiyaagaa gidennan aggakka; ²⁰nu aawati ha deriyan goinnidosona; shin Aihudati intte asi Xoossau goinnanau bessiya sohoi Yerusalaameena yaageeta” yaagaasu.

²¹Yaagin Yesuusi, “Ha maccaasee tana ammana; ha deriyan woi Yerusalaamen Aawaayyo intte goinnenna wodee yaana. ²²Intte Samaariyaa asai intte erennabau goinneeta; atotettai Aihudatuppe yiyo gishshau, nuuni Aihudati nu eriyoo gau goinnoos. ²³SHin Aawau tumaappe goinni yaageeti ayyaanaaninne tumatettan goinniyo wodee matattiis; ha77ikka gakkii chchiis. Aissi giikko, asi baayyo goinnana mala, Aawai koyiyoogeeti hageetu malaa. ²⁴Xoossai ayyaana; qassi au goinni yaageeti ayyaanaaninne tumatettan goinnanau bessees” yaagiis.

²⁵Maccaasiyaa zaarada, “Kiristtoosa giyo masee yaanaagaa taani erais. I yiyo wode nuuyyo ubbabaa yootana” yaagaasu.

²⁶Yaagin Yesuusi, “Ha nenaara haasayi ya taani a” yaagiis.

²⁷Hinno eti haasayishin, Yesuusi erissiyo ashkkarati biidosaappe simmidosona. Yesuusi maccaaseera haasayishin, eti be7idi daro garamettidosona; shin maccaasiyo, “Ai koyai?” giidai woi Yesuusa, “Iira aissi haasayai?” giidai ooninne baawa.

²⁸Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa ba haatta otuwaa agga bayada, guyye katamaa baasu; baada asau, ²⁹“Taani oottidobaa ubbaa taayyo yootida bitaniyaa be7anau hinddite; hegee Kiristtoosa gidanddeeshsha?” yaagaasu.

³⁰Asai katamaappe kiyidi, Yesuusakko biis.

³¹Hegge hanishin, erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Guuttabaa markkii!” yaagidi woossidosona.

³²SHin i, “Taayyo intte erenna qumai taani maanaagee de7ees” yaagiis.

³³Hegaa gishshau, erissiyo ashkkarati bantta gidдон, “Ayyo miyoobaa ehiida asi de7anddeeshsha?” yaagidosona.

³⁴Yaagin Yesuusi etau, “Ta qumai tana kiittidaagee koyiyoobaa oottanaagaanne a oosu waa polanaagaa. ³⁵Intte, ‘Oiddu aginappe guyyiyan, kattai cakettana’ geekketiyye? Taani intteyyo odais; goshshaa loitti xeellite; kattai cahaa bessiis. ³⁶Zeriyaageenne cakkiaagee issippe ufaittana

mala, cakkiyaagee damoozaa ekkeesinne kattaa merinaa de7uwau shiishshees. ³⁷Aissi giikko, ‘Issoi zerees; qassi issoi cakkees’ giyo haasayai tuma. ³⁸Intte daafurennaagaa cakkana mala, taani inttena kiittaas; harati ootti daafuridosona; intte haratu daafuran gelideta” yaagiis.

³⁹Maccaasiyaa, “I taani oottido ubbabaa yootiis” gaada markkattido gishshau, he kataman de7iya Samaariyaa asaappe daroi Yesuusa ammaniis. ⁴⁰Samaariyaa asai Yesuusakko yiido wode, bantta matan takkana mala, Yesuusa woossidosona; woossin i yaani naa77u gallassaa uttiis.

⁴¹I yootiyo qaala gishshau, kaseegaappe daro asai ammaniis; ⁴²qassi eti maccaasiyo, “Nuuni nu huuphen i giyoogaa siyidi ammanidoogaappe attin, neeni markkattido gishshassa gidenna; qassi i tumu ha sa7aa ashshiyaagaa gidiyoogaakka nuuni eroos” yaagidosona.

Yesuusi Issi Halaqaa Na7aa Pattiis

⁴³Naa77u gallasappe guyyiyan, Yesuusi yaappe kiyyidi, Galiila biitti biis. ⁴⁴Aissi giikko, Yesuusi ba huuphen, “Hananabaa yootiyaagee ba biittan bonchchettenna” yaagiis. ⁴⁵Yesuusi Galiila gakkido wode, Galiila asai a mokkiis; aissi giikko, Paasikaa bonchchiyo gallassi eti Yerusalaamen de7iyo gishshau, i oottido ubbabaa be7idosona.

⁴⁶Yesuusi haattaa woine eessa kessido, Galiilan de7iya Qaana katamaa biis. Qifirinaahooman a na7ai sahettiyo kawo keettan oottiya issi halaqai de7ees. ⁴⁷Yesuusi Yihudaappe Galiila yiidoogaa he halaqai siyidi, akko yiis. Yiidi haiquwau matida ba na7aa biidi pattana mala, Yesuusa woossiis.

⁴⁸Yesuusi halaqaa, “Xoossai oottiyo malaataanne garamissiyaabaa be7ennan de7iiddi, intte mulekka ammanekketa” yaagiis.

⁴⁹Halaqai zaaridi, “Godau, ta na7ai haiqqennan de7ishin, tanaara hinddarkkii” yaagiis.

⁵⁰Yaagin Yesuusi, “Ba; ne na7ai paxana!” yaagiis.

He halaqai Yesuusi giidoogaa ammanidi, aggidi biis. ⁵¹I ba soo biishin, a ashkkarati aara ogiyan gaittidi a, “Ne na7ai paxa de7ees” giidosona.

⁵²I ba ashkkarata ba na7au ai saatiyan kehidaakkonne oichchin eti, “Zine laappun saatiyan mishoi a aggiis” yaagidosona. ⁵³Yaagin na7aa aawai Yesuusi baayyo, “Ne na7ai paxana” giidoogee likke he saatiyaana gididoogaa hassayiis. Hegaa gishshau, inne a so asai ubbai ammaniis.

⁵⁴Hagee Yesuusi Yihudaappe Galiila yiidi oottido naa77antto wolqqaama malaataa.

Yesuusi Issi Gundda Bitaniyaa Pattiis

5 ¹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Aihudati bonchchiyo baalaayyo Yerusalaame biis. ²Yerusalaamen dorssaa penggiyaa matan Ibraisxxe qalan Beetasaida giyo dagatti uttida haattai de7ees; he dagatti uttida haattaa yuuyi aadhdhida ichchashu baranddai de7ees. ³Hegan haattai qaaxxiyoogaa naagiya daro hargganchcha asati, qooqeti, wobbetinne silati zin77i uttidosona. ⁴Aissi giikko, issi issitoo Godaa kiitanchchai dagattida haattaakko biidi, haattaa qaattees; haattai qaaxxidoogaappe guyyiyan, koiro gelida urai bana oiqqida ai harggiyaappekka paxeex. ⁵He sohuwan hasttamanne hosppun laitta sahettida issi bitanee de7ees. ⁶He bitanee hegan zin77idaagaa Yesuusi be7idi, qassi daro wodiya sahettdoogaa eridi bitaniyaa, “Paxanau koyai?” yaagiis.

⁷Sahettiya bitanee zaaridi, “Godau, haattai qaaxxiyo wode, tana dagattida haattan yeggiya asi baawa; shin taani gelana haniyo wode, hara urai taappe kasetidi geliichchees” yaagiis.

⁸Yaagin Yesuusi a, “Dendda eqqa; ne arssaa tookkada ba” yaagiis. ⁹Bitanee sohuwaarakka paxi aggiis; ba arssaa tookkidi biis.

Hegge hanidoogee Sambbata gallasaana. ¹⁰Hegaa gishshau, Aihudati paxida bitaniyaa, “Hachchi sa7ai Sambbata; neeni ne arssaa tookkiyoogee higge gidenna” yaagidosona.

¹¹SHin bitanee, “Tana pattidaagee, ‘Ne arssaa tookkada ba’ yaagiis” yaagidi etau zaariis.

¹²Eti a, “Nena, ‘Ne arssaa tookkada ba’ giidaagee i oonee?” yaagidi oichchidosona.

13SHin Yesuusi he sohuwan daro asai de7iyaagaa giddo gelidi geemettido gishshau, bitanee bana pattida asi oonakkonne erenna. 14Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Beeta Maqidasiyan demmidi, “Be7a, neeni paxadasa; hagaappe iitabai nena gakkenna mala, naa77antto nagara oottoppa” yaagiis. 15Hegaappe guyyiyan, bitanee biidi, bana pattidaagee Yesuusa gididoogaa Aihudatuyyo odiis.

16Yesuusi hagaa Sambbatan oottido gishshau, Aihudati Yesuusa waisuwa doommidosona. 17Yesuusi zaaridi etayyo, “Ta Aawai ubba wode oottees; taanikka oottanau bessees” yaagiis.

18Hegaa gishshau, Yesuusi Sambbata gallassaa bonchchenna gishsha xalaalaassa gidennan, bana Xoossaa giigissidi, “Xoossai ta Aawaa” giido gishshau, Aihudati a woranau kaseegaappe minttidi koyoosona.

Xoossaa Na7aa Maataa

19Yesuusi zaaridi etau, “Taani intteyyo tumaa odais; Na7ai barkka ainne oottena. I ba Aawai oottishin be7iyooogaa xalaalaa oottees; Aawai oottiyooogaa Na7aikka oottees. 20Aissi giikko, Aawai ba Na7aa siiqees; qassi i oottiyo ooso ubbabaa ba Na7aa bessees. Intte garamettana mala, i hagaappe aadhdhiya oosuwaakka ba Na7aa bessana. 21Aissi giikko, Aawai haiqqidaageeta haiquwaappe denttidi, paxa wottiyoogaadan, Na7aikka qassi ba siiqiyoogeta paxa wottees. 22-23Asai ubbai Aawaa bonchchiyoogaadan, Na7aakka bonchchana mala, Aawai pirdda ubbaa Na7au immidoogaappe attin, i oonanne pirddenna; Na7aa bonchchenna uri, Na7aa kiittida Aawaakka bonchchenna.

24“Taani intteyyo tumaa odais; ta qaalaa siyiyaagaunne tana kiittidaagan ammaniyaagau merinaa de7oi de7ees. Haiquwaappe de7uwau i pinnidoogaappe attin, pirddettenna. 25Taani intteyyo tumaa odais; haiqqida asai Xoossaa Na7aa cenggurssaa siyiyo wodee yaana; ha77ikka yees. He cenggurssaa siyiyaageeti paxa de7ana. 26Aissi giikko, Aawai banan de7oi de7iyooogaadan, ba Na7aanikka de7oi de7ana mala oottiis. 27Aawai Na7aayyo pirddiyo maataa immiis; aissi giikko, Na7ai Asa Na7aa.

28“Hagan garamettoppote; aissi giikko, duufuwan de7iyaageeti a cenggurssaa siyiyo wodee yees. 29Siyidi

eti duufuwaappe gaxi kiyana; lo77obaa oottidaageeti de7anau denddana; qassi iitabaa oottidaageeti pirddettanau denddana.

Yesuusassi Markkattida Asata

30“Taani tarkka ainne oottanau danddayikke; Xoossai tau odidoogaadan pirddais. Ta pirddai tuma; aissi giikko, taani tana kiittidaagee dosiyobaa oottiyooaappe attin, taani dosiyooгаа oottikke.

31“Taani tabaa markkattikko, ta markkatettai tuma gidenna. 32Tabaa markkattiya harai de7ees; qassi i tabaa markkattiyoogee tuma gidiyooгаа taani erais.

33“Intte Yohaannisakko asa kiittin, i tumau markkattiis. 34Taani hegaa inttena attona gaada giyoogaappe attin, asa markkatetti tana koshshiina gidenna. 35Yohaannisi muqaaddadan, eexxiisinne poo7issii; qassi intte amarida wodiyaа a poo7uwan ufaittanau koyideta.

36“SHin tau Yohaannisaagaappe aadhdhiya markkatettai de7ees; aissi giikko, taani wurssanau Aawai taayyo immido oosoi, ha taani oottiyoogee, Aawai tana kiittidoogaa tabaa markkattees.

37“Qassi tana kiittida Aawaikka ba huuphen tabaa markkattees. Intte a cenggurssaa mulekka siyibeekketa; a meraakka be7ibeekketa. 38I kiittidoogaa intte ammanenna gishshau, a qalai intte wozanan baawa.

39“Xoossaa maxaafatuppe merinaa de7uwaa demmiyoobaa intteyyo milatin, eta xanna7eeta; etikka tabaa markkattoosona. 40SHin de7uwaa demmanau taakko yiyoogaa intte koyekketa.

41“Asi tana bonchchanaagaa koyikke. 42SHin taani intte wozanan Xoossaa siiqoi bainaagaa erais. 43Taani ta Aawaa sunttan yaas; shin tana mokiibeekketa. Hara asi ba sunttan yiyo wode, a mokkeeta. 44Intte issai issuwaa bonchcheeta; shin issi Xoossaappe yiya bonchchuwaа koyekketa. Yaatin, waanidi ammananau danddayeetii?

45“Taani Aawan inttena mootiyobaa intteyyo milatoppo; inttena intte demmana giidi ufaissan naagiyo

Muusee mootana. ⁴⁶Intte Muusa ammanidabaa gidiyaakko, tanakka ammanana; aissi giikko, tabaa xaafidai a. ⁴⁷Shin intte i xaafidoogaa ammanennan ixnikko, taani giyoogaa waanidi ammanuuteetii?” yaagiis.

Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziis

(Maatiyoosa 14:13-21; Marqqoosa 6:30-44; Luqaasa 9:10-17)

6 ¹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Galiila abbaappe woi Xibiriyaadoosa abbaappe hefintti pinniis. ²I hargganchchatu bolli oottido wolqqaama malaataa be7ido gishshau, daro asai a kaalliis. ³Yesuusi deriyaa kiyidi, yaani ba erissiyo ashkkaratuura issippe uttiis. ⁴Aihudati bonchchiyo Paasikaa gallasai gakkiiis. ⁵Yesuusi sinttaukko xeellidi, daro asai baakko yiyaagaa be7iis; be7idi Piliphphoosa, “Ha asaa ubbaa mizanau gidiya qumaa auppe shammanee?” yaagiis. ⁶I hegaa Piliphphoosa paaccanau giis; aissi giikko, i ba huuphen ai oottanaakkonne erees.

⁷Piliphphoosi zaaridi Yesuusa, “Huuphiyan huuphiyan, harai atto issi issi barssa gattanau, naa77u xeetu biran shammido oittaikka gidenna” yaagiis.

⁸Qassi Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe issoi, Simoon PHeexiroosa ishai Inddiraasi, ⁹“Bangga oitta ichchashainne naa77u molee de7iyo issi na7ai hagan de7ees; shin ha asa ubbau hegee ai maaddanee?” yaagiis.

¹⁰Yesuusi erissiyo ashkkarata, “Asaa utissite” yaagiis. He sohuwan daro maatai de7ees. Asai ubbai uttiis; attumaasaa qoodai ichchashu sha7aa gidana. ¹¹Yesuusi oittaa ekkiis; Xoossaa galatidi, hegan uttida asaayyo gishiis. Moliyaakka hegaadan oottiis; oottin asai ba koyidoogaa keenaa miis. ¹²Eti ubbai kallidoogaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Issibaikka moorettenna mala, attida xarzzaa shiishshite” yaagiis. ¹³Hegaa gishshau, eti ubbaakka shiishshidosona; asai miishin attida bangga oittaa xarzzaa shiishshidi, tammanne naa77u samppaa kunttidosona.

¹⁴Asai Yesuusi oottido wolqqaama malaataa be7ido wode, “Hagee tumaappe ha sa7aa yaana giido hananabaa yootiyaagaa” yaagidosona. ¹⁵Eti yiidi bana oiqqidi, wolqqan kawo oottanau haniyoogaa Yesuusi eridi, barkka deriyaa bolli naa77anttuwaa kiyiis.

Yesuusi Abbaa Bollan Hemettidi Biis

(Maatiyoosa 14:22-33; Marqqoosa 6:45-52)

¹⁶Sa7ai omarido wode, Yesuusi erissiyo ashkkarati abbaakko biidosona; ¹⁷wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidi, Qifirinaahooma biidosona. Sa7aikka qammiichchiis; shin Yesuusi biron etakko yibeenna. ¹⁸Wolqqaama carkkoi carkkido gishshau, abbai qaaxxees; ¹⁹ichchashu woikko usuppun kilo meetire gidiyaagaa keenaa eti abbaa shaaroogaappe guyyiyan, Yesuusi abbaa bollaara hemettiiddi yiyaagaa be7idi yayyidosona. ²⁰SHin i, “Yayyoppite; tanattennee!” yaagiis. ²¹Eti wolwoluwan a gelissanau koyidosona; sohuwaarakka wolwoloji eti biyoosaa abbaa gaxaa gakki aggiis.

Yesuusi De7o Oittaa

²²Wonttetta gallassi, abbaappe hefinttaara attida daro asai issi wolwolo xalaalai de7iyaagaa be7iis; Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura wolwoluwan gelidi, etaara beennan, eti banttarkka biidoogaa akeekidosona. ²³SHin Xibiriyaadoosappe hara wolwoloti Yesuusi Xoossaa galatin, asai oittaa miidosaa heeraa yiidosona. ²⁴Asai Yesuusi woi erissiyo ashkkarati hegan bainaagaa be7idi, Yesuusa koyanau wolwoluwan gelidi, Qifirinaahooma biidosona.

²⁵Asai Yesuusa abbaappe hefinttan demmido wode, “Tamarissiyaagoo, haggaa aude yaadii?” yaagiis.

²⁶Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo tumaa odais; intte tana koyiyoogee oittaa miido gishshassanne kallido gishshassa gidiyoogaappe attin, wolqqaama malaata be7ido gishshassa gidenna. ²⁷Merinaa de7o qumau, taani Asa Na7ai intteyyo immanaagau, oottiteppe attin, samiya qumau oottoppite; aissi giikko, Aawai Xoossai a bolli gido giyo paramaa parami wottiis” yaagiis.

²⁸Hegaappe guyyiyan eti, “Nuuni Xoossaa oosuwaaw oottanau ai oottanee?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

²⁹Oichchin Yesuusi zaaridi, “Intte oottana mala, Xoossai koyiyo oosoi haggaa; i kiittidoogaa ammanite” yaagiis.

³⁰Eti zaaridi, “Nuuni be7idi, nena ammanana mala, ai wolqqaama malaata oottuutee? Ai oottuutee? ³¹Xoossaa maxaafai, ‘Eti maanau saluwaappe oittaa immiis’

giyoogaadan, nu aawati bazzon mannaa miidosona” yaagidosona.

³²Yaagin Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; intteyyo saluwaappe tumu oittaa immiyaagee ta Aawaa gidiyoogaappe attin, intteyyo saluwaappe oittaa immidaagee Muusa gidenna. ³³Aissi giikko, Xoossaa oittai saluwaappe wodhdhiyaagee sa7au de7uwaa immees” yaagiis.

³⁴Eti zaaridi, “Godau, nuuyyo he oittaa ubba wode imma” yaagidosona.

³⁵Yaagin Yesuusi, “Taani de7o oitta; taakko yiya urai mulekka namisettenna. Qassi tana ammaniya urai mulekka saamettenna. ³⁶SHin taani intteyyo odaas; intte tana be7ideta; shin ammanekketa. ³⁷Ta Aawai tau immiyo ubbai taakko yaana; qassi taakko yiya oonanne mulekka taani wora yeddikke. ³⁸Aissi giikko, taani tana kiittidaagee koyiyoogaa oottanau saluwaappe yaasippe attin, ta koyiyoogaa oottanau yabeikke. ³⁹Tana kiittidaagee koyiyoogee haggaa; taani i tau immido ubbata akka wurssettaa gallassi denttanaappe attin, issuwa akka bashshana mala koyenna. ⁴⁰Aissi giikko, ta Aawai koyiyoogee haggaa; tana Na7aa be7idi, ammaniya ubbati merinaa de7uwaa ekkana; taanikka he ubbata wurssettaa gallassi denttana” yaagiis.

⁴¹Yesuusi, “Taani saluwaappe wodhdhida oittaa” giido gishshau, Aihudati a bolli zuuzummidosona. ⁴²Eti, “Hagee nuuni a aawaanne a aayyiyo eriyoo Yooseefa na7aa Yesuusa gidennee? Yaatin, i woigidi, ‘Taani saluwaappe wodhdhaas’ gaanau danddayii?” yaagidosona.

⁴³Yesuusi zaaridi, “Issoi issuwaara zuuzummiyoogaa aggite. ⁴⁴Tana kiittida ta Aawai taakko ehiido asappe attin, taakko yaanau danddayiya asi baawa; taanikka wurssettaa gallassi a denttana. ⁴⁵Hananabaa yootiyaageeti, ‘Xoossai asa ubbaa tamarissana’ yaagidi xaafidosona; Aawai giyoogaa siyiyaageenne Aawaappe tamariyaagee ooninne taakko yees. ⁴⁶Xoossaa matappe yiidaagaappe attin, Xoossaa be7ida asi baawa; a xalaalai Xoossaa be7iis.

⁴⁷“Taani intteyyo tumaa odais; tana ammaniya urau merinaa de7oi de7ees. ⁴⁸Taani de7o oitta. ⁴⁹Intte aawati

bazzon mannaa miidosona; shin haiqqidosona. ⁵⁰Asi appe miidi haiqqenna oittai saluwaappe yiyaagee haggaa. ⁵¹Saluwaappe wodhdhida de7o oittai tana; ooninne ha oittaappe miikko, merinau de7ana; qassi ha sa7ai de7ana mala, taani immana oittai ta ashuwaa” yaagiis.

⁵²Aihudati, “Ha bitanee ba ashuwaa nuuni maana mala, nuuyyo waatidi immanau danddayii?” yaagidi bantta gidдон palamettidosona.

⁵³Hegaa gishshau, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; ta ashuwaa, Asa Na7aa ashuwaa, intte maana xayikko, qassi ta suuttaakka intte uyana xayikko, inttenan de7oi baawa. ⁵⁴Ta ashuwaa miya uraunne, ta suutta uyiya uraunne merinaa de7oi de7ees. Taani wurssettaa gallassi a denttana. ⁵⁵Aissi giikko, ta ashoi tumu quma; ta suuttaikka tumu ushsha. ⁵⁶Ta ashuwaa miya urainne ta suutta uyiya urai tanaara de7ees; taanikka aara de7ais. ⁵⁷De7o Aawai tana kiittin, taani a gaasuwan de7iyoogaadan, tana miya uraikka ta gaasuwan de7ana. ⁵⁸Saluwaappe wodhdhida oittai haggaa; intte aawati miidi haiqqido mannaa mala gidenna; ha oittaa miya urai merinau de7ana” yaagiis.

⁵⁹Yesuusi Qifirinaahooma kataman Aihuda woosa keettan tamarissiiddi, haggaa yaagiis.

Merinaa De7o Qaalaa

⁶⁰Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe dariya baggai hegaa siyido wode, “Hagee gelenna timirtte; hagee ooyyo gelii?” yaagidosona.

⁶¹SHin Yesuusi ba erissiyo ashkkarati hegau zuuzummidoogaa eridi, “Hagee inttena xubbii? ⁶²Yaatin taani, Asa Na7ai, kase de7iyoosaa pude kiyishin be7iyaakko waanuuteetii? ⁶³Geeshsha Ayyaanai de7uwaa immees; ashoi ainne go77enna. Taani intteyyo yootido qalalai ayyaananne de7o. ⁶⁴SHin intte gidдон ammanennaageeti de7oosona” yaagiis; aissi giikko, ammanennaageeti augeetakko Yesuusi kaseesappe doommidi erees. Qassi bana aatti immanaageetakka erees. ⁶⁵Qassikka Yesuusi, “Aawai ba geennan ooninne taakko yaanau danddayenna taani giidoogee hegaa gishshassa” yaagiis.

⁶⁶Hegaa gaasuwan, Yesuusa kaalliyaageetuppe daroti a aggi bayidi, guyye simmidosona; naa77antto a

kaallibookkona. ⁶⁷Yesuusi qassi ba tammanne naa77u erissiyi ashkkarata, “Inttekka aggi bayidi baanau koyeetii?” yaagiis.

⁶⁸Simoon PHeexiroosi zaaridi, “Godau, nuuni ookko baanee? Neeyyo merinaa de7uwaa qaalai de7ees. ⁶⁹Neeni Xoossaa geeshshaa gidiiyoogaa nuuni ammanoosinne eroos” yaagiis.

⁷⁰Yaagin Yesuusi eta, “Taani inttena tammanne naa77ata doorabeikkinaa? Qassi intteppe issoi xalahe” yaagiis.

⁷¹Yesuusi hegaa Simoon na7aa Yihudaa Asqqoroota gees; aissi giikko, Yihudai tammanne naa77u erissiyi ashkkaratuppe issuwaa; i Yesuusa aatti immanaagaa.

Yesuusi Daase Baalaassi Yerusalaame Biis

7 ¹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Galiilan yaa haa yuuyiis; Aihudati a woranau koyiyo gishshau, Yihudan yuuyana koyibeenna. ²Aihudati bonchchiyo Daase Baalai gakki uttiis. ³Hegaa gishshau, Yesuusa ishantti a, “Ne erissiyi ashkkarati neeni oottiyoogaa be7ana mala, hagaappe denddada Yihudaa biitti ba. ⁴Aissi giikko, baayyo erettanau koyiya asi ooninne ba ooso genttena. Neeni hageeta oottiyaabaa gidikko, nebaa sa7aa erissa!” yaagidosona. ⁵Aissi giikko, harai atto a ishanttikka a ammanibookkona.

⁶Yesuusi eta, “Tau injjetiya wodee gakkibeenna; shin intteyyo ai wodeekka injjetees. ⁷Sa7ai inttena ixnanau danddayenna; shin taani sa7aa oosoi iita gidiiyoogaa markkattiyo gishshau, tana ixnees. ⁸Baalaa bonchchiyoosaa intte biite; tau injjetiya wodee gakkibeenna gishshau, taani baalaa bonchchiyoosaa baanaagee biroona” yaagiis. ⁹I hagaa giidi, Galiilan attiis.

Yesuusi Daase Baalaa Sohuwan Beettiis

¹⁰SHin a ishantti baala gallassaa bonchchiyoosaa biidoogaappe guyyiyan, ikka asi be7ennan geeman he sohuwaa biis. ¹¹Aihudati baala gallassaa bonchchiyoosaa koyoosonanne, “I awan de7ii?” yaagiiddi, a lal77oosona.

¹²Asaa gidдон daro zuuzunttai denddiis. Amarida asai, “I lo77o asa” yaagees; harati qassi, “Akkai; i asa balettees”

yaagoosona. ¹³SHin Aihudatuyyo yayyido gishshau, ooninne abaa qoncciyān haasayenna.

¹⁴Baala gallassaa bonchchiyoogee baggettin, Yesuusi Beeta Maqidasiyaa biidi, tamarissuwaa doommiis.

¹⁵Aihudati garamettidi, “Ha bitanee ainne tamaarennan haggaa keeni waani eridee?” yaagidosona.

¹⁶Hegaa gishshau, Yesuusi zaaridi, “Taani tamarissiyoogee tana kiittida Xoossaa matappe yiyoogaappe attin, tabaa gidenna. ¹⁷Xoossaa sheniya oottanau dosiya ooninne ha taani tamarissiyoogee Xoossaa matappe yiyaakko woi qassi taani ta huupheppe haasayiyaakko erana. ¹⁸Babaa haasayiya urai ba huuphessi bonchcho koyees; shin bana kiittidaagaa bonchchuwaa koyiya urai tumanchcha; aani worddoi baawa. ¹⁹Muusee intteyyo higgiiyaa immibeennee? SHin intteppe issoinne higgiiyaa naagenna. Tana aissi woranau koyeetii?” yaagiis.

²⁰Asai zaaridi, “Nenan xalahee de7ees; nena woranau oonee koyidai?” yaagiis.

²¹Yaagin Yesuusi, “Taani issi wolqqaamabaa oottin, intte ubbai garamettideta. ²²Qaxxarai intte aawatuura yiidoogaappe attin, Muuseera yibeenna; shin intte naata intte qaxxarana mala, Muusee inttena azazido gishshau, intte Sambbatan naata qaxxareeta. ²³Muusee higgee azazido gishshau, intte Sambbatan qaxxariyaabaa gidikko, yaatin taani issi asayyo kumetta bollaa pattido gishshau, tana aissi hanqqetteetii? ²⁴Tumu pirddaa pirdдитеppe attin, asa som77o xeellidi pirddoppite” yaagiis.

Kiristtoosaban Asai Palamettiis

²⁵Hegaa gishshau, Yerusalaame asaappe issooti issooti, “Eti woranau koyiyo bitanee haggaa gidennee? ²⁶Be7ite, qoncciyān i haasayees; eti a ainne gookkona. Hagee Kiristtoosa gidiyoogaa halaqati tumu eriyoonaashsha?

²⁷SHin nuuni i auppe yiidaakko eroos; Kiristtoosi yiyo wode, i auppe yiyaakkonne ooninne erenna” yaagidosona.

²⁸Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamarissiididi, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Intte tana ereeta; qassi taani awappe yiidaakkokka ereeta. Taani ta shenen

yabeikke; shin tana kiittidaagee tumanchcha; intte a erekketa. ²⁹SHin taani a erais; aissi giikko, i tana kiittin, taani a matappe yaas” yaagiis.

³⁰Hegaa gishshau, eti a oiqqanau koyidosona; shin a wodee birooni gakkibeenna gishshau, ooninne a bolli kushe wottibeenna. ³¹SHin daro asai Yesuusa ammanidi, “Kiristtoosi yiyo wode, ha bitanee oottido malaataappe xoqqiyaagaa oottaneeyye?” yaagidosona.

Yesuusa Oiqqanau Wotaaddarati Kiitettidosona

³²Parisaaweti daro asai Yesuusabaa zuuzummiyoogaa siyidosona; qeese halaqatinne Parisaaweti a oitti qashissanau amarida wotaaddarata kiittidosona.

³³Yesuusi, “Taani inttenaara guutta takkana; hegaappe guyyian, tana kiittidaagaakko baana. ³⁴Intte tana koyana; shin demmekketa; aissi giikko, taani de7iyoosaa intte baanau danddayekketa” yaagiis.

³⁵Aihudati issoi issuwaara, “Hagee nuuni demmennasaa awa baana hanii? Aihudati de7iyo Giriike katamaa biidi, Giriiketa tamarissanau haniiyye? ³⁶I, ‘Intte tana koyana; shin demmekketa’ qassi, ‘Taani de7iyoosaa intte baanau danddayekketa’ yaagees; hegaa giyoogee woigiyoogee?” yaagidosona.

De7o Haattaa

³⁷He baala gallassaa bonchchiyo gallasaappe waannatiya wurssetta gallasan Yesuusi denddi eqqidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Saamettida urai ooninne taakko yiidi uyo. ³⁸Tanan ammaniyaagau, Xoossaa maxaafai giyoogaadan, a uluwaappekka de7o haattaa shaafai goggana” yaagiis. ³⁹I hegaa a ammanidaageeti ekkana Geeshsha Ayyaanaabaa haasayiis. Yesuusi biron bonchchettiichchibeenna gishshau, he wode Geeshsha Ayyaanai imettiichchibeenna.

Asaa Giddon PHalqqettai Merettiis

⁴⁰He asaappe dariya baggai i giyoogaa siyidi, “Tumu hagee hananabaa yootiyaagaa!” yaagiis.

⁴¹Harati, “Hagee Kiristtoosa” yaagidosona.

SHin harati qassi, “Kiristtoosi Galiilappe waani kiyii?

⁴²Xoossaa maxaafai, ‘Kiristtoosi Daawita zariyaappe Daawiti de7ido Beetaliiheeme katamaappe yaana’ geenneeyye?” yaagidosona. ⁴³Yesuusa gaasuwan asai ba gidдон shaahettiis. ⁴⁴He asaappe issooti issooti a oiqqanau koyidosona; shin kushiyaaninne a bochchibookkona.

⁴⁵Beeta Maqidasiyaa wotaaddarati qeese halaqatukkonne Parisaawetukko simmidosona; simmin eti Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata, “Aissi a ehibeekketii?” yaagidi oichchidosona.

⁴⁶Oichchin Beeta Maqidasiyaa wotaaddarati etau, “Ha bitanee haasayidoogaadan, mulekka ooninne haasayibeenna!” yaagidi zaaridosona.

⁴⁷Parisaaweti zaaridi, “I inttenakka balettidee?

⁴⁸Halaqatuppe woi Parisaawetuppe a ammanida asi de7ii? ⁴⁹SHin higgiiyaa erenna ha asai qanggettidaagaa” yaagidosona.

⁵⁰Etappe kase issoi qammi Yesuusakko biida Niqoodimoosi eta, ⁵¹“Issi urai giyoobaa siyennan woi i ai oottidaakko erennan de7iiddi, kasetidi a bolli pirddiyoogee nu higgiiyan de7ii?” yaagiis.

⁵²Yaagin eti zaaridi a, “Neenikka qassi Galiila biittaa asee? Galiila biittaaappe hananabaa yootiyaabi beettennaagaa Xoossaa maxaafata marammarada era” yaagidosona.

⁵³Asai ubbai aggidi, ba soo ba soo biis.

SHAaramuxishin Oiqqido Maccaasiyo

8 ¹SHin Yesuusi Dabira Zaite Deriyaakko biis. ²Qassi wonttetta gallassi guuran Beeta Maqidasiyaa simmiis; daro asai akko yin, uttidi eta tamarissiiis. ³Higgiiyaa tamarissiyaageetinne Parisaaweti shaaramuxishin oiqqido issi mishiriyo akko ekki ehiidosona. Eti asa ubbaa sinttan o essidi Yesuusa, ⁴“Tamarissiyaagoo, ha mishiriya shaaramuxaidda ohettaasu. ⁵Higgiiyaa bolli Muusee hanni mala maccaasa shuchchan caddana mala, nuna azaziis. Yaatin neeni woigai?” yaagidosona.

⁶Eti hegaa giidoogee Yesuusa mootiyoobaa demmidi a paaccanaassa; shin Yesuusi hokkidi, ba biradhdhiyan biittaa bolli xaafiis. ⁷Eti a oichchidi aggennan ixxin, pude xoqqu giidi, “Intte gidдон nagara oottibeenna asi kasetidi, o shuchchan caddo” yaagiis. ⁸Qassikka hokkidi, biittaa bolli xaafiis.

⁹Eti hegaa siyido wode, kasetidi cimati kiyin, issoi issoi kiyiiddi wuridosona; wurin Yesuusa xalaalai hegan eqqida mishireera attiis. ¹⁰I pude xoqqu giidi mishiriyo, “Mishiree, asati awan de7iyoonaa? Ooninne ne bolli pirddibeennee?” yaagiis.

¹¹Yaagin mishiriyaa, “Godau, ooninne ta bolli pirddibeenna” yaagaasu.

Yesuusi o, “Taanikka ne bolli pirddikke; ba; naa77anttada nagara oottooppa” yaagiis.

¹²Qassikka Yesuusi asau, “Taani sa7au poo7o; tana kaalliya ooninne de7o poo7uwaa ekkanaappe attin, xuman mulekka hemettenna” yaagidi haasayiis.

¹³Yaagin Parisaaweti, “Neeni nebaa markkattaasa; ne markkatettai tuma gidenna” yaagidosona.

¹⁴Yesuusi zaaridi, “Taani tabaa markkattikkokka, ta markkatettai tuma; aissi giikko, taani awappe yiidaakkonne qassi awa biyaakko, intte erekketa. ¹⁵Asi pirddiyo ogiyan intte pirddeeta; taani issi uraa bollikka pirddikke. ¹⁶SHin taani pirddiyaabaa gidikkokka, ta pirddai tuma; aissi giikko, tana kiittida ta Aawai tanaara de7eesippe attin, taani tarkka de7ikke. ¹⁷Naa77u asa markkatettai tuma gidiyoogee intte higgiiyan xaafetti uttiis. ¹⁸Taani tabaa ta huuphen markkattais; qassi tana kiittida ta Aawaikka tabaa markkattees” yaagiis.

¹⁹Yaagin eti, “Ne aawai awan de7ii?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

Yesuusi zaaridi, “Intte tanakka woi ta Aawaakka erekketa; tana eridabaa gidiyaakko, intte ta Aawaakka erana” yaagiis.

²⁰Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamaarissiiddi, muxuwaata miishshaa yeggiyo saaxiniyaa matan hegaa haasayiis. A ooninne oiqqibeenna; aissi giikko, a wodee biron gakkiiichhibeenna.

**Ammanennan Ixxidaageetussi
Imettida Mino Akeekissuwaa**

²¹Qassikka Yesuusi eta, “Taani baana. Bin intte tana koyana; shin intte intte nagaran haiqqana. Taani biyoosaakka baanau intte danddayekketa” yaagiis.

²²Aihudati, “I, ‘Taani biyoosaa intte baanau danddayekketa’ yaagees; i bana barkka woraneeyye?” yaagidosona.

²³Yesuusi zaaridi, “Intte garssa asa; taani bolla asa. Intte ha sa7aa asa; taani ha sa7aa asa gidikke. ²⁴Intte intte nagaran haiqqanaagaa taani intteyyo yootidoogee hegaassa; taani tana gidiyoogaa intte ammanana xayikko, intte intte nagaran haiqqana” yaagiis.

²⁵Yaagin eti, “Neeni oonee?” yaagidi oichchidosona.

Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo kaseesappe yootido tana. ²⁶Taani inttebaa haasayiyoobainne pirddiyoobai darobai de7ees. SHin tana kiittidaagee tumanchcha; qassi taani appe siyidoogaa sa7aa asaayyo yootais” yaagiis.

²⁷I ba Aawaabaa haasayiyoogaa eti akeekibookkona. ²⁸Hegaa gishshau, Yesuusi eta, “Tana Asa Na7aa intte masqqaliyaa bolli kaqqiyo wode, taani tana gidiyoogaanne qassi taani ta Aawai tana tamarissidoogaadan haasayiyoogaappe attin, ta shenen ainne oottennaagaa intte erana. ²⁹Qassi tana kiittidaagee tanaara de7ees; taani ubba wode a ufaissiyaagaa oottiyo gishshau, i ta xalaalaa aggibeenna” yaagiis.

³⁰Yesuusi hegaa haasayishin siyida daro asai a ammaniis.

Nagaraa Ailletettaappe Kiyiyo Kessaa

³¹Yesuusi bana ammanida Aihudata, “Intte taani tamarissiyoo gau azazettikko, tumu tana kaalliyaaageeta.

³²Intte tumatettaakka erana; qassi tumatetta inttena ailletettaappe kessana” yaagiis.

³³Eti zaaridi, “Nuuni Abrahaama zare; nuuni ooyyookka ailletibookko. Yaatin neeni woigada, ‘Ailletettaappe intte kiyana’ gai?” yaagidosona.

³⁴Yaagin Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; nagara oottiya ooninne nagara aille. ³⁵Aillee ubba wode sooni

de7enna; shin na7i merinau sooni de7ees. ³⁶Na7ai inttena ailletettaappe kessikko, intte ailletettaappe intte tumu kiyana. ³⁷Intte Abrahaama zare gidiyoogaa taani erais; shin ta qaalai intte wozanan bainna gishshau, tana woranau koyeeta. ³⁸Taani ta Aawai tana bessidoogaa haasayais; qassi inttekka intte aawaappe siyidoogaa ootteeta” yaagiis.

³⁹Eti zaaridi, “Nu aawai Abrahaama” yaagidosona.

Yaagin Yesuusi eta, “Intte Abrahaama naata gididaakko, i oottido oosuwa malaa oottana. ⁴⁰SHin Xoossaappe siyido tumaa yootida tana intte woranau koyeeta; Abrahaami hegaadan oottibeenna. ⁴¹Intte intte aawai oottidoogaa ootteeta” yaagiis.

Eti zaaridi, “Nuuni shaaramuxan yelettibookko; nuuyyo issi Aawai, Xoossaa xalaalai de7ees” yaagidosona.

⁴²Yaagin Yesuusi eta, “Intte Xoossaa naata tumu gididaakko, tana siiqana; aissi giikko, taani Xoossaa matappe yaada hagan de7ais. Tana i kiittidoogaappe attin, taani ta shenen yabeikke. ⁴³Taani giyoogaa intte akeekennaagee aibissee? Taani giyoogaa intte siyanau danddayenna gishshassa. ⁴⁴Intte intte aawaa xalahe halaqaa naata; qassi intte intte aawai amottiyoobaa oottanau koyeeta. I kaseppe doommidi, shemppo woridaagaa; tumatetti aani bainna gishshau, tumatettaakko shiiqi erenna. I wordduwaa haasayiyo wode, baappe haasayees; aissi giikko, i worddanchchanne qassi wordduwaukka aawa. ⁴⁵SHin taani tumaa haasayiyo gishshau, intte tana ammanekketa. ⁴⁶Intteppe tana nagara oottishin be7aas gaanau danddayiyai oonee? Taani tumaa haasayiyaabaa gidikko, tana aissi ammanekketii? ⁴⁷Xoossaa asa gidiya urai Xoossai giyoogaa ezggees; intte Xoossaa asa gidenna gishshau, Xoossai giyoogaa ezggekketa” yaagiis.

Yesuusi Abrahaamappe Kase De7iis

⁴⁸Aihudati zaaridi, “Nuuni nena, ‘Neeni Samaariyaa asa; nenan xalahee de7ees’ giidi mooridoo?” yaagidosona.

⁴⁹Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Ta bolli xalahee baawa. Taani ta Aawaa bonchchais; shin intte tana kaushsheeta. ⁵⁰Taani ta huuphessi bonchcho koyikke;

hegaa koyiyaageenne pirddiyaagee de7ees. ⁵¹Taani intteyyo tumaa odais; ta qaala naagiya ooninne mulekka haiqqenna” yaagiis.

⁵²Aihudati zaaridi, “Ne bolli xalahee de7iyoogaa nuuni ha77i erida. Abrahaami haiqqiis; hananabaa yootiyaageetikka haiqqidosona; shin neeni, ‘Ta qaala naagiya ooninne mulekka haiqqenna’ yaagaasa. ⁵³Neeni haiqqida nu aawaa Abrahaamappe darai? Hananabaa yootiyaageetikka qassi haiqqidosona. Neeni nena o mala gaada qoppai?” yaagidosona.

⁵⁴Yaagin Yesuusi, “Taani tana bonchchikko, ta bonchchoi hada; intte nu Xoossaa giyo ta Aawai tana bonchchees. ⁵⁵Intte a erana xayikkokka, taani a erais. Taani a erikke giikko, inttenadan worddanchcha gidais; shin taani a erais; qassi a qaalaakka naagais. ⁵⁶Intte aawai Abrahaami, ta gallassaa be7anau laamotiis; be7idikka ufaittiis” yaagiis.

⁵⁷Aihudati zaaridi a, “Neeyyo harai atto ishatamu laitta kumibeennaagee Abrahaama be7adii?” yaagidosona.

⁵⁸Yaagin Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; Abrahaami yelettanaappekka kase taani de7ais” yaagiis.

⁵⁹Hegaa gishshau, eti Yesuusa caddanau shuchchaa ekkidosona; shin Yesuusi etappe geemettidi, Beeta Maqidasiyaappe kiyidi biis.

Yesuusi Qooqe Gididi Yelettida Bitaniyaa Pattiis

9¹Yesuusi biiddi, yelettoosappe qooqe gididi de7iya issi bitaniyaa be7iis. ²Erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Tamarissiyaagoo, ha bitanee qooqe gididi yelettanaadan, nagara oottidai oonee? I oottideeyye? Woi a yelidaageeti oottidonaa?” yaagidi oichchidosona.

³Oichchin Yesuusi, “Xoossaa oosoi a bollan qonccana mala qooqidoogaappe attin, i woi a aayyiyaanne a aawai nagara oottibookkona. ⁴Nuuni sa7ai qammennan de7ishin, tana kiittidaagaa oosuwa oottanau bessees. Ooninne oottanau danddayenna qammai yees. ⁵Taani sa7an de7aidda sa7au poo7o” yaagiis.

⁶Yesuusi hegaa giidi, sa7an cuchchiis; ba cuchchan guutta urqqaa shugissidi, he urqqan qooqe bitaniyaa aifiyaa tiyiis. ⁷Tiyidi, “Baada Saliihooma giyo dagattida haattan ne aifiyaa meecca” yaagiis. “Saliihooma” giyoogee “Kiitettidaagaa” giyoogaa. Hegaa gishshau, bitanee biidi, ba aifiyaa meecettidi, xeelliiddi simmiis.

⁸Bitaniyaa shoorotinne bitanee kase woossishin be7ida asainne, “Hagee uttidi woossiya bitaniyaa gidenneeyye?” yaagidosona.

⁹Qassi amaridaageeti, “Hagee attennee” yaagidosona.

Harati qassi, “CHii, hagee a milatiyoogaappe attin, a gidenna” yaagidosona.

SHin bitanee, “Taani attennee” yaagiis.

¹⁰Yaagin eti bitaniyaa, “Yaatin, ne aiffee waani xeellidee?” yaagidi oichchidosona.

¹¹I zaaridi, “Yesuusa giyo asi guutta urqqaa shugissidi, ta aifiyaa tiyiis. Tiyidi, ‘Saliihooma giyo dagattida haattan baada ne aifiyaa meecetta’ yaagiis. Taani baada meecettada xeellaas” yaagiis.

¹²Eti a, “I awan de7ii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin bitanee, “Taani erikke” yaagiis.

¹³Eti kase qooqidi xeellida bitaniyaa Parisaawetukko ekki efiidosona. ¹⁴Yesuusi urqqaa shugissidi, bitaniyaa aifiyaa pattido gallassai Sambbata gallassa. ¹⁵Hegaa gishshau, bitanee waani xeellidaakkonne Parisaaweti a naa77anttuwaa oichchidosona. Oichchin bitanee etau, “I ta aifiyan guutta urqqaa wottiis. Ta aifiyaa meecettaas; meecettada ha77i xeellais” yaagiis.

¹⁶Parisaawetuppe issooti issooti, “Hagaa oottida bitanee Sambbata higgiiyaa naagenna gishshau, Xoossaa matappe yibeenna” yaagidosona.

SHin harati, “Nagaranchcha asi hagaa mala wolqqaama malaataa waani oottanau danddayii?” yaagidosona; yaagidi eti bantta gidдон shaahettidosona.

¹⁷Hegaa gishshau, Parisaaweti bitaniyaa, “I ne aifiyaa dooyido gishshau, abaa woigai?” yaagidosona.

Yaagin bitanee, “I hananabaa yootiyaagaa” yaagiis.

¹⁸Aihudati he xeellida bitaniyaa aayyiyoonne aawaa xeesidi oichchana gakkanaassi, bitanee qooqe gididoogaanne ha77i i xeelliyooqaa ammanibookkona.

¹⁹Aihudati a aayyiyoonne aawaa, “Intte, ‘Qooqe gididi yelettiis’ giyo intte na7ai hagee? Yaatin, ha77i waanidi xeellidee?” yaagidi oichchidosona.

²⁰Oichchin bitaniyaa aayyiyaanne aawai, “Hagee nu na7aa gididoogaanne qooqe i gididi yelettidoogaa nuuni eroos. ²¹SHin ha77i i waani xeellidaakko, nuuni erokko; woi a aifiyaa ooni pattidaakko, nuuni erokko. A oichchite; i gastta asa; babaa haasayanau danddayees!” yaagidosona.

²²Bitaniyaa aayyiyaanne aawai Aihudatuuyo yayyido gishshau, hegaa giidosona; aissi giikko, Aihudati Yesuusi Kiristtoosa yaagidi markkattiya urai de7ikko, he uraa Aihuda woosa keettaappe kessanau kasetidi qachchi wottidosona. ²³A aayyiyaanne aawai, “I gastta asa; a oichchite!” giidoogee hegaassa.

²⁴Hegaa gishshau, qooqe gididi yelettida bitaniyaa eti naa77anttuwaa xeesidi, “Xoossaa galata; ha bitanee nagaranchcha gidiyoogaa nuuni eroos” yaagidosona.

²⁵Yaagin bitanee, “I nagaranchcha gidin, gidana xayin erikke; taani qooqe gidiyoogaanne ha77i xeelliyogaa he issibaa erais” yaagiis.

²⁶Eti zaaridi bitaniyaa, “I neeyyo ai oottidee? I ne aifiyaa waati pattidee?” yaagidosona.

²⁷Yaagin i eta, “Taani intteyyo yootarggaas; siyibeekketa. Aissi naa77anttuwaa siyanau koyeetii? Inttekka Yesuusa kaalliyaageeta gidanau koyeetiiyye?” yaagiis.

²⁸Eti a cayidi, “Neeni he bitaniyaa kaalliyaagaa; nuuni Muusa kaalliyaageeta. ²⁹Xoossai Muuseyyo haasayidoogaa nuuni eroos; shin ha bitaniyaa gidikko, i awappe yiidaakkonne nuuni erokko” yaagidosona.

³⁰Yaagin bitanee, “I awappe yiidaakkonne intte erennaagee garamissiyaabaa; shin i ta aifiyaa pattiis!

³¹Xoossaayyo yayyiya urainne Xoossai koyiyoobaa oottiya urai de7ikko, he uraabaa Xoossai siyiyoogaappe attin, nagaranchchatubaa siyenna. ³²Qooqe gididi yelettida asa aifiyaa ooninne pattin, sa7ai merettoosappe doommin, siyetti erenna. ³³Ha bitanee Xoossaappe yibeennabaa gidiyaakko, issibaanne oottanaukka danddayenna” yaagiis.

³⁴Eti zaaridi ayyo, “Neeni nagaran yelettada diccidaagee nuna tamarissanau koyai?” yaagidosona; Aihuda woosa keettaappe a kare kessidosona.

Wozanaa Qooqetettaa

³⁵Eti bitaniyaa kare kessidoogaa Yesuusi siyiis; Yesuusi bitaniyaa demmidi, “Asa Na7aa ammanai?” yaagiis.

³⁶Bitanee Yesuusa, “Godau, taani a ammananaadan i oonee? Taayyo odarkkii!” yaagiis.

³⁷Yaagin Yesuusi bitaniyaa, “Neeni a be7adasa; ha nenaara haasayiyaageekka a” yaagiis.

³⁸Bitanee zaaridi, “Godau, ammanais” yaagidi Yesuusayyo goinniis.

³⁹Yesuusi, “Qooqeti xeellana malanne xeelliaageeti qooqana mala, taani pirddanau ha sa7aa yaas” yaagiis.

⁴⁰Aara de7iya amarida Parisaaweti hegaa siyidi, “Nuunikka qooqeeyye?” yaagidi oichchidosona.

⁴¹Oichchin Yesuusi, “Intte qooqe gididaakko, intteyyo nagara gidenna; shin ha77i intte, ‘Nuuni xeelloos’ yaageeta; intte nagaraara de7eeta” yaagiis.

Yesuusi Lo77o Henttanchcha

10¹Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; dorssaa birddiyau penggeera gelennan harasaara geliya ooninne kaisonne pangga. ²Shin penggeera geliyaagee dorssaa heemmiya asa. ³Penggiyaa naagiyaagee au penggiyaa dooyees; dorssatikka a qaala siyana; i ba dorssata eta sunttan sunttan xeesidi, kare kaalettana. ⁴I baageeta kare kessidoogaappe guyyiyan, etappe sinttaara hemettees; etikka a qaala eriy o gishshau, a kaalloosona.*

⁵Hara uraa qaala eti erenna gishshau, appe baqatanaappe attin, a geeduwaa kaallokkona” yaagiis.

⁶Yesuusi etau ha leemisuwaa odiis; shin i etau ai odiyaakkonne eti akeekibookkona.

⁷Yesuusi qassikka etau, “Taani intteyyo tumaa odais; taani dorssatuyyo pengge.

*Dorssati henttanchchata
kaalloosona (Yoh 10:4)*

⁸Taappe kase yiida ubbai kaisonne pangga; shin dorssati eti giyoogaa siyibookkona. ⁹Penggee tana; tanan geliya ooninne attana. I gelananne kiyana; qassi lo77o maatai de7iyoosaakka demmana. ¹⁰Kaisoi wuuqqanau, woranaunne xaissanau yiyoogaappe attin, harabau yeenna; taani etau de7oi de7ana malanne kumidi palahana mala yaas.

¹¹“Taani dorssaa loitta heemmiyaagaa; dorssaa loitti heemmiyaagee he dorssatu gishshau haiqqees. ¹²Miishshaa ekkidi heemmiya urai wanggireelloi yiishin be7idi, dorssata yeggi bayidi baqatees. Aissi giikko, dorssati aageeta gidokkona; qassi ikka dorssata heemmiyaagaa gidenna. Hegaa gishshau, wanggireelloi dorssata oiqqeesinne laalees. ¹³Miishshaa ekkidi heemmiyaagee miishshau heemmiyo gishshaunne dorssaabai a qofissenna gishshau, dorssata aggi bayidi baqatees.

¹⁴⁻¹⁵“Taani dorssaa loitta heemmiyaagaa; ta Aawai tana eriyoogaadan, taanikka qassi ta Aawaa erais. Hegaadankka, taani ta dorssata erais; ta dorssatikka tana eroosona. Qassi taani ta dorssatu gishshau, haiqqanau koyais. ¹⁶Ha wudiyān bainna hara dorssatikka tau de7oosona. Taani etakka ehaanau bessees. Qassi eti ta qaalaa siyana; issi wudee de7ana; heemmiyaageekka issuwaa gidana.

¹⁷“Taani ta shemppuwaa zaarettada ekkana mala, aattada immanau koyiyo gishshau, ta Aawai tana siiqees. ¹⁸Taani dosada ta shemppuwaa aatta immiyoogaappe attin, taappe ooninne ekkenna. Taayyo ta shemppuwaa aatta immiyo maatai de7ees; qassi zaarettada ekkanaukka maatai de7ees. Taani ha azazuwaa ta Aawaappe ekkaas” yaagiis.

¹⁹He haasayaa gishshau, Aihudatu giddon qassikka shaahoi merettiis. ²⁰Etappe dariya baggai, “Aani xalahee de7ees! I gooyees! A haasayaa aissi siyeetii?” yaagidosona.

²¹Harati qassi, “Xalahee oiqqido asi hagaadan haasayenna; xalahee qooqe asa aife xeelissanau danddayiyye?” yaagidosona.

Yesuusi Asa Na7a

²²Yerusalaamen Beeta Maqidasiyaa Ooraxissiyo Baalai gakkii; sa7ai he wode balggo. ²³Yesuusi Beeta

Maqidasiyan Solomona baraddan, yaanne haanne hamettees. ²⁴Aihudati Yesuusa matan yuuyi aadhdhidi, “Neeni nuna aude gakkanaassi sirissaidda wottuutee? Neeni Kiristtoosa gidikko, nuuyyo geeshshada oda” yaagidosona.

²⁵Yesuusi etayyo zaaridi, “Taani intteyyo yootaas; shin tana ammanekketa; taani ta Aawaa sunttan oottiyo ooso tabaa markkattees. ²⁶SHin taani intteyyo odidoogaadan, intte ta dorssa gidenna gishshau ammanekketa. ²⁷Ta dorssati ta qaala siyoosona; taani eta erais; etikka tana kaalloosona. ²⁸Taani etayyo merinaa de7uwaa immais; qassi eti mulekka haiqqokkona. Ooninne ta kushiyaappe eta wotti ekkana danddayenna. ²⁹Eta taayyo immida ta Aawai ooppenne aadhdhees; ooninne ta Aawaa kushiyaappe eta wotti ekkana danddayenna. ³⁰Taaninne ta Aawai issuwaa” yaagiis.

³¹Aihudati Yesuusa caddanau qassikka shuchchaa denttidosona. ³²Yesuusi eta, “Taani oottanau ta Aawai taayyo immido daro lo77o oosuwa inttena besaas; hegeetuppe augeetu gishshau, tana shuchchan caddanau koyeetii?” yaagiis.

³³Aihudati zaaridi, “Nuuni nena lo77o ooso gishshau, shuchchan caddanau koyokko; shin neeni Xoossaa cayiyo gishshaunne qassi asa gidaidda ne huuphiyaa Xoossaa oottido gishshau, caddanau koyoos!” yaagidosona.

³⁴Yaagin Yesuusi zaaridi, “Intte higgiiyan Xoossai, ‘Intte xoossata’ giidoogee xaafettibeennee? ³⁵Xoossaa maxaafata laammanau danddayettenna; Xoossai ba qalai yiido asata, ‘xoossata’ giidi xeesidobaa gidikko, ³⁶taani, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ giido gishshau, ta Aawai anjjidi, sa7aa kiittido tana, ‘Xoossaa cayaasa’ yaageetii? ³⁷Taani ta Aawai oottiyoogaa oottana xayikko, tana ammanoppite. ³⁸SHin taani oottiyaabaa gidikko, harai atto intte tana ammanana xayikkokka, ta Aawai tanan de7iyooogaanne taanikka ta Aawan de7iyooogaa eranaadaaninne akeekanaadan, ta oosuwa ammanite” yaagiis.

³⁹Qassikka eti a oiqqanau koyidosona; shin i etappe baqatiis.

⁴⁰Yohaannisi kase xammaqiyoosaa Yorddaanoosa SHaafaappe hefintti Yesuusi pinnidi, yaani de7iis. ⁴¹Daro asai Yesuusakko yiidi, “Yohaannisi wolqqaama malaata oottibeenna; shin i ha bitaniyaabaa haasayidobai ubbai tuma” yaagidosona. ⁴²Yaani daro asai Yesuusa ammaniis.

Al77aazara Haiquwaa

11 ¹Biitaaniyaa giyo qeeri kataman Al77aazara giyo issi bitanee harggiis; he katamai Mairaamanne i michchiyaa Martta de7ido katama. ²Godaa tohuwaa shittuwaa tiyada, ba binnaan a tohuwaa quccidaara he Mairaamo; harggidaagee qassi i ishaa Al77aazara. ³Hegaa gishshau, michchentti, “Godau, neeni siiqiyoogee harggiis” giidi Yesuusayyo kiittidosona.

⁴Yesuusi hegaa siyido wode, “Taani Xoossaa Na7ai harggiyaa gaasuwan bonchchettana mala, Xoossaa bonchchuwaassi ha harggee Al77aazara oiqqidoogaappe attin, woriya hargge gidenna” yaagiis.

⁵Yesuusi Martto, i michchiyoonne Al77aazara siiqees; ⁶Al77aazari harggidoogaa Yesuusi siyido wode, ba de7iyoosan naa77u gallassaa pe7iis. ⁷Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Naa77anttuwaa Yihudaa biitti boos” yaagiis.

⁸Erissiyo ashkkarati zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, guutta wodeppe kase Aihudati nena shuchchan caddanau koyidosona; qassikka yaa buutee?” yaagidosona.

⁹Yaagin Yesuusi, “Issi gallassan tammanne naa77u saatee de7ees; de7enneeyye? Gallassi hemettiya asi xubettenna; aissi giikko, i ha sa7aa poo7uwaa be7ees.

¹⁰SHin qammi hemettiya urai de7ikko, poo7oi aani bainna gishshau, xubettees” yaagiis. ¹¹Yesuusi hegaa giidoogaappe guyyiyan, qassikka etau, “Nu dabboi Al77aazari xiskkiis; shin xiskkuwaappe a denttanau taani bais” yaagiis.

¹²Erissiyo ashkkarati zaaridi, “Godau, i xiskkidabaa gidikko, denddana” yaagidosona.

¹³Al77aazari haiqqidoogaa Yesuusi odiis; shin Al77aazari xiskkidi zin77idoogaa odiis giidi, eti qoppidosona. ¹⁴Hegaa gishshau, Yesuusi geeshshidi eta, “Al77aazari haiqqiis.

15Intte ammanana mala, taani he sohuwan de7ennaagaayyo, intte gishshau ufaittais. SHin hinddite; akko boos” yaagiis.

16Hegaappe guyyiyan, Menttiyaa giyo Toomaasi ba lagge erissiyo ashkkarata, “Aara haiqqanau nuunikka qassi boos!” yaagiis.

Yesuusi Denddoinne De7oi Tana Giis

17Yesuusi gakkiiyo wode, Al77aazari moogettoosappe oiddu gallassa gidiis. 18Biitaanee Yerusalaameppe naa77u kilo meetire keenaa haakkees. 19Daro Aihudati Marttonne Mairaamo eta ishai haiqqidoogau minttettanau yiidosona.

20Martta Yesuusi yiidoogaa siyada, a mokkanau kiyaasu; shin Mairaama sooni attaasu. 21Martta Yesuusa, “Godau, neeni hagan de7idabaa gidiyaakko, ta ishai haiqqenna. 22SHin neeni woossiyoobaa ai gidikkokka, Xoossai neeyyo harai atto ha77ikka immanaagaa taani erais” yaagaasu.

23Yesuusi, “Ne ishai haiquwaappe denddana” yaagiis.

24Yaagin Martta, “Wurssettaa gallassi haiquwaappe denddanaagaa taani erais” yaagaasu.

25Yesuusi iiyo, “Taani denddonne de7o; tana ammaniya urai harai atto, haiqqikkokka paxa de7ana. 26Qassi paxa de7iya urainne tana ammaniya urai ubbai mulekka haiqqenna; hegaa neeni ammanai?” yaagiis.

27Martta zaarada, “Godau, ee taani ammanais; neeni Xoossaa Na7aa, sa7aa yaanau de7iya Kiristtoosa gidiyoogaa taani ammanais” yaagaasu.

28Martta hegaa giidoogaappe guyyiyan, baada ba michcheeyyo geeman xeesada, “Tamaarissiyaagee yiidi, nena koyees” yaagaasu. 29Mairaama hegaa siyido wode, eesuwan dendda eqqada Yesuusakko baasu. 30Yesuusi Martta a makkidosan de7eesippe attin, biron qeeri katamaa gakkiiichibeenna. 31Mairaamo minttettiiddi, sooni iira de7iya Aihudati, a eesuwan dendda eqqada kare kiyiyoogaa be7idi, Al77aazari moogettido gonggoluwaa baada yaani yeekkanau hanausu yaagidi, o kaallidi kiyidosona.

32Mairaama Yesuusi de7iyoosaa baada Yesuusa be7ido wode, a tohuwaa bollan kunddaasu; kunddada, “Godau, neeni hagan de7idobaa gidiyaakko, ta ishai haiqqenna shin!” yaagaasu.

33Yesuusi a yeekkiyoogaanne qassi iira yiida Aihudatikka yeekkiyoogaa be7idi, ba wozanan daro

mishettiis; qassi tookki shemppiis. ³⁴Eta, “Awan moogidetii?” yaagidi oichchin, “Godau, yaada be7a” yaagidi zaaridosona.

³⁵Yesuusi afuxxiis. ³⁶Hegaa gishshau, Aihudati, “Al77aazara i ai keenaa siiqiyaakko be7ite!” yaagidosona.

³⁷SHin etappe issooti issooti, “Hagee qooqe bitaniyaa xeelissidaagee ha bitanee haiqqenna mala teqqanau danddayennee?” yaagidosona.

Yesuusi Al77aazara Haiquwaappe Denttiis

³⁸Yesuusi qassikka wozanappe qarettidi, Al77aazari moogettido gonggoluwaakko biis; he gonggoloi shuchchan qum77etti uttiis. ³⁹Yesuusi, “SHuchchaa pogite!” yaagidi azaziis.

Haiqqida bitaniyaa michchiyaa Martta, “Godau, i haiqqoosappe oiddu gallassa gidido gishshau, ha77i xinqqana!” yaagaasu.

⁴⁰Yesuusi Martto, “Ammaniyaabaa gidikko, neeni Xoossaa bonchchuwa be7anaagaa taani neeyyo yootabeikkinaa?” yaagiis. ⁴¹Eti shuchchaa denttidosona; denttin Yesuusi saluwaa pude xeellidi, “Aawau, taani giyoogaa neeni siyido gishshau, nena galatais. ⁴²Neeni ubba wode siyiyoogaa taani erais; shin hagan yuuyi

aadhdhidi eqqida asai neeni tana kiittidoogaa ammanana mala, haggaa taani eta gishshau gais” yaagiis. ⁴³Yesuusi hegaa giidoogaappe guyyian, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Al77aazaraa, haa kiya!” yaagiis. ⁴⁴Haiqqida bitaniyau kusheenne tohoi shaluwan qashetti uttidaashiininne a som77oikka afalan kametti uttidaashin kiyiis. Kiyin Yesuusi eta, “Birshshidi aggi bayite! Bo!” yaagiis.*

*Al77aazari duufuwaappe
kiyiis (Yoh 11:44)*

Kiristtoosa Bolli Maqettidosona*(Maatiyoosa 26:1-5; Marqqoosa 14:1-2; Luqaasa 22:1-2)*

⁴⁵Hegaa gishshau, Mairaamikko yiida Aihudatuppe daroti Yesuusi oottidoogaa be7idi, a ammanidosona. ⁴⁶SHin etappe issooti issooti Parisaawetukko biidi, Yesuusi oottidoogaa etau odidosona. ⁴⁷Hegaappe guyyiyan, qeese halaqatinne Parisaaweti yaa7aa shiishshidi, “Ha bitanee daro wolqqaama malaataa oottiyo gishshau, ai oottanee? ⁴⁸Nuuni a co77u giidi, aggi bayikko, asai ubbai a ammanana; qassi Roome biittaa asati yiidi, nu Beeta Maqidasiyaanne nu asaa xaissana” yaagidosona.

⁴⁹Etappe issoi Qayaafa giyoogee, he laitti qeese ubbatu halaqa gididaagee, “Intte ainne erekketa! ⁵⁰Asai ubbai xayiyooaappe asa ubbaa gishshau, issi asi haiqqiyoogee keha gidiyoogaa intte akeekite” yaagiis. ⁵¹I hegaa baappe gibeenna; shin he laitti qeese ubbatu halaqa gidiyo gishshau, Yesuusi Aihuda asaa gishshau haiqqanau bessiyoogaa hananabaa yootiis. ⁵²Qassi Yesuusi Aihuda asaa xalaalaayyo haiqqenna; shin laaletti de7iya Xoossaa naata issippe shiishshanau haiqqana.

⁵³He gallassappe doommidi, eti a woranau maqettidosona. ⁵⁴Hegaa gishshau, Yesuusi Aihudatu giddon qoncciyen yaa haa hemettibeenna; shin bazzuwaa lanqqiyan de7iya biitti, Efireema giyo qeeri katamaa biis. Biidi ba erissiyoo ashkkaratuura he sohuwan takkiis.

⁵⁵Aihudati Paasikaa bonchchiyo gallassai matiis; qassi daro asai bana geeshshanau, Paasikaa bonchchiyo gallassai gakkanaappe kase he biittaappe Yerusalaame biis. ⁵⁶Eti Yesuusa koyoosona; Beeta Maqidasiyan eqqidi, “Ai qoppeetii? Paasikaa bonchchiyoosaa Yesuusi yeennee?” yaagidi issoi issuwaa oichchidosona. ⁵⁷Qassi qeesetu halaqatinne Parisaaweti Yesuusa qachchanau, i de7iyooosaa eriya ooninne banttayyo yootana mala azazidosona.

Yesuusa SHittuwaa Tiyida Maccaasiyo*(Maatiyoosa 26:6-13; Marqqoosa 14:3-9)*

12 ¹Paasikaa bonchchiyo gallassaappe usuppun gallassaa kasetidi, Yesuusi i haiquwaappe denttido Al77aazari de7iyo Biitaaniyaa giyo katamaa biis. ²He

sohuwan eti au kahuwaa kattidosona; Al77aazari aara issippe uttidaashin, Martta kahuwaa kattausu. ³Mairaama daro miishshan baizettiya narddoose giyo geeshsha shittuwaa ehaada, Yesuusa tohuwaa tiyaasu; tiyada ba binnaan a tohuwaa quccaasu; keetta ubbai shittuwaa sawuwan tonggu gees.

⁴SHin Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe issoi, Yesuusa aatti immanaagee, Yihudaa Asqqorootu, ⁵“Ha shittoi issi xeetanne ishatamu biran baizettin, aibissi birai hiyyeesau imettennee?” yaagiis. ⁶I kaiso gidido gishshau, hegaa giisippe attin, hiyyeesau qarettidi gibeenna; i miishshaa qarcciitaa oiqqiyaagaa gidiyo gishshau, ubba wode appe baayyo ekkees.

⁷Yesuusi, “Bau de7iyaabaa taani moogettiyo gallassau minjju; o aggite. ⁸Hiyyeesati ubba wode inttenaara de7ana; shin taani ubba wode inttenaara de7ikke” yaagiis.

⁹Aihudatuppe daro asai Yesuusi Biitaaniyan de7iyoojaa siyidi, yaa biis; eti Yesuusa be7ana gishsha xalaalau gidennan, i haiquwaappe denttido Al77aazarakka be7anau biidosona. ¹⁰Hegaa gishshau, qeese halaqati Al77aazarakka qassi woranau maqettidosona. ¹¹Aissi giikko, Al77aazara gaasuwan daro Aihudati banttana kaalettiyaageeta aggi bayidi, Yesuusa ammanoosona.

Yesuusi Bonchchuwan Yerusalaame Geliis

(Maatiyoosa 21:1-11; Marqqoosa 11:1-11; Luqaasa 19:28-40)

¹²Wonttetta gallassi Paasikaa bonchchiyoosaa yiida daro asai Yesuusi Yerusalaame biyoogaa siyiis. ¹³Siyidi zambbaa haittaa oiqqidi, a mokkanau kiyidosona. Bantta qaalaa xoqu oottidi,

“Xoossai galatetto!

Xoossaa sunttan yiya Israa7eela kawoi
anjettidaagaa!”

yaagidosona.

¹⁴⁻¹⁵Xoossaa maxaafai,

“Xiyoone katamau, yayyoppa!

Be7a, ne kawoi hare maraa bolli uttidi yees”
giyoogaadan, Yesuusi hare maraa demmidi, a toggiis.

16 Yesuusi erissiyō ashkkarati hegaa kase akeekibookkona; shin Yesuusi bonchchettidoogaappe guyyiyan, Xoossaa maxaafai hegaa ubbaa giidoogaanne qassi etikka hegaa ubbaa Yesuusayyo oottidoogaa hassayidosona.

17 Al77aazari moogettido gonggoluwaappe Yesuusi a xeesidi, haiquwaappe denttido wode, Yesuusaara de7iya daro asai Yesuusayyo markkattiis. 18 Daro asai a mokkanau kiyidoogee, i he wolqqaama malaataa oottido gishshassa. 19 Hegaa gishshau, Parisaaweti issōi issuwaa, “Intte ainne oottanau danddayennaagaa be7eeti! Be7ite, dere ubbai a geeduwaa kaallees” yaagidosona.

20 Paasikaa bonchchiyo gallassi goinnanau Yerusalaame biidaageetu gidдон issi issi Giriike asati de7oosona.

21 Eti Galiila biittan Beetasaida giyo katamaappe yiida Piliphphoosakko biidi, “Godau, nuuni Yesuusa be7anau koyoos” yaagidi woossidosona. 22 Piliphphoosi biidi, Inddiraasayyo odiis; odin naa77aikka biidi, Yesuusayyo odidosona.

23 Yesuusi etau hagaadan yaagiis; “Taani, Asa Na7ai, bonchchettiyo saatee gakkiiis. 24 Taani intteyyo tumaa odais; issi gistte aifiyaa biittan wodhdhada wooqqana xayikko, barkka attausu. SHin he gisttee aifiyaa wooqqikko, daro aifiyaa aifausu. 25 Ba shemppuwaa siiqiya ooninne bashshees; qassi ba shemppuwaa ha sa7an ixxiya ooninne merinaa de7uwau ashshees. 26 Ooninne tau oottikko, tana kaallanau bessees; qassi taani de7iyoosan ta ashkkaraikka de7ana. Tau oottiya oonanne, ta Aawaikka a bonchchana.

27 “Ha77i ta shemppoi daro un77ettiis; yaatin woigoo? Taani, ‘Ta Aawau, tana ha saateeppe ashsharkkii’ yaagoo? CHii, taani ha saatiyan yiidoogee haggaa gishshassa. 28 Ta Aawau, ne sunttaa bonchcha” yaagiis.

He wode saluwaappe, “Taani ta sunttaa bonchchaas; qassikka gujjada bonchchana” yaagiya qaalai yiis.

29 He sohuwan eqqida daro asai he qaalaa siyidi, “Hegee dadaa” yaagiis.

Harati qassi, “Kiitanchchai ayyo haasayiis” yaagidosona.

30 Yesuusi zaaridi eta, “Ha qaalai intte gishshau yiidoogaappe attin, ta gishshassa gidenna. 31 Ha sa7ai

pirddettiyo wodee ha77a; ha sa7aa haariyaagee ha77i kare olettana. ³²Qassi taani masqqaliyaa bolli kaqettiyo wode, asa ubbaa taakko ekkana” yaagiis. ³³I hegaa giidoogee ai mala haiquwaa i haiqqanaakkonne eta erissanaassa.

³⁴Daro asai zaaridi Yesuusa, “Nu higgee Kiristtoosi merinau de7iyoojaa odees. Yaatin, neeni woigada, ‘Asa Na7ai masqqaliyaa bolli kaqettana’ gai? He Asa Na7ai oonee?” yaagidosona.

³⁵Yaagin Yesuusi, “Poo7oi inttenaara guutta wodiya takkana. Intteyyo xumenna mala, poo7oi de7ishin, poo7uwan hemettite. Xuman hemettiya urai au biyaakkonne erenna. ³⁶Poo7uwaa asa gidana mala, intteyyo poo7oi de7ishin, poo7uwaa ammanite” yaagiis.

Aihudati Ammanennan Ixxido Hanotaa

Yesuusi hegaa haasayidoogaappe guyyiyan, biidi etappe geemettiis. ³⁷⁻³⁸I hegaa keena wolqqaama malaataa eta sinttan oottikkokka, hananabaa yootiya Isiyaasi,

“Godau, nu markkatettaa ooni ammanidee?

Godai ba wolqqa oona bessidee?”

giidoogee tuma gidana mala, eti a ammanibookkona.

³⁹⁻⁴⁰Isiyaasi qassikka,

“Eta aiffee xeellenna mala,

eta wozanaikka akeekenna mala,

eti Xoossaakko simmin, i eta pattenma mala,

Xoossai eta aifiyaa qooqissiis.

Eta wozanaa dammissiis”

giido gishshau, eti ammananau danddayibookkona.

⁴¹Isiyaasi Yesuusa bonchuwaa be7ido gishshaunne qassi abaa haasayido gishshau, hegaa giis.

⁴²Hegaa gidinkka, harai atto Aihudatu halaqatuppekka daroti Yesuusa ammanidosona. SHin Parisaaweti banttana Aihudatu woosa keettaappe kessoosona giidi yayyido gishshau, ammanida giidi markkattibookkona. ⁴³Aissi giikko, eti Xoossaa sabaappe aattidi, asa sabaa siiqidosa.

⁴⁴Yesuusi ba qaalaa xoqqu oottidi yaagiis;

“Tana ammaniya ooninne tana kiittidaagaakka ammaniyoogaappe attin, ta xalaala ammanenna. ⁴⁵Tana

be7iya ooninne tana kiittidaagaakka be7ees. ⁴⁶Tana ammaniya ubbai xuman de7enna mala, taani poo7o gidada sa7aa yaas. ⁴⁷Ta qaalaa siyidi azazettenna uraa oonanne taani pirddikke; aissi giikko, taani sa7aa ashshanau yiidoogaappe attin, pirddanau yabeikke. ⁴⁸Tana ixxiya oonanne qassi ta qaalaa ekkenna oonanne pirddiyaagee de7ees. Taani yootido qalalai wurssettaa gallassi he uraa pirddana. ⁴⁹Aissi giikko, taani haggaa taappe haasayabeikke; shin tana kiittida ta Aawai taani gaanaagaanne haasayanaagaa tana azaziis. ⁵⁰Qassi a azazoi merinaa de7uwaa ehiyoogaa taani erais; hegaa gishshau, taani yootiyoogee ta Aawai tana yoota giidi odidoogaa” yaagiis.

Yesuusi Ba Eriissiyo Ashkkaratu Gediya Meecciis

13 ¹Paasikaa bonchchiyo gallassai gakkanaappe kasetidi, ha sa7aappe shaahettidi, Aawaakko biyo wodee gakkidoogaa Yesuusi eriis; ha sa7an de7iya baageeta ubba wode siiqiis; wurssettai gakkanaassi eta siiqiis.

²Yesuusinne erissiyo ashkkarati kahuwaa miishin, Simoon a7aa Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aatti immanaadan, xalahe halaqai a qofissi wottiis. ³Yesuusi ba Aawai ubbabaa a kushiyan wottidoogaa, qassi Xoossaa matappe i yiidoogaanne, simmidi akko baanaagaa eriis. ⁴Yesuusi miyoosaappe denddi eqqidi, bolla bagga maayuwaa qaari wottidi, pooxaa ba xeessan gixxiis. ⁵Hegaappe guyyiyan, haattaa kuixaaruwan tigidi, ba erissiyo ashkkaratu tohuwaa meecciyogaanne ba xeessan gixxido pooxan qucciyogaa doommiis.

⁶Yesuusi Simoon PHeexiroosakko yin PHeexiroosi, “Godau, neeni ta tohuwaa meeccanau hanaiyye?” yaagiis.

⁷Yesuusi zaaridi a, “Taani oottiyoogaa neeni ha77i erakka; shin guyyeppe akeekana” yaagiis.

⁸Yaagin PHeexiroosi, “Neeni ta tohuwaa mulekka meeccakka!” yaagiis.

Yesuusi a, “Taani ne tohuwaa meeccana xayikko, neeyyoonne taayyoonne issippetetti baawa” yaagidi zaariis.

⁹Yaagin PHeexiroosi Yesuusa, “Godau, yaatikko, ta tohuwaa xalaalaa meeccoppa; ta kushiyaakka ta huuphiyaakka meecca!” yaagiis.

¹⁰Yesuusi zaaridi, “Bollaa meecettiichchida urai ooninne tohoppe harabaa meecettanau koshshenna; ayyo ubbasaikka geeshsha. Qassi inttekka geeshsha; shin ubbai geeshsha gidekketa” yaagiis. ¹¹Aissi giikko, Yesuusi bana aatti immana urai oonakkonne erees; i, “Intte ubbai geeshsha gidekketa” giidoogee hegaassa.

¹²Eta tohuwaa meeccidoogaappe guyyiyan, Yesuusi ba maayuwaa maayidi, ba sohuwaa guyye simmidi biidi uttiis; uttidi eta yaagiis; “Taani intteyyo oottidoogaa akeeketii? ¹³Intte tana tamarissiyaagoonne Godau geeta; taani he intte giyoogaa gidiyo gishshau, loittideta. ¹⁴Taani intteyyo Godanne inttena tamarissiyaagaa gidaidda, intte tohuwaa meeccidabaa gidikko, inttekka issoi issuwaa tohuwaa meeccanau bessees. ¹⁵Aissi giikko, taani intteyyo oottidoogaadan, inttekka oottana mala, intteyyo leemiso gidaas. ¹⁶Taani intteyyo tumaa odais; ashkkari ba godaappe aadhdhenna. Qassi kiitettida uraikka bana kiittidaagaappe aadhdhenna. ¹⁷Intte hegaa eridi oottiyaabaa gidikko anjettidaageeta.

¹⁸“Taani intte ubbaabaa haasayikke. Taani dooridoogeeta erais; shin Xoossaa maxaafai, ‘Taani barssidoogee ta kushiya saxxiis’ giidoogee tuma gidanau bessees. ¹⁹Hegee haniyo wode taani tana gidiyoogaa intte ammanana mala, hegee hananaappe kasetada intteyyo haara odais. ²⁰Taani intteyyo tumaa odais; taani kiittiyo oonanne mokkiya urai tanakka mokkees; qassi tana mokkiya ooninne tana kiittidaagaa mokkees” yaagiis.

Yesuusi Bana Aattidi Immanaagee Oonakko Kasetidi Odiis

(Maatiyoosa 26:20-25; Marqqaosa 14:17-21; Luqaasa 22:21-23)

²¹Yesuusi hegaa haasayidoogaappe guyyiyan, ba wozanan daro metootiis; metootidi, “Taani intteyyo tumaa odais; tana intteppe issoi aatti immana” giidi qoncciiyan odiis.

²²I obaa haasayiyaakkonne, erissiyoo ashkkaratuyyo mulekka erettennan ixxin, issoi issuwaa xeellidosona. ²³Erissiyoo

ashkkaratuppe issoi, Yesuusi siiqiyoogee, Yesuusa matan uttiis. 24Hegaa gishshau, Simoon PHeexiroosi he erissiyo ashkkaaraa qim77otidi, “I oona giyaakko, ane a oichcha” yaagiis.

25Hegaa gishshau, he erissiyo ashkkarai Yesuusa haittaakko shiiqidi, “Godau, i oonee?” yaagiis.

26Yesuusi zaaridi, “Taani oittan cambbaa tushkkada immiyoogee a” yaagiis. Qassi oittaa mentti ekkidi, cambbaa tushkkidi, Simoon na7aa, Yihudaa Asqqorootuyyo immiis. 27Yihudai oittaa menttettaa ekkidoogaappe guyyiyan, Seexaanai sohuwaarakka Yihudan geliis. Yesuusi a, “Neeni oottanaagaa eesuwan ootta!” yaagiis. 28SHin he sohuwan uttidaageetuppe ooninne Yesuusi hegaa a aissi giidaakkonne eribeenna. 29Yihudai miishshaa qarcciitaa oiqqiyo gishshau, erissiyo ashkkaratuppe issooti issooti Yesuusi Yihudaa, “Paasikaa bonchchiyo gallassau banttana koshshiyaabaa baada shamma woi hiyyeesau muxuwaataa imma giis” yaagidi qoppidosona.

30Yihudai oittaa me7ettaa ekkidi, sohuwaarakka kare kiyiis; he wode sa7ai qamma.

Ooratta Azazuwaa

31Yihudai kare kiyidoogaappe guyyiyan, Yesuusi yaagiis; “Ha77i taani Asa Na7ai bonchchettaas: Xoossaikka ta baggaara bonchchettiiis. 32Xoossai ta baggaara, Asa Na7aa baggaara bonchchettikko, i ba huuphen tana Asa Na7aa bonchchana; qassi i tana sohuwaara bonchchana. 33Ta naatoo, taani inttenaara daro wodiya gam77ikke. Intte tana koyana; shin taani Aihudata, ‘Taani biyoosaa intte baanau danddayekketa’ giidoogaadan, intteyyookka ha77i odais. 34Taani inttena ooratta azazuwaa azazais; issoi issuwaa siiqite. Taani inttena siiqidoogaadankka, intte issoi issuwaa siiqana bessees. 35Intte issoi issuwaara siiqettikko, ta erissiyo ashkkarata gidiyoogaa asai ubbai erana” yaagiis.

PHeexiroosi Kaddanaagaa Yesuusi Kasetidi Odiis

(Maatiyoosa 26:31-35; Marqqaosa 14:27-31; Luqaasa 22:31-34)

36Simoon PHeexiroosi Yesuusa, “Godau, neeni au bai?” yaagiis.

Oichchin Yesuusi zaaridi, “Taani biyoosaa neeni ha77i tana kaallanau danddayakka; shin guyyeppe kaallana” yaagiis.

³⁷Yaagin PHeexiroosi, “Godau, taani nena ha77i kaallanau aissi danddayikkinaa? Taani ne gishshau, haiqqanaukka giiga uttaas!” yaagiis.

³⁸Yesuusi zaaridi, “Ta gishshau haiqqanau hai tumu giiga uttadii? Taani neeyyo tumaa odais; kuttoi waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

Aawaakko Efiya Ogee Yesuusa

14 ¹Yesuusi erissiyo ashkkarata, “Intte wozanai hirgoppo; Xoossaa ammanite; tanakka ammanite.

²Ta Aawaa keettan daro sohoi de7ees. Hegaa gidennaakko, taani intteyyo heгаа yootikke; taani intteyyo sohuwaa giigissanau bais. ³Taani baada sohuwaa giigissoogaappe guyyiyan, taani de7iyoosan inttekka de7ana mala, simmada yaada inttena taakko ekka efaana. ⁴Qassi intte taani biyo ogiyaa ereeta” yaagiis.

⁵Yaagin Toomaasi, “Godau, neeni biyoosaa nuuni erokko; ogiyaa waanidi eranau danddayiyoonii?” yaagiis.

⁶Yesuusi zaaridi, “Ogee, tumainne de7oi tana; ta baggaarappe attin, ooninne ta Aawaakko baanau danddayenna. ⁷Intte tana eriyaabaa gidiyaakko, ta Aawaakka erana; ha77ippe doommidi, intte a ereetanne qassi a be7ideta” yaagiis.

⁸Piliphphoosi Yesuusa, “Godau, Aawaa nuna bessa; hegee nuuyyo gidana” yaagiis.

⁹Yesuusi zaaridi yaagiis; “Taani haggaa keena wodiya inttenaara de7inkka, tana erikkii Piliphphoosaa? Tana be7ida urai Aawaakka be7iis; yaatin, neeni woigada, ‘Aawaa nuna bessa’ gai? ¹⁰Taani Aawaa giddon de7iyoogaa qassi Aawaikka ta giddon de7iyoogaa neeni ammanikkiiyye? Taani intteyyo odiyo qaala taani taappe odikke; shin ta giddon de7iya Aawai ba oosuwa oottees. ¹¹Taani Aawaa giddon de7iyoogaaninne qassi Aawaikka ta giddon de7iyoogan tana ammanite; hegee xayikko, abau a oosuwaabau tana ammanite.

¹²“Taani intteyyo tumaa odais; tana ammaniya urai taani oottiyo oosuwa oottana. Taani Aawaakko biyo

gishshau, he urai hagaappe aadhdhiya oosuwa oottana.

¹³Aawai Na7aa baggaara, ta baggaara bonchchettana mala, ta sunttan intte woossiyo ubbabaa taani intteyyo polana.

¹⁴Intte ta sunttan tana ai oichchikkokka, taani polana.

¹⁵“Intte tana siiqiyaabaa gidikko, ta azazuwaa naagana.

¹⁶⁻¹⁷Taani Aawaa woossana; inttenaara merinau de7ana mala, tumatettaa Ayyaanaa, hara minttettiyaagaa intteyyo i immana. Ha sa7ai he tumatettaa Ayyaanaa be7ennaagaanne erennaagaa gidiyo gishshau, a ekkana danddayenna; shin i inttenaara de7iyo gishshaunne intte gidдон de7ana gishshau, intte a ereeta.

¹⁸“Taani inttena interkka yeggabeikke; taani simmada intteikko yaana. ¹⁹Guutta wodiyaappe guyyiyan, sa7ai tana naa77antto be7enna; shin intte tana be7ana; taani paxa de7iyo gishshau, intteikka qassi paxa de7ana. ²⁰Taani ta Aawaa gidдон de7iyoogaanne intte ta gidдон de7iyoogaa, qassi taani intte gidдон de7iyoogaanne intte he gallassi erana.

²¹“Ta azazoi a matan de7iyo asi, qassi he azazuwaakka naagiyaagee, i tana siiqiya asa. Tana siiqiya asa ta Aawaikka siiqees; taanikka a siiqais. Taani ayyo qonccana” yaagiis.

²²Yihudaa Asqqoroota gidenna Yihudai Yesuusa, “Godau, neeni ne huuphiyaa sa7aa bessennan, nuna bessana giyoogaa woigada gai?” yaagiis.

²³Yaagin Yesuusi, “Tana siiqiya ooninne ta qaalaa naagana; ta Aawai a siiqana; qassi ta Aawainne taaninne akko yiidi, aara de7ana. ²⁴Tana siiqenna urai ooninne ta qaalau azazettenna; intte siyiyo qaalai tana kiittida Aawaagaa gidiyoogaappe attin, taagaa gidenna.

²⁵“Taani inttenaara issippe de7aidda haggaa intteyyo odaas; ²⁶shin Geeshsha Ayyaanai, minttettiyaagee, Aawai ta sunttan kiittanaagee, inttena ubbabaa taaarissana. Taani intteyyo odido ubbabaakka inttena hassayissana.

²⁷“Taani sarotettaa inttenaara wottais; ta sarotettaa intteyyo immais. Taani sa7ai immiyo sarotettaa malaa immikke. Intte hirggoppitenne yayyoppite. ²⁸Taani intteyyo, ‘Taani bais; shin simmada intteikko yaana’ giidoogaa siyideta; intte tana siiqidobaa gidiyaakko, taappe Aawai dariyo gishshau, taani Aawaakko biyoogan intte

ufaittana shin. ²⁹Hegee haniyo wode intte ammanana mala, hegee hanennan de7ishin, haara kasetada taani intteyyo odarggaas.

³⁰“Ha sa7aa haariyaagee yiyo gishshau, taani hagaappe sinttan inttenaara keehi haasayikke. Tana i ainne oottanau danddayenna. ³¹SHin taani Aawaa siiqiyoogaa sa7ai eranau bessees; qassi taanikka Aawai tana azazidoogaadan oottais. Denddi eqqite; hagaappe boos.

Woiniyaa Giyo Turaayyo Tumu Anoi Yesuusa

15 ¹“Taani woine giyo turaayyo tumu ano; goshshanchchai ta Aawaa. ²Ta giddon de7iya aife aifenna turaa mara ubbaa i karees; aifiya turaa mara ubbai kaseegaappe keehi aifanaadan, he maraa xeeraa

Woine giyo turaa (Yoh 15:2)

i qanxxana.*

³Taani intteyyo ha77i odido qaala gaasuwan, intte geeshsha.

⁴Ta giddon de7ite; taanikka intte giddon de7ana. Woiniyaa turaa marai anoora issippe de7ennan xayikko, he

marai barkka aife aifanau danddayennaagaadan, inttekka ta giddon de7ennan xayikko, aife aifanau danddayekketa.

⁵“Taani woine turaayyo ano; intte he turaa marata. Ta giddon de7iya urai, taanikka a giddon de7iyo urai, daro aife aifana; aissi giikko, taani bannan interkka ainne oottanau danddayekketa. ⁶Ta giddon de7enna urai tura maradan, karen yeggin melana; melidaagaa shiishshidi taman wottin, i eexxana. ⁷Intte ta giddon de7ikko, qassi ta qaalaikka intte giddon de7ikko, intte koyidobaa aiba gidinkka woossite; intte ekkana. ⁸Intte daro aifiyaa aifikkonne qassi ta erissiyo ashkkarata gidikko, hegan ta Aawai bonchchettana. ⁹Aawai tana siiqidoogaadan, taanikka inttena siiqaas; ta siiquwan de7ite. ¹⁰Taani ta

Aawaa azazuwaa naagada a siiquwan de7idoogaadan, inttekka ta azazuwaa naagikko, ta siiquwan de7ana.

11“Ta ufaissai inttenaara de7ana malanne, inttekka daro ufaittana mala, taani haggaa intteyyo yootaas. 12Ta azazoi haggaa; taani inttena siiqiyoogaadan, inttekka issoi issuwaara siiqettite. 13Ba shemppuwaa ba laggiyaayyo aattidi immiyoogaappe aadhdhiya siiqoi ooyyookka baawa. 14Taani inttena azazidobaa ubbaa oottikko, intte ta laggeta.

15“Ashkkaarai ba godai oottiyoobaa erenna gishshau, taani inttena hagaappe sinttau ashkkaarata giikke; shin taani inttena ta laggeta gaas. Aissi giikko, ta Aawaappe siyido ubbabaa taani intteyyo yootaas. 16Taani inttena dooridoogaappe attin, intte tana dooribeekketa. Intte biidi aifiyaa aifana mala, taani inttena sunttaas. Qassi Aawaikka intte ta sunttan woossidobaa ubbaa immana. 17Taani inttena azaziyoogee haggaa; issoi issuwaara siiqettite.

Yesuusi Ha Sa7ai Ixxiyoogaa Odiis

18“Sa7ai inttena ixzikko, kasetidi tana ixxidoogaa akeekite. 19Intte sa7aabaa gididaakko, sa7ai babaadan inttena siiqana; shin taani inttena sa7aappe dooridoogaappe attin, intte sa7aabaa gidekketa; sa7ai inttena ixxiyoogee hegaassa. 20“Ashkkaarai ba godaappe dareenna’ gaada taani intteyyo odidoogaa hassayite. Eti tana yedettidabaa gidikko, inttenakka yedettana. Eti ta qaalaa naagidabaa gidikko, intte qaalaakka naagana. 21SHin eti tana kiittidaaggaa erenna gishshau, ha ubbaa ta gaasuwan eti intte bolli wottana. 22Taani yaada etau odennabaa gidiyaakko, etau nagara gidenna; shin ha77i eti oottiyo nagaraa gaasoyiyoobi baawa. 23-24Tana ixxiyaagee ta Aawaakka ixxees. Ooninne oottibeenna oosuwaa eta gidдон taani oottabeennabaa gidiyaakko, etau nagara gidennan attana; shin ha77i eti taani oottido oosuwaa be7idi, tanakka ta Aawaakka ixxidasona. 25SHin eta higgian, ‘Tana coo ixxidasona’ geetettidi xaafettidaagee polettana mala, hagee haniis.

26“SHin Aawaappe yiya tumatettaa Ayyaanai minttettiyaagee yaana. Taani Aawaappe intteyyo a

15:12 Yoh 13:34; 15:17; 1Yoh 3:23; 2Yoh 5

15:20 Mat 10:24; Luq 6:40; Yoh 13:16 15:25 Maz 35:19; 69:4

yeddana; qassi i tabaa markkattana. ²⁷Intteikka qassi kaseesappe doommidi, tanaara de7iyo gishshau, tabaa markkattana.

Geeshsha Ayyaanaa Oosuwaa

16 ¹“Taani haggaa intte xubettenna mala, intteyyo odaas. ²Eti inttena bantta Aihuda woosa keettaappe kessi yeddana. Hegaa bolli qassi inttena woriya urai Xoossau oottiyoobaa au milatiyo wodee yaana. ³Eti hegaa intte bolli oottiyoogee tananne Aawaa erenna gishshassa. ⁴SHin eti hegaa intte bolli oottiyo wodee gakkiiyo wode, taani intteyyo odidoogaa intte hassayana mala, taani intteyyo haggaa odaas.

“Taani inttenaara de7iyo gishshau, koiro hegaa intteyyo odabeikke. ⁵SHin ha77i taani tana kiittidaagaakko bais; shin intteppe ooninne, ‘Au bai?’ giidi tana oichchiyai baawa. ⁶SHin taani haggaa odido gishshau, intte wozanan daro azzanoi de7ees. ⁷SHin taani intteyyo tumaa odais; taani biyoogee intteyyo keha. Aissi giikko, taani baana xayikko, minttettiyaagee inttekkoo yeenna; shin taani biikko, a inttekkoo yeddana. ⁸Qassi minttettiyaagee yiidi, nagaraabaa, xillotettaabaanne pirddaabaa ha sa7aa asaa erissana. ⁹Nagaraabai asai tana ammanenna gishshassa. ¹⁰Xillotettaabai qassi taani Aawaakko biyo gishshau, intte tana naa77anttuwaa be7ekketa. ¹¹Xoossaa pirddaabai qassi sa7aa haariyaagee pirddetiichchido gishshassa.

¹²“Taani intteyyo odiyoobai darobai de7ees; shin ha77i intteyyo gelenna. ¹³Tumatettaa Ayyaanai yiyo wode, inttena tumatetta ubbaakko efaana. Aissi giikko, i ba siyidobaa odanaappe attin, baappe ainne odenna. Qassi sinttappe yaanabaa intteyyo i odana. ¹⁴I tana bonchchana; aissi giikko, i taayyo de7iyaabaappe ekkidi, intteyyo odana. ¹⁵Aawau de7iyaabai ubbai tabaa; minttettiyaagee tau de7iyaabaappe ekkidi, intteyyo odana taani giidoogee hegaassa.

Intte Azzanoi Ufaissau Laamettana

¹⁶“Guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ana” yaagiis.

¹⁷Erissiiyo ashkkaratuppe issooti issooti bantta gidдон,
“Guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ekketa; qassi

guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ana; aissi giikko, taani Aawaakko bais' giyoogee hegee woigiyoogee?" yaagidosona. ¹⁸"Guutta wodeppe guyyiyan' giyoogee woigiyoogee? I aibau haasayiyaakkonne nuuyyo erettenna" yaagidosona.

¹⁹Eti bana oichchanau koyiyoogaa Yesuusi eridi, eta yaagiis; "Taani, 'Guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ana' giidoogau intte issoi issuwaa oichcheetii? ²⁰Taani intteyyo tumaa odais. Intte yeekkananne koizzana; shin ha sa7ai ufaittana. Qassi intte azzanana; shin intte azzanoi ufaissa gidana. ²¹Issi maccaasiyaa na7a yelana haniyo wode, ba maaretaa wodee gakkido gishshau, he maaretaabaa hirggausu; shin na7a yelidoogaappe guyyiyan, na7i ha sa7an yelettido ufaissaa gishshau, ba maaretaa hassayukku. ²²Hegaa gishshau, inttekka intte wozanan hirggeeta; shin taani naa77anttuwaa inttena be7ana; qassi intte wozanai keehi ufaittana; intte ufaissaa ooninne intteppe ekkenna.

²³He gallassi intte tana ainne woossekketa. Taani intteyyo tumaa odais; intte ta sunttan woossiyooabaa ubbaa Aawai intteyyo immana. ²⁴Ha77i gakkanaassikka ta sunttan ainne woossibeekketa; intte ufaissai polettana mala, Xoossaa woossite; intte ekkana.

²⁵"Hagaa taani intteyyo leemisuwan yootaas; shin taani leemisuwan yootenna wodee yaana; shin Aawaabaa taani intteyyo qoncciyen odana. ²⁶Taani he gallassi, intte ta sunttan Aawaa woossana; qassi intte gishshau, taani Aawaa woossana giikke. ²⁷Aissi giikko, Aawai ba huuphen inttena siiqees; intte tana siiqiyo gishshaunne taani Aawaa matappe yiidoogaa ammanido gishshau, i inttena siiqees. ²⁸Taani Aawaa matappe sa7aa yaas; qassi sa7aa aggada Aawaakko baana" yaagiis.

²⁹Erissiyo ashkharati zaaridi Yesuusa, "Be7a, ha77i neeni qoncciyen haasayaasa; leemison ainne haasayakka. ³⁰Neeni ubbabaa eriyooogaa nuuni ha77i eroos; qassi nena ooninne oichchana mala, neeni koyennaagaa eroos. Hegee nuna neeni Xoossaappe yiidoogaa ammanttees" yaagidosona.

³¹Yaagin Yesuusi zaaridi eta, “Ha77i ammaneetii?

³²Be7ite, intte intte soo intte soo laalettiyo wodeenne ta xalaalaa yeggi bayiyo wodee yaana; ha77ikka yiichchiis. SHin Aawai tanaara de7iyo gishshau, ta xalaalaa gidikke.

³³Intte ta giddon de7iiddi, saro de7ana mala, taani haggaa intteyyo odaas. Sa7an intte waayettana. SHin minnite; taani sa7aa xoonas” yaagiis.

Yesuusa Woosaa

17 ¹Yesuusi hegaa haasayidoogaappe guyyiyan, pude saluwaa xeellidi, hagaadan yaagiis; “Aawau, wodee gakkii; ne Na7ai nena bonchchana mala, neeni ne Na7aa bonchcha. ²Aissi giikko, neeni ayyo immido ubbau merinaa de7uwaa i immana mala, asa ubbaa bollan ayyo maataa immadasa. ³Asai nena issi Xoossaa gididaaggaa erana malanne, qassi neeni kiittido Yesuus Kiristtoosa erana mala, hagee merinaa de7o. ⁴Neeni taayyo oottanau immido oosuwaa polada, nena sa7an bonchchaas. ⁵Ha77ikka qassi Aawau, sa7ai merettanaappe kase ne matan taayyo de7iya bonchchuwan ne sinttan tana bonchcha.

⁶“Sa7aa asaappe neeni tau immidoogeeta nenaara eretissas; eti neegeeta; qassi neeni eta tau immadasa. Eti ne qaalaukka azazettidosona. ⁷Ha77i neeni tau immido ubbabai neeppe yiidoogaa eti eroosona. ⁸Aissi giikko, neeni tau immido qaalaa taani etau immaas; etikka he qaalaa ekkidosona. Taani ne matappe yiidoogee tuma gidiyoogaa eroosona; eridi neeni tana kiittidoogaakka ammanidosona.

⁹“Taani etau woossais; sa7au nena woossikke. SHin neeni tau immido asau woossais; aissi giikko, eti neegeeta. ¹⁰Tau de7iya ubbabai nebaa; qassi neeyyo de7iya ubbabaikka tabaa. Taani eta baggaara bonchchettaas. ¹¹Taani hagaappe guyyiyan, sa7an de7ikke; eti sa7an de7oosona; taani ha77i neekko bais. Geeshsha Aawau, ha neeni tau immidoogeeti neeninne taani issuwaa gidiyoogaadan, eti issuwaa gidana mala, eta ne sunttan naaga. ¹²Taani etaara sa7an de7aidda, neeni tau immido ne sunttaa wolqqan eta naagaas. Taani eta naagaas; Xoossaa maxaafai giidoogee polettana mala, xayoi bessio uraappe attin, etappe harai ooninne xayibeenna.

13“Ha77i taani neekko bais; eta wozanan ta ufaissai polettana mala, haggaa taani sa7an haasayais. 14Taani etau ne qaalaa immaas; taani sa7aassa gidennaagaadan, etikka sa7aassa gidenna gishshau, sa7ai eta ixxiis. 15Neeni xalahiyaappe eta naagana mala woossiyoogaappe attin, sa7aappe kessana mala woossikke. 16Taani sa7aassa gidennaagaadan, etikka sa7aassa gidokkona. 17Neeni tumatettan eta nebaa ootta; ne qaalaiikka tumatettaa. 18Neeni tana sa7aa kiittidoogaadan, taanikka eta sa7aa kiittaas; 19qassi eti tumatettan nebaa gidana mala, eta gishshau, taani ta huuphiyaa neeyyo immais.

20“Taani eta xalaalau woossikke; shin eti qaalaa yootin, tana ammanidaageetuyyookka woossais. 21Eti ubbai issuwaa gidana mala, taani woossais. Aawau, neeni ta giddon de7iyoogaadan, qassi taanikka ne giddon de7iyoogaadan, eti nu giddon de7ona. Qassi neeni tana kiittidoogaa sa7ai ammanana mala, eti issuwaa gidona. 22Neeninne taani issuwaa gidiyoogaadan, eti issuwaa gidana mala, neeni tana bonchchidoogaadan, taanikka eta bonchchaas. 23Taani eta giddon de7in, neeni ta giddon de7in, qassi neeni tana siiqiyoogaadan, etakka siiqidoogaanne tana sa7aa kiittidoogaa sa7ai eranaadan, eti muleera issuwaa gidona.

24“Aawau, sa7ai merettanaappe kase neeni tana siiqido gishshau, tau immido ta bonchchuwaa eti be7ana mala, neeni tau immidoogeeti taani de7iyoosan tanaara de7ana mala koyais.

25“Xillo Aawau, sa7ai nena erenna; shin taani nena erais. Qassi neeni tana kiittidoogaa hageeti eroosona. 26Neeni tana siiqido siiqoi eta giddon de7ana mala, qassi taanikka eta giddon de7ana mala, taani ne sunttaa eta erissaas; sinttaukka erissana” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketu Kushiyan Oiqettiis

(Maatiyoosa 26:47-56; Marqqoosa 14:43-50; Luqaasa 22:47-53)

18 1Yesuusi hegaa giidi, Xoossaa woossidoogaappe guyyiyan, ba erissiyo ashkkaratuura Qediroona giyo shaafaa pinniis. He sohuwan daro wogarai de7ees; Yesuusinne erissiyo ashkkarati he wogaraa giddo gelidosona.

²Yesuusa aatti immida Yihudai he sohuwaa erees; aissi giikko, Yesuusi ubba wode ba erissiyo ashkkaratuura hegan shiiqees. ³Hegaa gishshau, Yihudai paanoosiyaa, xomppiyaa, tooraanne gondalliyyaa oiqqida daro wotaaddaratanne qassi qeese halaqatinne Parisaaweti yeddido Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata kaaletti ekkidi, he sohuwaa biis.

⁴Yesuusi bana gakkana haniya ubbabaa eridi, gaxi kiyidi, “Oona koyeetii?” yaagiis.

⁵Yaagin eti zaaridi, “Naazireeta Yesuusa koyoos” yaagidosona.

Yesuusi zaaridi, “Taani a” yaagiis.

Yesuusa aatti immida Yihudaikka hegan etaara eqqiis; ⁶Yesuusi, “Taani a” giido wode, eti guyyekko shiiqidi, sa7an kunddidosona. ⁷Yesuusi qassikka, “Oona koyeetii?”

Yaagin eti, “Naazireeta Yesuusa koyoos” yaagidosona.

⁸Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani a gidiyoogaa intteyyo yootaas; simmi intte tana koyiyaabaa gidikko, hageeta yeddite” yaagiis.

⁹I, “Aawau, neeni tau immidoogeetuppe harai atto, issuwaakka bashshabeikke” giidoogee polettana mala, hegaa giis.

¹⁰Simoon PHeexiroosau bisoi de7ees; i he bisuwaa shoddinnee qeese ubbatu halaqaa ashkkaraa ushachcha haittaa shocidi, qanxxi yeggiis. He ashkkaraa sunttai Malkkoosa. ¹¹Yesuusi PHeexiroosa, “Ne bisuwaa shoohuwan zaarada wotta! Ta Aawai taayyo immido burccukkuwaappe taani uyennabaa neeyyo milatii?” yaagiis.

Yesuusi Qeese Ubbatu Halaqaa Haanna Sintti SHiiqiis

¹²SHaalaqai, daro wotaaddaratinne qassi Aihudatu halaqati Yesuusa oiqqidi qachchidosona. ¹³Koiro Yesuusa Haannakko efiidosona; aissi giikko, Haanni he laitti qeese ubbatu halaqa gidiya Qayaafa bollo. ¹⁴“Asa ubbaa gishshau, issi asi haiqqikko lo77o” giidi Aihudata zoridaagee Qayaafa.

PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis

(Maatiyoosa 26:69-70; Marqqoosa 14:66-68; Luqaasa 22:55-57)

¹⁵Simoon PHeexiroosinne hara issi erissiyo ashkkarai Yesuusa kaallidi biidosona. He hara erissiyo ashkkaraa

qeesu ubbatu halaqai loitti erees; hegee Yesuusaara qeesu ubbatu halaqaa dirssa garssi geliis. ¹⁶SHin PHeexiroosi kareera dirssaa penggen eqqiis. Qeesu ubbatu halaqai loitti eriyo hara erissiyo ashkkaarai kare kiyidi, penggiyaa naagiya na7eeyyo yootidi, PHeexiroosa dirssa garssi gelissiis. ¹⁷Penggiyaa naagiya na7iyaa PHeexiroosa, “Neeni ha bitanee erissiyo ashkkaaratuppe issuwaa gidikkiyye?” yaagaasu.

Yaagin PHeexiroosi, “CHii, taani gidikke” yaagiis.

¹⁸Sa7ai meeggiyo gishshau, ashkkaaratinne halaqati xiixinttaa tamaa oittidi, bonqqidaagaa yuuyi aadhdhi eqqidi ho77oosona; PHeexiroosikka etaara eqqidi, he tamaa ho77ees.

Qeesu Ubbatu Halaqai Yesuusa Oichchido Oishaa

(Maatiyoosa 26:59-66; Marqqoosa 14:55-64; Luqaasa 22:66-71)

¹⁹Qeesu ubbatu halaqai Yesuusa i erissiyo ashkkaaratubaanne a timirttiyaabaa oichchiis. ²⁰Yesuusi zaaridi, “Taani asa ubbau qoncciyaa odaas. Taani Aihuda ubbai shiiqiyo Aihuda woosa keettaaninne Beeta Maqidasiyan ubba wode tamarissaas; geeman ainne haasayabeikke. ²¹Yaatin, neeni tana aissi oichchai? Taani odidoogaa siyida asaa oichcha; he asai taani odidoogaa erees” yaagiis.

²²Yesuusi hegaa giido wode, he sohuwan eqqida wotaaddaratuppe issoi Yesuusa baqqidi, “Qeesu ubbatu halaqaa bolli hagaadan zaarai?” yaagiis.

²³Yesuusi zaaridi, “Taani balabaa haasayidabaa gidikko, hagan de7iya asa ubbau oda; shin taani tumaa haasayidabaa gidikko, tana aissi baqqai?” yaagiis.

²⁴Hegaa gishshau, Haanni, qashetti uttida Yesuusa, qeesu ubbatu halaqaa, Qayaafakko yeddiis.

PHeexiroosi Yesuusa Naa77anttuwaa Kaddiis

(Maatiyoosa 26:71-75; Marqqoosa 14:69-72; Luqaasa 22:58-62)

²⁵PHeexiroosi hegan eqqidi, tamaa ho77ees; harati a, “Neeni ha bitanee erissiyo ashkkaaratuppe issuwaa gidikkiyye?” yaagiis.

Yaagin PHeexiroosi, “CHii; taani gidikke” yaagidi kaddiis.

²⁶Qeese ubbatu halaqaa ashkkaratuppe issoi, PHeexiroosi haittaa qanxxido bitaniyaa dabboi PHeexiroosa, “Taani nena aara daro wogaraa gidдон be7abeikkinaayye?” yaagidi oichchiis.

²⁷Oichchin PHeexiroosi qassikka kaddiis; sohuwaarakka kuttoi waassi aggiis.

Yesuusi PHilaaxoosa Sintti SHiiqiis

(Maatiyoosa 27:1-2,11-14; Marqqaosa 15:1-5; Luqaasa 23:1-5)

²⁸Eti Yesuusa Qayaafa sooppe deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efiidosona. Sa7ai maallado guura; Aihudati Paasikaa bonchchiyo gallassa qumaa maanau, bantta huuphessi tunenna mala, deriyaa haariyaagaa ooso keettaa gelibookkona. ²⁹Hegaa gishshau, PHilaaxoosi etakko kare kiyidi, “Ha bitaniyaa intte aibin mooteetii?” yaagiis.

³⁰Yaagin eti, “I iitabaa oottibeennabaa gidiyaakko, nuuni a neekko ehookko” yaagidosona.

³¹PHilaaxoosi zaaridi etayyo, “Intte a ekki efiidi, intte higgee giyoogaadan, a bolli pirddite” yaagiis.

Yaagin Aihudati, “Oonanne woriyo maati nuuyyo baawa” yaagidosona; ³²hagee hanidoogee Yesuusi ai mala haiquwaa haiqqanaakko erissanau haasayidoogee polettanaassa.

³³PHilaaxoosi ba ooso keettaa naa77anttuwaa gelidi, Yesuusa xeesiis; xeesidi, “Neeni Aihuda kawoo?” yaagidi a oichchiis.

³⁴Oichchin Yesuusi PHilaaxoosa, “Ha oishaa neeni neeppe oichchaiyye woi hara asi neeyyo tabaa odidee?” yaagiis.

³⁵PHilaaxoosi zaaridi, “Tana Aihuda asa gai? Ne zaretinne qeesetu halaqati nena tau aatti immidosona; neeni ai oottadii?” yaagiis.

³⁶Yaagin Yesuusi, “Ta kawotettai ha sa7aana gidenna. Ta kawotettai ha sa7aana gididaakko, tana Aihudatuuyyo aatti immennaadan, ta ashkkarati tau olettana; shin ta kawotettai ha sa7aana gidenna” yaagiis.

³⁷Hegaa gishshau, PHilaaxoosi Yesuusa, “Yaatin, neeni kawooyye?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi zaaridi, “Neeni tana kawo gaasa. Taani tumatettaayyo markkattana gishshau yelettaas; qassi hegaa gishshau, ha sa7aa yaas. Tumaa bagga gidiya ooninne taani giyoogaa siyees” yaagiis.

³⁸Yaagin PHilaaxoosi, “Tumatetti aibee?” yaagiis.

PHilaaxoosi hegaa giidoogaappe guyyiyan, Aihudatukko kare kiyidi, “Taani aani ai balanne demmabeikke. ³⁹SHin Paasikaa bonchchiyo gallassi, issi asa taani intteyyo qashuwaappe birshshiyo meezee de7ees; taani intteyyo Aihudatu kawuwaa birshshiyoogaa koyeetii?” yaagiis.

⁴⁰Eti zaaridi, bantta qaala xoqqu oottidi, “Barbbaana birshshappe attin, a gidenna!” yaagidosona. SHin Barbbaani pangga.

Wotaaddarati Yesuusa Bolli Qilliiccidosona

(Maatiyoosa 27:27-32; Marqqoosa 15:15-21)

19 ¹Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosi Yesuusa oiqqidi, lissuwan garafiis. ²Wotaaddarati agunttaappe akiliiliyaa loittidi, a huuphiyan wottidosona; qassi zo7o maayuwaa maayidi, kare kiyiis; PHilaaxoosi Aihudata, “Bitaniyaa hagaa be7ite” yaagiis.

⁴PHilaaxoosi qassikka kare kiyidi Aihudata, “Be7ite, taani aani ai balanne demmabeennaagaa intte erana mala, a inttekko kare kessana” yaagiis. ⁵Hegaappe guyyiyan, Yesuusi agunttaa akiliiliyaa ba huuphiyan wottidi, zo7o maayuwaa maayidi, kare kiyiis; PHilaaxoosi Aihudata, “Bitaniyaa hagaa be7ite” yaagiis.

⁶Qeese halaqatinne wotaaddarati a be7ido wode, bantta qaala xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada a kaqqa! Kaqqa!” yaagidosona.

Yaagin PHilaaxoosi eta, “Intte a ekki efidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqite; aissi giikko, taani ai balanne demmabeikke” yaagiis.

⁷Aihudati zaaridi, “Nuuyyo higgee de7ees; nu higgee giyoogaadan, i haiqqanau bessees; aissi giikko, i bana Xoossaa Na7aa oottiis” yaagidosona.

⁸PHilaaxoosi hegaa siyido wode, kaseegaappe keehi yayyiis. ⁹Qassikka PHilaaxoosi ba ooso keettaa simmi gelidi Yesuusa, “Neeni auppe yaadii?” yaagidi oichchiis;

shin Yesuusi ayyo ainne zaaribeenna. ¹⁰Hegaa gishshau, PHilaaxoosi a, “Tau yootikkii? Nena birshshau woi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqanau tau maati de7iyooogaa erikkiiyye?” yaagiis.

¹¹Yaagin Yesuusi, “Xoossai neeyyo bollappe maataa immibeennabaa gidiyaakko, neeyyo ta bolli maati de7enna shin. Hegaa gishshau, tana neeyyo aatti immidaagee aadhdhiya nagaraa oottiis” yaagiis.

Yesuusa Haiquwau Pirdidosona

(Maatiyoosa 27:15-31; Marqqoosa 15:6-20; Luqaasa 23:13-25)

¹²PHilaaxoosi hegaa siyido wode, Yesuusa birshshanau oge koyiis; shin Aihudati bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Neni a birshshiyaabaa gidikko, Kawuwaa Qeesaara dabbo gidakka! Bana kawo giya ooninne Qeesaara morkke!” yaagidosona.

¹³PHilaaxoosi hegaa siyidi, Yesuusa kare kessiis. Yaatidi shuchchaa baasidi kessidosaa giyoosan pirda oidian uttiis; Ibraisxxe qalan he sohoi gabataa giyoogaa. ¹⁴He gallassai Paasikaa bonchchiyo gallassau giigissiyo gallassa; sa7ai usuppun saate heera gidana. PHilaaxoosi Aihudata, “Intte kawuwaa haggaa be7ite!” yaagiis.

¹⁵Yaagin Aihudati bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Digga! Digga! Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqa!” yaagidosona.

PHilaaxoosi zaaridi, “Intte kawuwaa taani masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqiyooogaa koyeetii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin qeese halaqati, “Qeesaarappe hara kawoi nuuyyo baawa!” yaagidosona.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqana mala, PHilaaxoosi etau aatti immiis.

Yesuusa Kaqqidosona

(Maatiyoosa 27:32-44; Marqqoosa 15:21-32; Luqaasa 23:26-43)

Eti Yesuusa oiqqidi, ekki efiidosona. ¹⁷Yesuusi ba masqqaliyaa tookkidi, Guuggiyaa Sohuwaa giyoosaa biis. “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogee Ibraisxxe qalan

“Golggottaa” giyoogaa. ¹⁸Eti he sohuwan masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqidosona; qassi aara hara naa⁷⁷u asata, issuwaa ya baggaara qassi issuwaa ha baggaara Yesuusa gidduwan wottidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona. ¹⁹PHilaaxoosi xifatiyaa xaafidi, masqqaliyaa bolli wottiis. I xaafidoogee, “Aihudatu Kawuwaa, Naazireeta Yesuusa” yaagees. ²⁰Yesuusi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettidosai katamaa matan de⁷iyo gishshau, daro Aihudati he xifatiyaa nabbabidosona. Xifatee Ibraisxxe qaalaa, Roomaisxxe qaalaaninne Giriike qaalaa xaafettiis. ²¹Hegaa gishshau, Aihuda qeese halaqati PHilaaxoosa, “‘Ha bitanee bana Aihuda kawo yaagiis’ gaada xaafappe attin, ‘Aihuda kawo’ gaada xaafoppa” yaagidosona.

²²Yaagin PHilaaxoosi, “Taani xaafidoogaa xaafarggaas” yaagidi zaariis.

²³Wotaaddarati masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqidoogaappe guyyiyan, a maayuwaa ekkidi, oiddu kessi shaakkidosona; issi issi wotaaddaraa issi shaahoi gakkiiis. A adussa maayuwaa akka ekkidosona; adussa maayoi hashiyaappe doommidi, duge gakkanaassi yeda maayettiyaabaappe attin, qanxxettidi sikettibeenna. ²⁴Wotaaddarati issoi issuwaa, “Oona gakkanaakko, saamaa yegganaappe attin, maayuwaa peerokko” yaagidosona. Hegee hanidoogee Xoossaa maxaafai, “Ta maayuwaa shaakki ekkidosona; ta adussa maayuwan saamaa yeggidosona” giyoogee polettanaassa. Hegaa gishshau, wotaaddarati hegaa oottidosona.

²⁵SHin Yesuusa masqqaliyaa matan a aayyiya, a aayee michchiyaa, Qaliyoopha machchiyaa Mairaamanne Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama eqqidosona. ²⁶Yesuusi ba aayyiyaanne i siiqiyo erissiyo ashkkarai hegan eqqidaageeta be⁷idi, ba aayyiyo, “Ha mishiree, ne na⁷aa haggaa be⁷a!” yaagiis.

²⁷Hegaappe guyyiyan, he erissiyo ashkkaraa, “Ne aayyiyo hanno be⁷a!” yaagiis. He erissiyo ashkkarai o he saatiyaappe doommidi, ba soo ekki efiis.

Yesuusi Haiqqiis*(Maatiyoosa 27:45-56; Marqqoosa 15:33-41; Luqaasa 23:44-49)*

²⁸Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ubbabai ha77i polettidoogaa eridi, Xoossaa maxaafai giidoogee polettana mala, “Tana saammes” yaagiis.

²⁹He sohuwan issi xuggaa kumida caala woine eessai de7ees. Eti ispponjjiiyaa he woine eessan yeggidi, hiisooophphe giyo mittaa xeeran wottidi, Yesuusa doonaakko shiishshidosona. ³⁰Yesuusi woine eessaa ganxxi be7idoogaappe guyyiyan, “Polettiis” yaagiis.

Qassi hegaappe guyyiyan, ba huuphiyaa ziqqi oottidi, ba shemppuwaa immiis.

Yesuusa Miyyiyaa Tooran Caddidosona

³¹He gallassai giigettiyo gallassa gidiyo gishshaunne qassi he Sambbatat daro bonchcho gidiyo gishshau, Sambbatan asatu ahai masqqaliyaa bolli pe7enna mala, kaqettida asatu suiliyaa menttidi, masqqaliyaappe wottana mala, Aihudati PHilaaxoosa woossidosona. ³²Hegaa gishshau, wotaaddarati yiidi, Yesuusaara kaqettida koiro bitaniyaa suiliyaa menttidosona; qassi aara kaqettida naa77antto bitaniyaa suiliyaakka menttidosona. ³³SHin Yesuusakko yiido wode i haiqqiichchidoogaa be7idi, a suiliyaa menttiboekkona. ³⁴Gidikkonne, wotaaddaratuppe issai a miyyiyaa tooran caddiis; caddin sohuwaarakka suuttainne haattai goggi bayiis. ³⁵Intte ammanana mala, haggaa be7idaagee markkattiis; i markkattiyoogekka tumaa; qassi ba haasayai tuma gidiyoogaa i erees. ³⁶Hegge hanidoogee Xoossaa maxaafai, “A meqettatuppe issainne meqqenna” giidoogee polettanaassa. ³⁷Qassikka Xoossaa maxaafai harai, “Asai ba caddidoogaa be7ana” yaagees.

Yesuusi Moogettiis*(Maatiyoosa 27:57-61; Marqqoosa 15:42-47; Luqaasa 23:50-56)*

³⁸Hegaappe guyyiyan, Armmaatiyaasa giyo katamaappe yiida Yooseefi Yesuusa ahaa ekki efaanau PHilaaxoosa

woossiis; Yooseefi Aihudatuyyo yayyido gishshau, asi erennan Yesuusa kaalliyaagaa.

Yooseefi woossin PHilaaxoosi, “Ekkada efa” yaagiis. Hegaa gishshau, Yooseefi biidi, Yesuusa ahaa ekki efiis. ³⁹Qassi Niqoodimoosi hegaappe kase Yesuusakko qammi yiidaagee, karbbiyaaranne godare uuttaara walahettida oitamanne ichchashu kilo giraame gidiyaagaa keena shittuwaa oiqqi ekkidi, Yooseefaara yiis. ⁴⁰He naa77u asati Yesuusa ahaa ekkidi, Aihudati ahaa xaaxiyo maaraadankka, shittuwaara gattidi, liinuwa giyo afalan xaaxidosona. ⁴¹Yesuusi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettido sohuwan daro wogarai de7ees; he wogara gidдон shuchchaa wooci kessido biron ooninne moogettibeenna ooratta gonggoloi de7ees. ⁴²He gonggoloi matan de7iyo gishshaunne qassi Aihudati Sambbatau gigettiyo gallassa gidiyo gishshau, Yesuusa yaani wottidosona.

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Maatiyoosa 28:1-8; Marqqoosa 16:1-8; Luqaasa 24:1-12)

20 ¹Woggaa gallassi guuran, biron daabidaabiyaagan, Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama Yesuusi moogettido gonggoluwaakko baasu; baada shuchchai he gonggoluwa doonaappe denddiichchidaagaa be7aasu. ²Simoon PHeexiroosakkonne Yesuusi siiqiyo hinkko erissiyo ashkkaraakko, a woxxaidda baada, “Gonggoluwaappe Godaa ekki efirggidosona; awan a wottidaakkonne nuuni erokko” yaagaasu.

³Hegaa gishshau, PHeexiroosinne hinkko erissiyo ashkkarai aggidi, gonggoluwaakko biidosona. ⁴Naa77aikka issippe woxxidosona; shin hinkko erissiyo ashkkarai PHeexiroosappe aadhdhidi kasetidi, he gonggoluwaakko gakkiiis. ⁵He erissiyo ashkkarai hokkidi, liinuwa giyo afalaa be7iis; shin gidдо gelibeenna. ⁶Simoon PHeexiroosi a kaallidi yiidi, gonggoluwa giddo geliis. Gelidi liinuwa giyo afalai hegan de7iyaagaa be7iis; ⁷qassi Yesuusa huuphiyan xaaxetti uttida afalai he xaaxettidoogaadankka dumma issisan de7iyaagaa be7iis; he afalai dumma de7eesippe attin, liinuwa giyo afalaara issippe de7enna.

⁸He wode, kasetidi gonggoluwaakko gakkida hinkko erissiyo ashkkarai geliis. Geli be7idi ammaniis. ⁹Yesuusi haiquwaappe denddanau bessiyogaa yootiya Xoossaa maxaafaa eti biron akeekiichchibookkona. ¹⁰Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati bantta soo simmidi biidosona.

Yesuusi Magddala Mairaamissi Beettiis

(Maatiyoosa 28:9-10; Marqqoosa 16:9-11)

¹¹SHin Mairaama he gonggoluwaa doonan eqqada yeekkausuu. Yeekkaidda hokkada gonggoluwaa giddo xeellaasu. ¹²Bootta maayuwaawaa maayida naa77u kiitanchchati Yesuusa ahai zin77idosan issoi huuphessaara issoi tohossaara uttidaageeta be7aasu. ¹³Eti o, “Mishiree, aissi yeekkai?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin a, “Asati ta Godaa efirggidosona; eti awan wottidaakkonne taani erikke” yaagaasu.

¹⁴Hegaa giidoogaappe guyyiyan, guyye simma xeellada, Yesuusi eqqidaagaa be7aasu. SHin i Yesuusa gididoogaa akeekabeikku. ¹⁵Yesuusi o, “Mishiree, aissi yeekkai? Oona koyai?” yaagidi oichchiis.

Mairaama wogaraa naagiyaagaa gaada, “Godau, neeni ekkidabaa gidikko, a awan wottidaakko, tau yootarkkii; taani a ekka efaana” yaagaasu.

¹⁶Yesuusi o, “Mairaamee” yaagiis.

A akko simmada, Ibraisxxe qalan “Rabunii” yaagaasu; hegaa birshshettai “Tamaarissiyaagoo” giyoogaa.

¹⁷Yesuusi o, “Taani biron ta Aawaakko babeenna gishshau, tana bochchoppa; shin ta ishanttukko baada, ‘Taani ta Aawaakkonne intte Aawaakko, ta Xoossaakkonne intte Xoossaakko, pude bais giis’ gaada etau oda” yaagiis.

¹⁸Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama Godaa be7idoogaanne iyyo i hegaa odidoogaa baada erissiyo ashkkaratuyyo odaasu.

Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratussi Beettiis

(Maatiyoosa 28:16-20; Marqqoosa 16:14-18; Luqaasa 24:36-49)

¹⁹He Woggaa gallassi omarssi, erissiyo ashkkarati Aihudatuyyo yayyido gishshau, kariyaa koridi, shiiqi uttidaashin, Yesuusi yiidi, eta gidduwan eqqidi, “Sarotettai

intteyyo gido” yaagiis. ²⁰Hegaa giidoogaappe guyyiyan, ba kushiyaanne ba miyyiyaa eta bessii; erissiy ashkkarati Godaa be7ido wode keehi ufaittidosona. ²¹Yesuusi naa77anttuwaakka etau, “Sarotettai intteyyo gido; ta Aawai tana kiittidoogaadan, taanikka inttena kiittais” yaagiis. ²²Hegaa giidoogaappe guyyiyan, eta bolli ufu giidi shemppiis; qassi, “Geeshsha Ayyaanaa ekkite. ²³Intte atto giido asaa nagarai atto geetettana; intte atto geennaageetu nagarai atto geetettenna” yaagiis.

Yesuusanne Toomaasa

²⁴SHin tammanne naa77u erissiy ashkkaratuppe issoi, Mentte giyo Toomaasi, Yesuusi yiido wode etaara de7enna. ²⁵Hegaa gishshau, hinkko erissiy ashkkarati Toomaasau, “Nuuni Godaa be7ida!” yaagidosona.

SHin Toomaasi etau, “Misimaariyan i cadettido a kushiyan de7iya malaataa be7ennaaninne he malaataa ta biradhdhiyan bochchennan, qassi ta kushiya a miyyiyan yedda be7ennan taani ammanikke” yaagiis.

²⁶Saaminttappe guyyiyan, Yesuusi erissiy ashkkarati qassikka sooni shiiqi uttidosona; Toomaasikka etaara de7ees. Karee koretti uttidaashin, Yesuusi yiidi, eta gidduwan eqqiis; eqqidi, “Sarotettai intteyyo gido” yaagiis. ²⁷Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Toomaasa, “Ne kushiya haa ehaada, ta kushiya be7a, qassi ne kushiya haa ehaada, ta miyyiyan yedda be7a, neeni ammaniyaagaa gidanaappe attin, ammanennaagaa gidoppa!” yaagiis.

²⁸Toomaasi zaaridi, “Ta Godau, ta Xoossau!” yaagiis.

²⁹Yaagin Yesuusi, “Neeni tana be7ido gishshau ammanadasa; be7ennan ammanidaageeti anjettidaageeta” yaagiis.

Ha Maxaafaa Halchchuwaa

³⁰Yesuusi ha maxaafan xaafettibeenna hara daro malaatata ba erissiy ashkkaratu sinttan oottiis. ³¹SHin Yesuusi i Kiristtoosa, Xoossaa Na7aa gidiyoogaa intte ammanana malanne, qassi a ammanidi a sunttan de7uwaa intte demmana mala, hagee xaafettiis.

Yesuusi Laappun Erisiyo Ashkkaratussi Beettiis

21 ¹Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Xibiriyaadoosa giyo abbaa lanqqiyan ba erissiyo ashkkaratuyyo naa77anttuwaa beettiis. I etau hagaadan beettiis. ²Simoon PHeexiroosinne Mentte giyo Toomaasi, Qaana Galiilappe yiida Naatinaa7eeli, Zabddiyoosa naatinne Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe hara naa77ati issippe de7oosona.

³Simoon PHeexiroosi etau, “Taani mole oiqqanau bais” yaagiis.

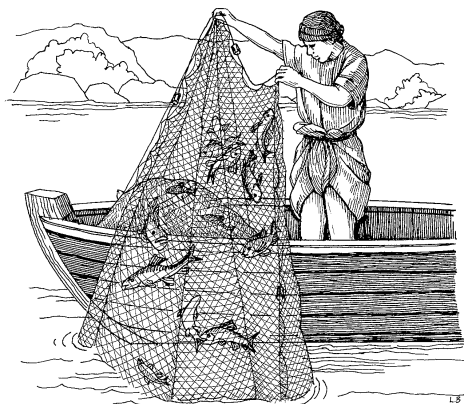
Yaagin eti, “Nuunikka nenaara baana” yaagidi, kiyidi wolwoluwaa giddo gelidosona; shin eti he gallassi qammi mole ainne oiqqibookkona.

⁴Maallado wonttaara awai kiyanaappe kase, Yesuusi abbaa gaxan eqqiis; shin erissiyo ashkkarati Yesuusa gididoogaa eribookkona. ⁵Yesuusi eta, “Naatoo, mole oiqqibeekketiyye?” yaagiis.

Yaagin eti zaaridi, “Ainne oiqqibookko” yaagidosona.

⁶I zaaridi, “Intte gitiyaa wolwoluwaappe ushachcha baggakko yeggite; amaridaagaa intte oiqqana” yaagiis. Hegaa gishshau, gitiyaa ushachcha baggakko yeggin, molee darido gishshau, goochchi kessanaagee eta xooniis.*

⁷Yesuusi siiqiyo ashkkarai PHeexiroosa, “Hagee Godaattennee!” yaagiis. Simooni PHeexiroosi Godaa i gididoogaa siyido wode, kallo de7iyo gishshau, ba maayuwaa maayidi, abbaa giddo guppi geliis. ⁸Shin hinkko erissiyo ashkkarati molee kumi

Gitiyan daro molee oiqqettiis (Yoh 21:6)

uttido gitiyaa goochchiiddi, wolwoluwan abbaappe gaxi kiyidosona; eti abbaappe naa77u xeetu wara keenaa haakkidi de7oosonappe attin, keehi haakkidi de7okkona. ⁹Eti abbaappe gaxi kiyido wode, xiixinttaa bonqquwan molee de7iyaagaanne oittaa be7idosona.

¹⁰Yesuusi eta, “Ha77i intte oiqqido moliyaappe amaridaagaa hammite” yaagiis.

¹¹Simoon PHeexiroosi wolwoluwan gelidi, xeetanne ishatamanne heezzu wogga moleti kumi uttido gitiyaa goochchidi, abbaappe gaxi kessiis; molee hegaa keena daro gidinkka gitee daakettibeenna.

¹²Yesuusi eta, “Haa yiidi, qan77iyaa qan77ite” yaagiis. Erissiyo ashkkaratuppe issoinne, “Neeni oonee?” giidi a oichchanau xalibeenna; aissi giikko, Godaa i gididoogaa eti eridosona. ¹³Yesuusi yiidi, oittaa ekkidi, etau immiis; moliyaakka hegaadan immiis.

¹⁴Yesuusi haiquwaappe denddidooagaappe guyyiyan, ba erissiyo ashkkaratuyyo beettishin hagee heezzantto.

Yesuusanne PHeexiroosa

¹⁵Eti qumaa miidoogaappe guyyiyan, Yesuusi Simoon PHeexiroosa, “Yoona na7au Simoonaa, tana hageetuppe aattada siiqai?” yaagiis.

Simoon PHeexiroosi, “Ee Godau, taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yesuusi a, “Ta dorssa marata heemma” yaagiis.

¹⁶Yesuusi qassikka, “Yoona na7au Simoonaa, tana siiqai?” yaagiis.

Simoon PHeexiroosi, “Ee Godau, taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi, “Ta dorssata heemma” yaagiis.

¹⁷Yesuusi heezzanttuwaa, “Yoona na7au Simoonaa, tana dosai?” yaagiis.

Yesuusi heezzanttuwaa Simoon PHeexiroosa, “Tana dosai?” yaagidi oichchido gishshau, PHeexiroosi azzanidi, “Godau, neeni ubbabaa eraasa; taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi, “Ta dorssata heemma. ¹⁸Taani neeyyo tumaa odais; neeni wodallatettan de7iyo wode, ne xeessan qabattuwwa nerkka gixxada, neeni koyidosaa baasa. SHin

cimidoogaappe guyyiyan, ne kushiyaa micca besaasa. Nena hara urai gixissees; neeni dosennasaakka efees” yaagiis. ¹⁹Yesuusi hegaa PHeexiroosi ai mala haiquwaa haiqqidi, Xoossaa bonchchissanaakkonne erissanau giis; qassi hegaa giidoogaappe guyyiyan, Yesuusi PHeexiroosa, “Tana kaalla” yaagiis.

Yesuusanne Hankko Erissiyo Ashkkaraa

²⁰PHeexiroosi guyye simmidi, Yesuusi siiqiyo erissiyo ashkkarai baappe guyyeera yiyaagaa be7iis; he erissiyo ashkkarai, kahuwaa miyoosan Yesuusakko shiiqidi a, “Godau, nena aatti immanai oonee?” yaagidaagaa. ²¹PHeexiroosi he erissiyo ashkkaraa be7idi Yesuusa, “Godau, ha bitanee qassi waanane?” yaagiis.

²²Yaagin Yesuusi a, “Taani yaana gakkanaassi i de7ana mala taani koyikko, hegee nena ai metii? Neeni tana kaalla” yaagiis.

²³Hegaa gishshau, he erissiyo ashkkarai haiqqenna giyo haasayai ishanntu ubbaakko gakkiiis; shin Yesuusi, “Taani yaana gakkanaassi, i de7ana mala, taani koyikko, nena ai metii?” giidoogaappe attin, “Haiqqenna” gibeenna.

²⁴He yohuwaabaa markkattidaageenne qassi hegaa xaafidaagee he erissiyo ashkkaraa; a markkatettai tuma gidiyoogaa nuuni eroos.

²⁵Yesuusi oottido hara darobaikka de7ees; ubbabai huuphiyan huuphiyan xaafettiyaakko, xaafettiya maxaafatuyyo ha mule sa7ai gidanabaa taayyo milatenna.